

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ମାଦପର୍ବତୀବା ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ପ୍ରେସ୍

କାଣ୍ଡ ଦୁଇ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଜନ ସନ୍ଧି ହାତରେ ନାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ କାଣ୍ଡ କିମ୍ବା କାଣ୍ଡରେ କାଣ୍ଡରେ

ଅଶ୍ରୁମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	₹ ୩୯
ପସ୍ତୁଦେଖୀ	₹ ୨୯

ବିଜ୍ଞାନ ।

ଶ୍ରୀରାଧାକଣ୍ଠୀଙ୍କୁ ଜାବିଦ୍ଵାରା ଡାଇରେକ୍ଟ
ସାହେବ ନିୟମ ବହାରୁରୁ କି ଅଗାମି ଅପ୍ରେ
ଲମ୍ବାଷ ତା । ରଖିଥାରୁ ସେହିମାନେ ବିନା
ଦେଇଥୁବୁ ଦେଲୁପେହଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଦ
ପାଦକୁ ମଳ୍ଯ ଦେଇ ଦୁଇ ନେବା ପ୍ରଥାରେ
ସୁପ୍ରକାର ପୁନର୍ଦ୍ଵାରା ପଠାଇବେ ସେମାନଙ୍କର
ତାଦା ପଠାଇଗା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ସୁଲି
ଦାର ଜାହମାଧଳ ଛଡ଼ା କର ପୁରିକାର
ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରାଦତ୍ତାରୁ ମନିଅର୍ଦ୍ଦରଭାବ ଅସିବା
କିମ୍ବର ସେବେ କମିଶକ ଲାଗିବ ତାହା
ଅଗରୁର ହେବାକୁ ହେବ ଓ ଗୋରସି ବାବ-
ଶରୁ ଉଚ୍ଚ ସୁଲିନା ପ୍ରେରକ ନିକଟକୁ ଫେର-
ଅସିଲେ ମନିଅର କମିଶକ ଗେରାଇ ନେଇବ
ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟତ୍ତ କଟକ ପ୍ରେର୍ଣ୍ଣିଭାବୀ ଅଧିଶା
ମୋଦ୍ୟଳସ୍ତ ପ୍ରାଦତ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଦ୍ୱାରାରାଖିବ
ତୟମ କଣାଇଦେଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁଗାରୁ କି
ଅଗାମି ଅପ୍ରେଲମାସ ଅର୍ପନାରୁ ସେହିମାନେ
ଛନ୍ଦାଦେଇଥୁବୁ ଦେଲୁପେହଳ ନୟମରେ
ସୁପ୍ରକାର ନେବା ବାରଶବ୍ଦି ଲେଖିବେ ସେମାନେ
କୁଞ୍ଚ ପତ୍ରରୁର ମନିଅର କର୍ଣ୍ଣ କୁରାଥା
ଅଗରୁଗ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ପ୍ରକାର ପଠାଇବେ ଏ ଖର୍ବ
ନ ପଠାଇଲେ ଉଚ୍ଚ ନୟମରେ ପ୍ରକାର ପଠା-
ନିବାରି ।

କଟ୍ଟବ
ତା ର ରିଖ ଗାନ୍ଧି
ଏକ ପାଇଁ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

କଣ୍ଠୀୟଗବହୁମେଷ୍ଟ ପତ୍ର ପରିଗନ୍ଧା କିନ୍ତୁ
ଏହି ଶ୍ରାଵମଧୁର ସକ୍ତିପୂର୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖୋଲାଇଛାଏ
ଏହାବେଳକେ ଛୁଟାଇଦେବାର ପ୍ରିଯ କରା
ଅବ୍ୟୁତ୍ତି । ଏସବୁ ପ୍ରାଚୀରୁ ଅନେବ କ୍ଷେତ୍ରମନ୍ଦ
କଲିତତାରୁ ଅସି ଗସ୍ତାଦରରେ କିନ୍ତୁ
ଦେହରୁ ଅବକାଶ ସାଜେଥ ଉତ୍ତା ପଢ଼ିଥିଲ
ବୋଲି ଦକ୍ଷ ଦେଖୀୟଗାଠ ସବୁ ଜୀଠାର
ଦୟାଗଲ । ସେପରିବାରରେ ଦେଉ ଖୋଲାଇଛାଏ
ଛୁଟୀବୀକାହାର ମନର ବ୍ୟବହାର ଉତ୍ତା
ପଢ଼ିବ ସରେବ ଲାହୁଁ ।

ସହିବମାରେ ଧାଠ ଦଳୁ କି ତଥୀରେ
ଦୂରକଣ କାହୁରି ଅସପିଅଛିଲୁ । ସେମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଚେଲଗାତରେ କି ୧୯ ସି ବୟସର
ଗୋଟିଏ ବାଲବା ଟ ଟୋକୋର କୋଡ଼ି
କିଛି କଗଦଙ୍କା ଏହି ଏକଜଣ ମହିଳା ଓ
ହୃଦୟେବର ଏକପ୍ରସର ପିରିବାଲୁଗା ଥିଲା ।
ବାଲବାଟି ଦହିଅଛି କି ତାହାର କଟକରେ
ଏ ତାହାର ମାତା କାହିଲୁ ତାହାର ବିକୟ
ଦରିଅଛି । ତହୁ ଦୂର କାହିଲି ଯେ ଅଶ୍ଵାର
ସ୍ଵାମୀ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଉଅଛି । ଏକପ୍ରସର
କରନ୍ତୁ ଲାଗିଅଛି ଫଳ ତୁଣ୍ଣା ଧାର ଲାଇଁ ।

ଗର୍ବକର୍ଷରୁ ଥିଲେ ଦୃଶ୍ୟିଲେକ ପ୍ରତି-
ଦେଖି ଯାଇ ସେଠାରେ ବାସ ବରୁଅଛନ୍ତି ।
ଏ ଦେଖିବେ କଣିକା କୁଳର ମାଧ୍ୟମ ଅୟ

ଟ ୨୫ ଦାରୁ ଉତ୍ତର କୁନ୍ଦର ମାତ୍ର ବୃକ୍ଷଦେଶରେ
ଜଣେ କୁଳର ଉପକଳ ମାସିକ ୨୯ ଲାଖ ଟ ୨୫ ମା
ହିନ୍ଦା ଲାହର ଓ କୌଣସି ପୁଲେ ଟ ୨୫ ମା
ହିନ୍ଦାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦେଶର ପ୍ରକା-
ବେଶରୁ ଲୋକ-ଜଗନ୍ନ କମେ ଉଚ୍ଚିତେବ୍ରଥିତ
ସଥା;—ସନ୍ତ ୧୮୮୫ ସାଲରେ ଛାତ୍ର ୩,୦୦୦
ସନ୍ତ ୧୮୮୭ ସାଲରେ କ ୨୦,୦୦୦ ଟା ଓ
ସନ୍ତ ୧୮୮୯ ସାଲରେ କ ୮',୦୭୭ ଟା ।
ଏହିକାର ଉତ୍ତରିକ୍ଷ ସମୟରେ ଏ ଦେଶରୁ
କୁ ଲୋକ ବିଦେଶରୁ ଆହାରିଯିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ସୁର । ସେମାନେତି ଏଠା ଅପେକ୍ଷା ସେଠାରେ
ଅଧିକ ମୁଖୀ ହେବାର ସମ୍ଭବ ।

ଅମୁମାଳଙ୍କ କଥା ମେଳଖୁର ଥାଳୁ-
ଶାହେବଙ୍କ ବଦଳ ବନ ହୋଲିଥିବାର
ଏଥିଥୁବେ ଲେଖିଥିଲୁ ଓ ଏଥିରେ ସମୟେ
ଆଜିତ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଏ ଆଜିନ ଅଧିକ-
ତାତ ରହି ପାଇଲ ନାହିଁ । ଯୁଗି ତାଙ୍କ
ବଦଳର ଆଜି ପ୍ରଦେଶ ବେଳ ଓ ମେ ଆଜି
ଏଠାରୁ ପ୍ରତ୍ରାନ୍ତକଥିବାର କଥାଅଛି । ଏଥିରେ
ସହଳ ଜେବେ ବନ୍ଦ ଦୂରିତ ଅଛନ୍ତି ।
ଶାହେବ ମହୋଦୟ ଏ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ଦିବରା, କିବେବରା, ସହାରା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ-
କରିବାର ଧରତୟ ଦେବାରୁ ଜେବେ ତାଙ୍କ-
ଠାରେ ପ୍ରୀତ ହୋଲିଥିଲେ । ଏପରି କର୍ତ୍ତା-
ଗୁରୁଙ୍କ ଏତେ ଲ ବନାୟ ଦେବା ଅବଧି
ଏ କିମ୍ବାର ଦୂର୍ବାଗ୍ୟ ଦୋଲିବାରୁ ହେବ ।

ବିଲୁପ୍ତ ଶାନ୍ତିମୁକାମକ ବିଜ୍ଞାପନ ସମାବେ
ପହି ପାର୍ନେଳସାହେବଙ୍କ ବିବୁଦ୍ଧରେ ଭାବାକର
ଛିଲୁବ ଲେଖା ବୋଲି ଯେଉଁ ପଡ଼ମାର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଓ ସହିର ବିଶୁରସବାଟେ ବିଶେଷ
କମିଶଳ ବସିଥୁବ ଭାବୁ କମିଶଳ ସମ୍ମରେ
ଶାନ୍ତିମୂର ଜଣେ ସାନ୍ତୀ ପିଗଟସାହେବ ପ୍ରଥମେ
କିନ୍ତୁ ଯହମାନ ପାର୍ନେଳସାହେବଙ୍କ ସହସ୍ରଲେଖା
ବୋଲି ସାଙ୍ଗଦେଇ କେଇରେ ପଡ଼ିଗଲେ
ଏବ ଅଗରା ସ୍ଥିବାର କଲେ ଯେ ତହିଁମନ୍ତରୁ
ହୁନ୍ଦର୍ପଣ ପହି ଜାର ଅଟଇ । ପିଗଟସାହେବ
ପହିଦାର ଦୋଷ ସ୍ଥିବାର କର ଧର୍ମବିଶ୍ଵଜ୍ୟକୁ
ପଲାଇଲେ ଏବ ପରେ ଧର୍ମପଢ଼ିବାରୁ ଅସ୍ଥି-
ଦତ୍ତା କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଏହି ଜାଲପଥକାଟେଷ୍ଟ
ସେ ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଶାନ୍ତିମୂର ଅଧିକାରୀଙ୍କ-
ଠାରୁ ୦୭ କେଇଥିଲେ । ବିନାଶକାଣ୍ଡ
ସାମାଜିକ ହବିଲ ।

କରାନ୍ତିକଲାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧିକେଶଳର
ବିବରଣ୍ ଅଛିଗୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।
କିବାକୁ ସମ୍ମାନୀୟ ବ୍ୟୟ ସଂଜ୍ଞେଷ ଲୁଦେଶରେ
ଯେଉଁ ବ୍ୟମାନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ
ତହୁଁ ଏବି ଦୃଷ୍ଟିକୁଳକାରିଣୀ ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଅନୁଭେଦ କରୁଥିଲା । ପୁଲରେ ନୟମଗତକ
ଉତ୍ତମ ବୋକାନ୍ତି ଏବି ଏବାବୁ ପ୍ରକଳିତ
ହେଲେ ବଡ଼ ଉପବାର ହେବ ଏବିକ ନୁହେ,
ଚାଗୋଟିଏ ସହ୍ୟ ସମାଜରୁ ଅନେକବ ଲୁପ୍ଷମ୍ବାର,
ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡ ସଭାବ ରଖିବାର ବାଧା ଛାଟ-
ନିବ । ଆମ୍ବେମାନେ ଅଣାକରୁ ବି ତେଣାର
ସାମା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଜୀବୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗ-
ର୍ଥିନ୍ତୁ ଏହି ନୟମାନ୍ତରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
ମଜ କଲାଇବେ । ବ୍ୟା ଅନ୍ୟମରରେ ପଥେଖୁ
ଅନ୍ୟମୁ ଦଳିଥିଲା । କିମ୍ବା କର ବଡ଼ ପରମାନ
ସମ୍ବାନ୍ତ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ଆଜି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାର ସମୟ ଜାତି ।

କଟକ ଟାଇଲ୍‌ମୁଲର ସେଫେଟ୍‌ପାର
ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସକର ପ୍ରତାଗି ଯେ ଆଗାମି ଅପ୍ରେଲ
ମାସଠାରୁ ଭାରତୀୟ ଭାଷା ଲିଙ୍ଗମାସ୍ତୁଳରେ
ଅନୁଶୀଳନ ହେବ ଏବଂ ଏଥରେ ବିଶ୍ୱାସାକର
ଏପରି କନ୍ଦୋଚ୍ଛବି ହେବ ଯେ କର୍ତ୍ତାଶ୍ରେଣୀର
ଶିଳ୍ପମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ମାନ୍ୟକର ପରିଷା
ଦେବିଗାରିବେ ଏବଂ ତାହା ଉପବିଶ୍ରେଣୀମାନ-
କରେ ପ୍ରଦେଶିକା ପଞ୍ଜାବ ଦେବିକା ଉପଯୋଗୀ

ଶିଳ୍ପାକାନ ହେବ । ଗୁଡ଼ ବେଳନ ସ୍ଥାନାବୀଧ
ଅକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସଫଳମୁଣ୍ଡଲେଣ୍ଟରେ ଟ ୦ । ଏବି
ପରମଣ୍ଡଲେଣ୍ଟରେ ଟ ୨୭ ଲା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।
ଦୂରଦେବାର ପିସ୍ ପ୍ରକଟେକ ରେଜିର୍
ମସିଲ ଦେଇନର ସମାଜ ଅଟ୍ଟଇ ଏବି ନରକ
ଶିଖଙ୍କୁ ଚଳଇମାସର ବେଳନ ଦେବାକୁ ହେବ
କାହିଁ । ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଇଚ୍ଛାନୁଷ୍ଠାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ବଜାଳା ଓଡ଼ିୟା ବା ସମ୍ମୁଦ୍ର ଯୁଧ ଭଗ୍ନରୂପ
ପଢ଼ିପାରିବେ । ଏଥରୁ ଦେଖାଯାଏ ଏ କଣରର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଲଭତାରୁ ଏ ବିଦ୍ୟାରୂପରେ ଶିଖା-
ନ୍ତର ବ୍ୟବ୍ୟବ ଉପାଧିକ ସୁହର୍ଦ୍ଦି କରିବ-
ନେବକରି ଅନ୍ୟକ ସୁବିଧାଅଛି ।

ବିଦଳ ଅଥବା ବନ୍ଦ ବିରୀବା ଅଥବା
ଗୁପ୍ତମେର ଭିନ୍ନଭି ବହିବା ସକାଳେ ଜବର୍ତ୍ତ-
ମେଥ ସଙ୍କଟ ୧୦୦୯ ସାଲର ୧୫ ଅକ୍ଟମ ଏବଂ
ସଙ୍କଟ ୧୦୦୯ ସାଲର ୧୫ ଅକ୍ଟମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ପ୍ରକାମକାଳୀ ଅଛିଆଇ କଲନ୍ତିବରେ ଟଳା ବୁଝ
ଦେବାର ନିୟମ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶର ପ୍ରଥାର କମିଶ୍ଵର ମାବଜି ସାଦେହ ସ୍ଵପ୍ନୁ
ଅନୁସନ୍ଧାନକର ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିକ୍ୟ
ବିଳମ୍ବ ଓ କଷ୍ଟ ହେଉ ଲୋକେ ସରକାରରୁ
ଟଳା ଧାରନେବାକୁ ଅପ୍ରତିର୍ହ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।
ସମ୍ବଲପୁରର ଡେସଟୀ ବିମିଶ୍ଵର ଗୁଡ଼ିକର
ସାଦେହ ଏ ବିଷୟରେ ପରିବାର୍ତ୍ତ ହେବାରୁ
ସେଠାଲୋକେ ଅଳେକଟଳା ଧାରନେଇ
ବିଳାକଷ୍ଟରେ ପରିଶୋଧ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଅଛି
ଏବଂ ପ୍ରଥାକ ବିମିଶ୍ଵର ଅଦେହ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି
କି ସରବାରରୁ ଭାଗନେବା କଷ୍ଟମୁକ ନିୟମା-
ବଳୀ ହେଲୀଯମୁଖୀରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ସବୀ
ସାଧାରଣକୁ ବାରି ଦୟାକିବ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାମାନ-
ମମାକେ ଏପକାର କନ୍ଦୋବପ୍ର ବରବେ କି
ସମ୍ବାଦ ସେହିମାକେ ବୁଝ ଆଇବାର ଜୁମ୍ପାରୁ
ସେମାନେ ଅଳେଖରେ ଭାବା ଗାନ୍ଧାରିରେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଥାକ କନ୍ତୁର ମାନ୍ୟବର
ମାତ୍ରକ୍ଷି ସାଦେବ ମର ଗୀରକାଳରେ ପ୍ରାୟ
ଦେବମାସ ମୋଧୁର ଅସ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ ।
ନରସିଂହର ଓ ହୋରେଜାକାଳ ଛିମ୍ବମାଳ
ଦୁଃଖକରିବା 'ସମୟରେ ପ୍ରତାବର ଅବସ୍ଥା
ଦିଦିମରୁପେ ଅବଗତ ଅରପ୍ରାୟରେ ଏହାପରି
ଆପଣା ଦଳକଳ ଗଢି ସାମାଜିକ ସାହେବପର
ମୋଧୁରଙ୍କ ଗ୍ରାମ ଓ ବିଲମ୍ବାକ ଦୁଇ ଲେଖକ

ଦୁଃଖ ଅବସ୍ଥା ଓ ନୂସବାସ ବିଷୟରେ ଲାଗା-
କଥା ପର୍ବତ ଦୂରେଥିଲେ ଏହି ସର୍ଵରେ
ଶାହାଜାହାନ ଉପକାର ଦେବ ଓ କଷ୍ଟ ଲାଗିବ
ଦେବ ଚହୁଁର ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ।
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦୁଇନ ଦାରୁ ହୋବେଜୀ-
ବାଦରେ ଏବି ଦରବାରକର ଆପଣାର
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ, ଏବି ଦେତାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ସବକାଣ୍ଠ ଦାରୁମ ଏବି
ଜୀବିବାର ମାଲସ୍ତଳାରିବାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅପଣା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିଷୟରେ ମୁନ୍ନର ଉପଦେଶ ଦେଲେ ।
ପ୍ରଦେଶୀୟ ଜୀବନ କର୍ତ୍ତାମନେ ଯେବେ ମାତ୍ରବ୍ୟ-
ବର ମାକଣ୍ଠି ସାହେବଙ୍କ ଦାବାକରଣ ଅନୁସାରେ
କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତେ କେବେ ପ୍ରକାର କେତେ
ମଙ୍ଗଳ କୁଞ୍ଚା ? ଅମ୍ବେମାନେ ଏ ମହାତ୍ମାଙ୍କ
ଅନୁରାଗ ସହି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛି ।

ଗର ତା ଏଇଥରେ ଯାଇପୁର କାଳମୂଳର
ଶ୍ରୀମାକୁଣ୍ଡାରହୋଟିକ ବିଚରନ ସହାଯେ
ପୁଲଙ୍ଘ ଜ୍ଞାପନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପତ୍ରରେ ଏବନ୍ତିଦିନ
ସର୍ବହୋତସ୍ମଳ ସର୍ବତ୍ର ସାମୀଯାନ
ପ୍ରାଚୀ ଅଛାଦନ ହୋଇ ମନୋହରରୁମେ
ପୁଷ୍ଟ ପଢ଼ିବାଦରେ ମଣିବ ହୋଇଥିଲ; ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତ ଦାଖଳ ଅମଲ ହେଲାର ମୁକ୍ତାର ଓ
ଦେତେବ ଜମିଦାର ଓ ମନୀଚକ୍ରରୁଚି
କ୍ରତୁଶ୍ରେଷ୍ଠମାନେ ଉପଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଲଭ
ବ୍ୟକ୍ତିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଖିଗଲିବ ଆ ସମ୍ପଦିକ
ବିଦ୍ୟାରହିତହୀନ ପଠିବ ଦେଲାରୁ ସର୍ବପଦ
ଆ ଜେଇତ୍ସନ୍ଧାଦେବନ ଅନୁଷ୍ଠାନିନ୍ଦନେ
ଭାରତକେଯାରମେନ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୀ ବାହୁ
ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ବାନ୍ଦୁର୍ମ୍ଭା ଏଠାରେ ବିଦ୍ୟାର
ଭିତ୍ତିରେ ବିଦ୍ୟାର ଭିତ୍ତିର ହେଲା ଓ ଗର୍ହରେ
ସମସ୍ତ ଶୈକ୍ଷଣିକ ସହାନୁଭୂତି ରହିବା କଷ-
ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଭିତ୍ତିରେ ଶର୍ପତାର ପଦ୍ମାନବ କଲା
ପଦ ଶିଳୋଷବାନକ ମୃଦୁପ୍ରତି ବରଥିବା ଯଂବ-
ଳା ଓ ସମ୍ମତ ଶ୍ରୋତ ଆଠ କଲେ, କବକନ୍ତର
ସର୍ବପଦ ମହୋଦୟ ସର୍ବପଦରେ କାଳମାଳାର
ଧାରଗେହିକ ବିପରୀତ ତଳାରୁ ସର୍ବଦର
ଦେଲା । ଏଠା ମରସନ୍ତ କ୍ଷୟତ ଆ ବାହୁ
କୌଣ୍ଡାନଚନ୍ଦ୍ର ବାନ୍ଦୁର୍ମ୍ଭାକର ଏଠା ଶୁଳର
ଅବସ୍ଥା ଭିତ୍ତିରପଣରେ ଦିଶେଷ ପତ୍ର ଶବଦାକୁ
ମୁଲକ ଅବସ୍ଥା କମଳା ଦିକି ଦେଇଅଛି ।

ତା ଏ ରଖ ମାର୍କ ସନ ୧୮୮୫ ମୟଦିହା

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସମ୍ପଦିକା ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଜଣେ କହୁ ଲେଖିଅଛଣ୍ଡି ତ
ଗର୍ଭପ୍ରାଦରେ ଅମ୍ବେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଧ-
ଳନ୍ଧରେ । ତ । ସୁଦିଦା ଗଢ଼ମୁହାମକୁ ଯାଇ-
ଥିଲୁଁ ସେ ଅଛନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲୁଁ ଫରଳ
କଷ୍ଟ ଦେବୁ ଲେବମାନେ ଅଭିକଷ୍ଟରେ ଓ
ସମୟେଁ ଅନାହାରତରେ ଦଳପାତା କରୁଥିଲାନ୍ତି ।
ଏମନ୍ୟରେ ଖଜଣା ଛାପିଲର ବଠୋରଣ
ଏବ ପ୍ରକାଶ ଦୂଃଖ ଲୟବ ବର୍ଷବା ପ୍ରତି ବଜା
ଦସି ରଖିଲେ ଭଲ ହେବ ।

ସୁଦିନା ହେଉ ଅଧିକାଂଶ ଜଙ୍ଗଲମୟୀ, ଅଛି
ପରିମାଣ ଭୁବି ଫ୍ରସିଲର ଉପମୋଗୀ ଦେଖା-
ଯାଏ ଓ ତହିଁରେ ସେ ଫ୍ରସିଲ ଜୟନ୍ତ ହେଠାର
ଆଶା କରିବାରଥାଏ ତହିଁର ଅଧିକାଂଶ
କଳ୍ପନା ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ୱିପରିଚିତକଷାର ନିଷ୍ଠ
ହୁଏ ପୂର୍ବେ ବନ୍ଧୁକ ବ୍ୟବହାର କରିବାର
ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ସମାଜ ଥିବାରୁ କଥାର
କଳ୍ପନାକୁ ଦୌସମ୍ବିଦ୍ୟକୃତିରମାନରେ ଭାଗ
ଥିଲ ଚର୍ଚିମାନ ଅଧ୍ୟ-ଅଇକ ପ୍ରଭାବରୁ ଲେବେ
ନିରଧି ସୁତରଂ ବଳ୍ୟପଶୁମାତ୍ରେ ସେହାରୁଙ୍ଗା
ସଜ୍ଜର ବିପ୍ରାର ବନ୍ଦ ଏଅଛନ୍ତି ଅଭିଯନ୍ତିବାଧି
ପଶୁକୁଳ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ବନ୍ଦ ପରିଶ୍ରମହାର
ଜୟପାଦିତ ଫ୍ରସିଲର ଫଳଦେଖି ଦେଉଅଛି ।
ଏଅଛନ୍ତିରେ ପ୍ରାୟ ସବଦା ହିସ୍ତିକୁଳହାର
ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୋବୁରୀରପଦକ ବୃକ୍ଷାଳିତ
ଜୀବମାନେ ନିଷ୍ଠ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ନିରାଶୀ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ମମେଆ ଦିନ୍ତ ଅଭଳର
ବିଜ୍ଞପିତ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ ବିପ୍ରସ ମନୋଲ
ଦୁଅନ୍ତା ।

‘ଶ୍ରେଷ୍ଠକାରସୁର ବାଦିଙ୍ଗ ଅସେଧିଏସଳ
ଲମିଟେଡ’ ଏହି ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଟିକା
କରିଛି ଦେବାର କଣ୍ଠାମା ସନ୍ ୬୦୦୦ ସଂ
ଲରେ ବଜାରବାଗଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଲ୍ଡିଙ୍କ
ଆରମ୍ଭ ସମୟରେ ଏ କଣ୍ଠାମାର ମୂଳଧନ
କୁରିପଟକା ମାତ୍ର ଥିଲା । ସାତବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ
ହେଉଣ୍ଟିରୁ କଣ୍ଠାମାର ମଳଧନ ପ୍ରାୟ ଏଇଲମଟକା
ହୋଇଥିଲା ଏକ ଏକୁଇ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସକାରେ
ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର କୋଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଅଞ୍ଚଳୀବାରମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରତ୍ନକାଟ ୧୫ ଲା
କ୍ଷଲଖାଏ ବାର୍ଷିକ ଲାଭ ପାଇ ଅସିଥିଲୁଣ୍ଟ ।
ଏବର୍ଷରୁ ରତ୍ନକାଟ ୨୭୫ ଲେଖାଏ ଲାଭ
ହୋଇଥିଲା । ତଥେ ବଜାରି ଓଜଳ ଏହି
କଣ୍ଠାମାର ସ୍ଥାପନକର୍ତ୍ତା ଅଟରୁ । ଟିକା କରିବା

ଦେବା ବ୍ୟକସାୟ ମୋହରଲରେ କେମନ୍ତ
ଲୁହଜନକ ପାଠକମାଳେ ଏଥରୁ ବିବେଚନା
କରିବେ ଶେଷମାନେ ଖୋଲନ୍ତି ଓ ଏବେ-
ଶରେ ମୂଳଧର ଅଭାବ ଓ ସେହିହେତୁରୁ
ସେମାଳେ କୌଣସି ଲୁହକର ବ୍ୟକସାୟ
ଧାନୀବାବୁ ଅସମର୍ଥ ସେମାଳେ ଏହି ବନ୍ଦାମାର
ଉଦ୍‌ବାଦରଶ ଶୁଣି ଅବସ୍ୟ ଲାଗୁ ହେବେ ।
ଗୁରୁତ୍ବତତ୍ତ୍ଵା ସମ୍ପଦ କରିବା ଅଛି ସାମାଜିକ
କଥା ଗୁରୁତ୍ବତତ୍ତ୍ଵା ବା ଜୀବିତ ଜାତିକା
ଦେଇଥାରନ୍ତି ଏବଂ ଲୁହ ଦେଖିଲେ ଅନେକ
ଅଂଶୀ ଯୋଗ ଦେବେ । ପ୍ରକୃତବଥା ଏହି ବି
ଅସୁଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଉଦ୍‌ଯୋଗ ଅଧି-
କସାୟ ଓ ବିଷୟରୁକୁ ଲାହିଁ ସେଥିପାରି ଅମେ-
ମାଳେ ଦରିଦ୍ରକଷ୍ଟାରେ ରହିଥାଏ । ଶିକ୍ଷିତ-
ଲୋକମାନେ ଏଥରୁ କିଛି ଶେଷାକରିବେ କି ?

ଜଗତୁଷିଂହପୁରରେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀଯୁ
ଭର୍ତ୍ତାକୁଳର ସ୍ଥଳ ଅଛି । ବିଦ୍ୟାଲୟଟା
ପ୍ରତିବର୍ଷ ପସାକରେ ସାଧନମେ ତଳ ଫଳ
ଦେଖାଇ ଆସିଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାନାୟଲେବିମାଳଙ୍କ
ଉଦ୍‌ବାଚ ଦେବୁରୁ ଏଥିର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ବୋଲ
ପାରୁ କାହିଁ । ଏହି ପୂର୍ବ ଉଦ୍‌ବାଚ ଅମୃତମାଳ-
କର ଜୀବନମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶାସ୍ତ୍ର ପେନେଲ-
ସାହେବ ହୃଦୟ ବିଦ୍ୟାଲୟଟା ପରିଦର୍ଶକ କର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି “*** Altogether the
school seems on a satisfactory
state. I saw that a good many
of subscribers to the school have
fallen into arrears. I hope they
will now pay up their subscrip-
tions and so benefit the cause of
education. By doing this they
will earn the approval of the
Government and the good wishes
of Government officials.”
“ଶର୍ତ୍ତାରୁ ସ୍ଥଳରେ ଏହି ସ୍ଥଳର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାଚି-
କର । ଦେଖିଲୁ ଯେ ସ୍ଥଳର ଅଳେକ
ଶୂନ୍ୟାବାଦୀ ସେମାନଙ୍କ ଦେବା ବାବା ରଖି-
ଅଛନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା କରୁ ସେମାନେ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେସ୍
ଶାଶ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରଶ ଶିକ୍ଷାପା-
ଦରେ ଭିପଢାଇ ସାଧନ କରିବେ । ଭାବୁ
କରିବାହାର ସେମାନେ ଗବର୍ନ୍ମମେଷକର
ପ୍ରଶଂସାଲଭ କରିବେ ଏବଂ ସରକାରୀ ବର୍ମଗ୍-
ରୁମାକବ୍ର ପିପୁଳାହି ହେବେ ।” ପେନେଲ

ସାହେବଙ୍କ ଛପବେଶଗୁଡ଼ିକ ଏକା ଜଗତ୍ରୀ-
ଦୟାର କାହିଁ ଅନ୍ଧାଳ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଲୟର
ଶୂନ୍ୟାଦାଗାମାକେ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବା ଛବିର ।

ପ୍ରତ୍ଯେବେଶର ପଦ୍ମବିଗମନେର ଖଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ
ଭାବୁ ବାହାର କର ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ବାରାଣୀ
ବିଲଜର କଞ୍ଚାର ଥିଲେ ଉଥାଳିଲଙ୍ଘମାନେ
ଏବ ବିଷାମାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକତା ବାହାର କରି-
ଅଛନ୍ତି । ଏ କଷାମାର ମୂଳଧନ ତିନିଲଙ୍ଘ
ପାଞ୍ଚଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଲ ୩୦ ଟଙ୍କା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେବ
ଅଂଶର ମଳ୍ଲ ୧ ପାଞ୍ଚଶ ବା ଦଶଟଙ୍କା
ରେଖାଏ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲୁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ଏ ବ୍ୟବସାୟ ଲବନକ ଦେବାର ସାଧାରଣ
ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥିଲୁ ଏବ ଅଂଶ ନେବାଗାରୁ
ଏବେଳେବ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ଅଂଶର
ମୂଳ୍ୟ ପରିକର ଟ ୧୦ଟଙ୍କାରେଖାଏ ବଜା-
ଇରେ ହଜି ଦୋଇଥିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦଶଟଙ୍କାର
ଅଂଶକୁ ଲେବେ ଟ ୧୫ଟଙ୍କା ମଳ୍ଲରେ ଦିଲ୍ଲି-
ବାରୁ ଦୂଧା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେତୁମାନେ
ମୂଳଧନ ଲାହିଁ ବୋଲି ବ୍ୟବସାୟର ଭିନ୍ନ
ଏ ଦେଶରେ ଦେଉ କାହିଁ ବୋଲି କହନ୍ତି
ସେମାନେ ଏହି ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖି ଅବର୍ଥ୍ୟ
ଆପଣା ଦୁମ ଭାଗ କରିବେ । ବନ୍ଦଟଙ୍କାମଳ୍ଲର
ଗୋଡ଼ଏ ଅଂଶକ୍ଷାର ୩୦ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଏବତିର
ହୋଇପାରେ । ମୂଳଧନ ଛଠାରବାର ସର୍ବରୁ
ସବୁ ଉପାୟ କି ଥିଲୁ । ଏଠାରେ ଦଶଟଙ୍କା
ଦେବା ରଳି ଅଳେବଲେବ ଅଛନ୍ତି ଏବ
ସବଳବ୍ୟବସାୟରେ କିନ୍ତୁ ୩୦ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା
ପ୍ରଯୋକନ ହୁଅଇ ଲାହିଁ । ବଜାୟଲେବମାନେ
ଜଣକେ ୧୫ ବା ୨୦ ଅଂଶ ଲେଇ ପାରନ୍ତି ।
ଏବ ବା ଅଧିକଟଙ୍କାରେ ଗୋଡ଼ାଏ ବଜା
ବ୍ୟବସାୟ ଗୁରୁ ପାରେ ଏବ ଏବ ବା ହୁଏ
କଜାଇଲେବ ମନେ କଲେ ଅନାୟାସରେ
ତାମ ସମ୍ମଦ କର ପାରନ୍ତି । ରେବେ ଦୁଅର
ଲାହିଁ କାହିଁକି ? ପ୍ରତିକଥା ଏହି କି ସେପର
ଲେବ ଏଠାରେ କାହାନ୍ତି ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ
ହଜାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜର୍ରା । ଯତୀ ଯକୁ ଆଧବସାୟ
ତେ ବିଷୟ ଦୂରି ଥିଲେ ଅମ୍ବେମାନେ କାନା
ଲବକର ବିଷୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଆପଣାର
ଭିନ୍ନ କରିପାରନ୍ତି । କେବଳ ଅଗୋଧିତ
ଦେଉ ଅମୂଳକର ଏ ଦଶ ଦୋଇଅନ୍ତି

କଣ୍ଠରୁ ବାବୁ ଦେଖାପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଥିଙ୍ଗୀ

ଏ ତରକୁ ଅସେ ଗଲ ମଙ୍ଗଳକାର ସନ୍ଧା ସମୟରେ ପ୍ରେସିଂକଲ୍ଯୁବାର୍କ ଗୋମହଳରେ ସୁଗର୍ଭର୍ମ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ଶୁଣିବାରୁ ଅଜେନ୍ଟଲେକ ଅହିଥିଲେ । ବୁଢ଼ାଟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ଠିକ ଏ ୫୫ ଟା ସମୟ ଲଗିଲ ଏବଂ ତାହାକୁ ସୁର କହିବାର ରଙ୍ଗୀ ଏବଂ ସଦ୍ବ୍ୟଳୀ ଓ କଳୟ ପୃଷ୍ଠାଭାଷା ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ମନ ଏମନ୍ତ ଅବର୍ଗନ ଦର ବିଶ୍ଵାସ ଯେ କେହି ଉଠିଯିବାର ହେଲା- ଦିଆଇ ସମସ୍ତେ ଧୀରଜବରେ ଆପ୍ରଦାସହିତ ଶୁଣୁଥିଲେ ଏବଂ ଏତେ ବରାନାନ୍ତାର ଅଜେନ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ତାହା ବୈଚାରିକ ଓ ବୈଶିକ ଉଦ୍‌ଦିଦରଖାର ମାନବଜୀବିର ଛନ୍ଦକିଳ ଅବତ୍ୟ ଦେଇ କହିଲେ ଏ ସେହି ସମୟରେ ସେପ୍ରବାର ଖ୍ୟୋତିଦେଶର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲ ତାହା ଦେବା ପାଇଁ ଏବଂ ମହାତ୍ମା ଯଥା, ଶ୍ରୀମତୀ; ମହାନ୍ତିବ୍ରତ, ଶାର୍ଦ୍ଦିତ, ଶାର୍ଦ୍ଦିତ, ତେବେଳ୍ୟ ପ୍ରଭାବ କନ୍ତୁତ୍ସର କରିଥିଲେ । ଲଂଘନକରି ଏ ଦେଶକୁ ଅଧିକା କରାରୁ ପାଦାଧ୍ୟ ଜୀଳ ଓ ସବ୍ୟବା ପ୍ରଭାବରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ସେମନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ ଦେମନ୍ତ ମହାତ୍ମା ପମମୋ । ହତ ଶବ୍ଦ ପ୍ରାକ୍ତର୍ମନ ପ୍ରଭୁର କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଭବ ସାଧୀନତା । ଯନ୍ତ୍ରିତ ଅଣ୍ଟିକିଷ୍ଟମଣ୍ଡେ ସାଧୀନହେବାରୁ କେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ସାଧୀନଙ୍କରେ ବୌଧାର୍ଯ୍ୟ ସାଙ୍ଗୀ- ବାହିକର୍ମର ଅଲୋଚନା ସମ୍ବନ୍ଧ ଲୁହଇ । ଏବଂ ଏବଂ ପ୍ରାକ୍ତର୍ମନ ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁଗର୍ଭର୍ମ କୋରବାରୁ ଦେବ । ପୁଞ୍ଜିବରେ ସେତେକର୍ମ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଯାହା ଦେବ ସେ ସମସ୍ତର ସରଥ ଏହି ପ୍ରାକ୍ତର୍ମନରେ ଏହା ଭୂତ ହୋଇଥିଲୁ । ବାଲର ସେପର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘନ୍ତାକୁ ଓ ଲୋକଙ୍କର ଜୀଳ ସେପର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲ ତାହା ପ୍ରିରଜିବରେ ଅଲୋଚନା କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଘୋରିଲାକାର, ଜାର ହେବ, ବାଲ୍ୟବକାହ ଇଣ୍ଡାବ ପ୍ରିରହୋଇ ଉତ୍ଥାପିବ ଲାଗେ । ଯେବୁ ପୃଷ୍ଠାଠାରୁ ଅଜେନ୍ଟ ଦିନକ ହୋଇ ଅର୍ଜିଲାଗି ଓ କମେଁ ବନ୍ଦୁଜଳ ହେବ । ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦର ସଫତରୁ ତାହାର ଜୀବନ୍ତରେ ସାଧାରିତମୁଖ୍ୟ ଖାଦିତ ହେଉଥିଲ ତାହାର ଧରନାଧକାରୀ କେହି ଲୋକଟାର ପାନ୍ଦିତ କାହିଁ । ଅବେଳା ସୁଗର୍ଭର୍ମ ଅନୁଶାସନ ଦେବା ଛାତି । ସାହୁମାନଙ୍କ ଚରତ ଦେଇ

ଦ୍ୱାରା ଧର୍ମର ଦିଗ୍ବିନ୍ଦୁ କାହିଁ ଦିଲ୍ଲିଧର୍ମର
ମନ୍ତ୍ରର ଦିଗ୍ବିନ୍ଦୁ କର ଏବଂ ଏବଂ ଅତ୍ୱିଶ୍ଵାସ ମହାକାଳ
ଦୀର୍ଘବିଟାରେ ଦିଲ୍ଲି ଏବଂ ଶାହୀଙ୍କ ପ୍ରାଚିରେ
ଜୀବିତାରେ ଦିଲ୍ଲିର ଉତ୍ତରିକା ।

ଆମେମାକେ ସଥାପାଧ ଦକ୍ଷତାର ସାହୁପ
ମାହ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ହନ୍ତୁ ଅଧାକରୁଁ ପେର୍ଚିମାନେ
ପାଦା ଧରିଅଛନ୍ତି ସେମାକେ ଧୀର ଓ ନିର-
ଧେନ୍ଦ୍ରାବଦରେ ଦିଲ୍ଲି କରିବେ ।

ଭାବସର କାର୍ତ୍ତିକିତିତ୍ତମା ।

ଲେବଳ ସୁରଖା କିମିତ୍ ଗବର୍ନ୍ମେ ସେତେ
ବନୋବସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ତହୁଁ ମଧ୍ୟରେ ଚଠି ଓ
ତାଙ୍କାକ ମହିଳାମାତ୍ର ସବୁଷେଠେ ବୋଲିବାକୁ
ଦେବ । ଏହି ଦୂର ମହିଳାମାତ୍ର ସେତେ
ଜୀବିତାର ହେଉଥିବ ବହିରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରମାଣ
ସେମାକଙ୍କର ନମ୍ବର ଦ୍ୱାରା ଅଟଇ । ଗଲ-
ବର୍ଷର ଜାତିଭାଗର ବର୍ଯ୍ୟାକଲୀସମବେଶେ
ଲାଣ୍ଡିଗ୍ରେ ଗବର୍ନ୍ମେଖର ସେବନ୍ତମୁକ୍ତବାବାହାର-
ଅଛି ତହୁଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ପୃଷ୍ଠା କର୍ତ୍ତାରୁ ଜଳ
ବର୍ଷରେ ଜାତରେ ପ୍ରେରଣ ଦେବା ଦ୍ୱାରା
ସଞ୍ଚାର ୧୪୦ ଲକ୍ଷ ଦୃବି ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବାଦ-
ପତ୍ର ଉପାରସ୍ତ ସଞ୍ଚାର ପ୍ରକାଶରୁ ଜଣା ଦୋର
ଜ୍ଞାନବେର୍ଦ୍ଦିଶାବାଦପରୁ ଜଣାର ଜଣାରାବ ।
ଚଠି ଶବ୍ଦମର୍ଗରୁପେ ଦୃବି ଦୋଲିଥିଲା ମାତ୍ର
ଆସ୍ତିବାର୍ତ୍ତର ରୁକ୍ଷ ଅଛାନ୍ତି ଅଥବା ଏକ ଲକ୍ଷ
ଧର୍ମବାଦୀ ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ହୋଇଥିଲା ।
ଶୁଶ୍ରୁତାବେକଟର ଦୃବି ସବାପେମା ଅଧିକ ଏକ
ଦେଲ୍ଲିପେବଳିନ୍ୟମର ଅନ୍ୟଥା କବିତାର
ଦେତେକ ସମୀକ୍ଷାରେ ଏଥର କାରର ଅଟଇ ।
ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟକଲେଶ ଚଠି ଭେଜିଥିଲା ଦୋରଥିଲା ।
ମନିଅର୍ଦ୍ଦର ପ୍ରାୟବୃଦ୍ଧ ସଙ୍କେତ ଜାତରେ ଟଙ୍କା
ଧର୍ମବାଦୀ ଆଜରିଦିନା ଜଣା ଦେବା
ପ୍ରତିଶେଷ ସାତବର୍ଷରେ ଦେଇବୁଥିଲା ପଢ଼ିର
ଫଳାଫଳ ଦୁଇଶ ଦେବା କବି ସନ୍ନୋଧିତକରିବା
ଅଟଇ ଏବି ରେଜନ୍‌ପ୍ରାୟମାସର ଜଣା ସଟିବା
ଏଥର ଜାଗରଣ ଅଟଇ ।

ଗର୍ବ କର୍ଷ ଅର୍ଦ୍ଧକୋଟିରୁ ଅଥବ ମନୀଷର୍ତ୍ତର
ଜାତୀ ହୋଇଥିଲ ଅଥବ ଦରଶବ ପଣ୍ଡେବ
ମନୀଷର୍ତ୍ତରେ ଲିଖିଛଟ ୧୭ ବାରୁ ଅଥବ ନୂନର
ଏବ ଅଧିକାଂଶ ମନୀଷର୍ତ୍ତର ଟ ୧୦୯ ବାରୁ
ନୂନକ ନୂନର ଥିଲ । ଇତର ପ୍ରେମପ୍ରେସରେ
ଅଠବଲୟ ଡଳ ଏବ ବଙ୍ଗଲାରେ ଅବେଳ-
ଲିଖ ପବା ମାରୁଗାତାର ମନୀଷର୍ତ୍ତରାଗ

ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନ-
ବାରକ ନିକଟରୁ ମନଅଳ୍ପରହାଏ ଖଲାଣୀ
ପଠାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ ବର୍ଷାକୁ ଦେଖିବା
ଥାବରେ ଟକା କମା ହେବାର ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇଥିଲା ।

କାବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ବର୍ଷାକ ସମୟରେ ସାମାଜିକ ନିୟମଗୁଡ଼ି
ଲେବାର ମହ ଅକ୍ଷୁତ୍ତ ହେବାର ଦେଖ ସବା
ଗୁଡ଼ କାଣ୍ଡ ମାଟିକ ଅଳଦିତ ହେବେ । ଗୁର-
ଜର ପୁରୀ ଗୌରବ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଲୋପ
ହୋଇଥିଲା । ହଙ୍ଗମାଳେ ଦୂର୍ଭାଗୀ ହେବୁ ଅପଣା
ଧର୍ମଗାସର ଅଛେତଳା ଶତ୍ରୁ କେବଳ ଅନ-
ବିଧାସର ଚରଚରୀ ହୋଇ ଚର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁ-
ଅଛୁଟ୍ଟ ସେ ସବୁ ଆଜିର କ୍ଷାବହାର ଉଦେଶ୍ୟ
ବା ଗୋପ ଗୁଣ ବିଶ୍ୱର ବରବାର ବର୍ଣ୍ଣ
ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଶତ୍ରୁ ହୋଇଥାଇ ଅଛି । ଗୁରୁକୁ
ଇଂବଜମାଳେ ଏ ଦେଇର ଶକ୍ତା ରହାଇ-
ଥିଲୁଛି ଏହି ସେମାଳକ ହଦାର ସକଳାତିବେଳୁ
ଆମ୍ବମାଳେ ଜାଇ ଓ ସଦ୍ୟଧୀଷ୍ଠା ଅପଣାର
ଅବସ୍ଥା ଓ ଚର୍ଦିକ୍ଷାତ ଦୃଶ୍ୟ କରିବାର
ସମ୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା । ଅଜ୍ଞ ଲେବନାଳେ କହିଲୁ
ସେ ଉପରକ ଏହାକାର ବରଗାରୁ ବସିଥିଲୁଛି
ବନ୍ଦୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହିଂଗାରୁ ଗଲେ ଇଂପରମାଳେ
ହିନ୍ଦୁପର୍ମ ରାଜାନିନ୍ଦିତ ଧର୍ମବାଦର ପାତ ଅଟକ୍ରି ।
ବାରଣ ସେମାଳେ ଉଦାର ନାତରେ ଶିଶ୍ର-
ଦାନର ବିଦସ୍ଥା କର ଲ ଥିଲେ ଲେବେ
ଅପଣା ଧର୍ମଗାସର ବନ୍ଦୁ ବରବାରୁ ସଜ୍ଜନ
ହୋଇଥାଲେ କି ?

ହୁମୁକାଳକର ସମାଜଗତ ବଢ଼ି ବନ୍ଦପାତ୍ର
ହୋଇଥିଲୁ ଏହି ଲାହିକ ଉତ୍ସମ୍ବୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ର

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଶ୍ଵା ଲାହାଁ ଏକଥା ଦିଲକୁ ଦିଳ ଅଧିକ
ଲେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣାବୁ ଅଛନ୍ତି । ଆହୁର ପୁଷ୍ଟିର
ବିଷୟ ସେ ଜୀବା ବିଷୟରେ ପଇବୁ ପତିଥିବା
ଏହି ଉତ୍ତରକଣ୍ଠରେ ମଧ୍ୟ କେହିଁ ବହିଁରେ
ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କରାରସଙ୍ଗ ଓ
ଜୀବା ଗୋଟିନଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରଭୁରତ ଶୁଦ୍ଧ
ପଦିକା ଏଥୁର ଦୁଦାଦରଗ ଅଟିର ଗୋଟିନ
ବାହୁବଳ ଉଦେଶ୍ୟ ଅଛି ମହିତ ଓ ପ୍ରଶନ୍ତ
ଅଟିର ମାତ୍ର ଭାବାକୁ ସମସ୍ତ ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ
ହୋଇ କି ଥିବାରୁ ଧୂମାଳକର କିଛି କହି-
ଦାର ସମୟ ହୋଇ ଲାହାଁ ।

ସମ୍ରତ ଦେହତ୍ତିକା ନିବାଧି କାଳ କୁଦୁରୀଶ-
ସୁଣ ପଟ୍ଟିଲାୟକ ଜାତିଷୟର ନାମକ ଅଣ୍ଟିଏ
ସୁପ୍ରକ ଗତିନା ଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୁମାର
ସତ୍ୟକାନ୍ତ ବାଲେବର ଦେ ବହୁଂର ପ୍ରଥମଗ୍ରାମ
ବାଲେବର ଦେ ଆଲୟରେ ମୁଦ୍ରିତ
କରଇ ବନାମଲିଖ ରଖ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଆମେମାନେ ହହଁ ପ୍ରତି ଉପହାର ପ୍ରାୟ
ହୋଇଥିବାର ବୁଝ ହତ ସ୍ଥିତାର କରୁ
ଅଛୁ । ଏ ସୁପ୍ରକ, ମୁହଁଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠର ତେଜାର
ଲକ୍ଷଣ, କେଉଁ କ୍ରାତ୍ରିଧ ସୁରେହଜ ଦେଖାଇ
ଯୋଗି ଏବଂ କେମନ୍ତ ବ୍ୟାହିଶର୍କୁ କିୟାକଲାପ
ସମୟରେ ମୋତକ କରଇବ ଏହି କଥାମାନ
ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରମାଣରୁହିତ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁଯୋ-
ଙ୍ଗେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଜାହା ପାଠ-
କରି ଆମେମାନେ ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ତର ଦୋଷ-
ଅଛି । ଆମେମାନେ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଏ ସୁପ୍ରକ
ଶ୍ରବାପକ ପଢ଼ି ବାକୁ ଅଳ୍ପେଧ କରୁଅଛୁ
ଏବଂ ଉତ୍ସବଙ୍କେ ପ୍ରକାପକ କୁମାରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ତ ଡେଖିଗାର କିନିକ-
ଳାରେ ଅନୁଯଃ ଛହିଜାର ସୁପ୍ରକ କରଇଶ
କରି ଏ କିମ୍ବରେ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କର ଅଞ୍ଜଳ
ଅକକାର ଦୂର କରନ୍ତି । ସୁପ୍ରକର କଲେବର
କାରପେକ ଅଜ୍ଞାର ପୁ ଶା ଶ୍ଵା ସ୍ଵରର୍ବଂ
ତ ହଜାରର ଶଶାର୍ଜା ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଅନ୍ତର ଏବାହାର ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ସମ୍ବାଦ
ଦେଲେ ଅକଥମ୍ୟ ଉପହାର ଦେବ ।

ସମୀକ୍ଷା ସଂସ୍କାର ଅନେକ କିଷ୍ଣୟରେ ଆବ୍ଦି-
ଶତ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ସଂସ୍କାର
ଏକାପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକ ବା ସହକ ନୁହେ ।
ଯେଉଁ ସଂସ୍କାର ଅଗନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ
ସହଜରେ ହୋଇ ଥାବେ ଅଗ୍ରେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ
କରିବା ଉଚିତ । ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାର ନୁହୁନ୍ତି

ବୟସ ବାରୁ ପେହିଁ ସ୍ଵାରର ସ୍ଥିତାର କର-
ଅଛନ୍ତି ତାହା ଯେମନ୍ତ ସଦଳ ତେମନ୍ତ ଅଧ୍ୟା-
ବିଜ୍ଞାନ୍ୟ ଅଟେଇ ଅତେବଳ ତାହାର ସୁବିବେଚ-
ନାରୁ ପ୍ରଥମୀ କରୁଥିଲୁଁ । ସେ ସାର୍ଥି ବହୁ-
ଅଛନ୍ତି ବ୍ୟାହର ହନ୍ଦର ପୂଜାଯୁ ଏବଂ ସଜାବ
ଦେବତା ଅଟନି । ଜ୍ଞାନଧର ଉପଦେଶଦେବା
ଏହାଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟ । ଅତେବଳ ଶାସନରେ ଏହଜାଣ
ବିର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ହନ୍ଦୁଧର୍ମ ରୂପା ହେବ
ନହୁବା ତହିଁ ଫଳ କାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାହର
କିଏ ଏବଂ କେଉଁ ବ୍ୟାହରେ ମୋଜନ କରି-
ଲେ ପିତୃଲୋକଙ୍କର ମତ ହେବ ଏ ବିଷ-
ୟରେ ସେ ଅନେକ ଶାସନରୁ ଧ୍ୟାନ ଉଦ୍‌ବାଚ-
କର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ବଳକଣ୍ଠର ବଢନମାନ ଅର୍ଥାତ୍ବୁର
ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ଯଥା ।—

“ ପିଲାଦିନମୁୟ ଶୌତ୍ ଶାକ ଘର୍ଜମେବତ ।
 ଶିଳ୍ପ ବିଜନମସିଥିବ୍ବୁ ହୃଦୟରୁ ସ୍ଵରକମ୍ପ । ” ରଗବିତ୍ତା
 ଶମ, ଦମ, ଚମ, ଶୌତ୍. ଶମା, ରଜୁଆ, ଶିଳ୍ପ
 ଏବଂକଣ୍ଠା ମହୁରା ସ୍ଵାଭାବକ ଲକ୍ଷଣ ।
 “ ଯୋ ନାଧିତ ଦିଲୋ ବେଦମଳକ୍ତ ହୃଦୟେ ଶମମ୍ ।
 ସ ଜୀବଦେବ ଶୁଦ୍ଧମାୟ ଗହିପ ସାନ୍ତ୍ୟ । ୨୫ । ୧୯୫
 ଯେଉଁ ଦିଲ କେବ ଅଧ୍ୟେତ ହ କଥ ଅହିତ୍ତାମ କାହା,
 ସେ ସବବେ ଜୀବଦାରେ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରାୟ ହତନ୍ତି ।
 ମଧ୍ୟାପରେ ରାମମା କି ବ୍ୟା ଉଦ୍‌ଦେଶ ପରମ ।

ପ୍ରଥାନକେ ଦୁଃଖଶୀଘ୍ର ହ ଦାତା ଲଭିବେଳେ ମୁଁ ୧୯୯୮ ମେସର
ଯେମେକୁ ଶାକସୂର୍ଯ୍ୟ ଭୂମିରେ ପାଇବେଳଙ୍କ ବଲେ, ବେଶପାଦ କାହାରେ
ଫଳ ଘର ନର ପାଇଛୁ ଶାହୀ, ବେହୁରୁଷ ଅବିନାଶ କ୍ରାତ୍ରିବେଳେ
ଦୁଃଖ ପ୍ରାତିକ ବଲେ, ଦାତା ପାଇବୁର କବି ପାଇଛୁ ଶାହୀ
ରେଣ୍ଡର୍ସିପ୍‌ପାଂ ବିଶ୍ଵାସ ପାଇବେଳେ ବେଶପାଦ ।

ନ ତ ମର୍ତ୍ତା ନାହାରୁ ଶକ୍ତିରାତ୍ମପଦବୀରେଣ୍ଟ । କାରାରୁତ୍ତା
ଏଥା ।
ବେଦବ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ସତ ଉତ୍ସମରୂପ ଅହାର ବର ଆଶ୍ରତ,
ଦାସୀପିତାହାର ଲୋକଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥ । କିନ୍ତୁ ହରବ୍ରତ ଜୟବାସ
ଧଳେ ସୁଖ ମୂର୍ଖ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ବିଦୟନ କାହାଁ ।
ପ୍ରେତଶ୍ଵରାଣେନବିଦ୍ୟାମା ଶାକାରୁ କୁହା ବିଦୃତିରେ ।
କୁତୁଳନ ପ୍ରାହ୍ଲାଦାନ୍ତ କର୍ତ୍ତାମାନ୍ତ ଯୁଧମାନିଷପ୍ରତ୍ୟୁଷିତ । ୧୫୩

ପାଦକ ରତ୍ନସହିତରେ ପ୍ରେସ ଗ୍ରାହକୋଟି ବିଧିଅନୁଯାୟୀ
ଶ୍ରୀମଦ୍ ବିଜୁଷକ ଗ୍ରହଣକୌଳ ଏହି ଉତ୍ସବମାନଙ୍କୁ ଲୋକଙ୍କ
କହିଲାବେ ।

ଯେଥା କାଣିନ୍ଦ୍ରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯଥା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ।
କୁଳାଶୁରକାନ୍ଧିଦୀବାନାଶସ୍ତ୍ରସ୍ତେ ପାନ୍ଥାରକାଟ । ଏହି ଅଂ ପରା-
ରାଜ ଦେହା କୁଳ ପ୍ରେ କ ଏକ ଏହି ଅଂ ହେବ । ନଈ ।
ଯେଉଁ ଆଖି କରିବ ହୁଏ, କରୁନ୍ତମ୍ବ ମୃତ୍ୟୁରୁଷ
ତ୍ରାସୁରରୁ ବେହୁଦୂର । ବମାକେ ବାମମାତ୍ର ଧାଇବ କରି
ଥରନ । ବୁଦ୍ଧ ହଜରୁ ଧାରନ କରି ଲାଭାରୁ ।

ଭ୍ରାତାଙ୍କିଣୀ ବଚନମାଳାକୁ ବିବେଚନ
ପାଠବଗାନେ ଥରଶ୍ୟ ଦୁର୍ଲିପ୍ରାପ୍ତିରେ ସେ କାହାରୁ
ଏବୁ ଜୀଯାହୁପରେ କର୍ଷିତ କରଇ ବିଶ୍ୱ
ଉପରେ ନୁହଇ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗପିତାନ୍ତ୍ରୀ

ଗାରସିକଳ ସେଣ ସାଦ ବହୁଅଛନ୍ତି । କଷେମ୍‌ବଳ ପୁଣିଦେବା ସଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ
ଇରୁଷ ଅରଧଳା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ବାହୁ-
ଶମାଳେ ସବଦା ଶାତ ଓ ଧର୍ମର ରଖା
କରିବେ ଏବଂ ଭାବାଙ୍କୁ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସା-
ହିତ କରିବା ଏବଂ ସେମାଳଙ୍କର ସାଂଶ୍ଚାରିକ
ଅଭ୍ୟକ ମୋତଳ ନିମିତ୍ତ ସେମାଳଙ୍କୁ ଦାଳ ଓ
ପୁଲ୍ଲ କରିବାକୁ ହେବ । ହାତୀଳ ଶାହୁକାରଙ୍କ
ଉଦେଶ୍ୟ ଏହି ଏବଂ ଏହିପାଇଁ ଦେବ ଏବଂ
ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାଳଙ୍କ ଜିମ୍ବାଦର ବନ୍ଦୋହୃତ
କରି ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି । ବିର୍ଜିନାର ହରିମାନେ
ମର୍ମିତା ହେତୁ ଓ ମହିତ ଉଦେଶ୍ୟ ବୁଝି କ
ପାରି ଲାମାପାତ୍ର ପଇତାଖୀରା ବ୍ରାହ୍ମିଙ୍କୁ ଧାନ୍ୟ
ଚାତ୍ରା ଘଣିଷ୍ଠାବହ ଗୁଡ଼ପଣି ଓ ବିଧାସହିତ
ପରିଷାଏ ବା ଅଧିଳୀଏ ଦିନିଶାଦେବ ଆପେ
ପାପ ଅର୍ଜୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସହନର ପ୍ରାଣ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କରୁ ଦେଇ ଜଳିକ ଓ ଧର୍ମର ଲେପବାଧିନା
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅମ୍ବମାଳଙ୍କର
ଅଛୁ ଯାହା ବନ୍ଦୁଦ୍ୱ ଅଛୁ ଅଗାମିରେ ପ୍ରକାଶ
କରିବୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ରତ୍ନ ଏକବାର "ବାଲ୍ମୀକିରଦ" ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରୀ
ହୋଇଥିଲା । ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଗହାଧିର ତ୍ରୀଜାମୀର ସବୁଟିର
"ଆଦିଜୀବ୍ୟ" ଦର୍ଶନରେ ମୋଟିଏ ପ୍ରକଳନ ଘଟିଲା
ହୋଇଥିଲା ।

କଲିବଜା-ଗେନେରେ

ବନ୍ଦକଷ୍ଟ ଏବଂ ଜୀବନାଳିଟେକ ଓ ତେଣୁ ଲଲାଦି
ମା ଏ ସି, ପେବେଳ ସାହୁଙ୍କ ରାଜୁ ଓ ଜୀବିତ କାହାରେ
ବନ୍ଧୁମରେ ବୁଝାଯ କର୍ମମେନ୍ଦ୍ରିୟର ଅଳ୍ପାଧିକରେ
ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ହେଲେ ।

ବାଲେବର ପୁଅସ ସୁଗରକେଣ୍ଟେଣ୍ଟ ମିଳିଥିଲା, ତାହାର କାହାର ଆମୀରୀ ମେନାଏତା । ବିଶ୍ଵାର ଧରମାବଳ ଯେବେ ପାଇଲା ହେବେ ।

ମୁହାନ୍ତିରବୟାଳର ଏକଜୀବିତର ଲକ୍ଷ୍ଣନୟର ଦୟ ପାଇଁ
ଚୂପାରୁଣ୍ୟ ସାହେବ ଗୁଡ଼ କିନ୍ତୁ ଯମାପାଇବା ॥ ବିଶ୍ଵାସ
ଶାଠିଏବିବ୍ରତ କୁମାରୀପ୍ରେ ତୋଳଅଛୁଟ ।

ଏକବେଳେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମେଲେ କଲାରେ ପାରିଥାଏ ପଞ୍ଚାର
କୁଣ୍ଡଳ ଶିଖଗାନ୍ତ ତର କଳାପରିହାରରେ ମେଟ୍ରୋଡବି ଅବରେ
ଉତ୍ତରାକଂଠ ହେବ । କଷିତ୍ରର ଉତ୍ତରରେ କଳ କାଳରଙ୍ଗ ଆରନ୍ତି
ଦରିକ ମେଲାକେନ୍ତେ ପହିରେ ୨୦ ଲଜ ନମ୍ବର ଏକଥିରୁ
ମୁରା କରି କର ହୋଇପାରେ ।

ମେଲାମୁଦ୍ରକ ଜଣେ କାନ୍ତିର କଣେ ପିଣ୍ଡାଳ କଲେ—
କରୁଥି ତାମରେ ଭିଷମ ମଳ୍ଲ କଶପଦସ୍ତା ପଥାସେ କାନ୍ତି
ବୋଟରେ ହାତିର କରିବାରୁ ମୁହଁଷଟ ବାହୁ ଦାଖାଉଛି
କଲେ । କାହିଁ ଏ ପଥ ମନ୍ଦବିଗ୍ରହ । — ରାଜୟପତି ଏକା
ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ଧନ ନା ସହା କର୍ତ୍ତମାରର ପିଣ୍ଡାଳ ମୁଣ୍ଡ ।

କହୁ ପିତା ମୋର ଅଟୁଣ୍ଡ ଦେଖୁ ;
ଭାବ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲ ଦେଖୁ ;
ନାମଅଟେ ମୋର ଜନ ଅନ୍ଧର ;
ମଧ୍ୟମ ଲୋପରେ ଦୁଇ ସାହାର ।
ଲାକହିଂସା ମୋର ଅଟେ ଧର୍ମ ;
ପ୍ରାଣିରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଅଟେ କର୍ମ ।
ଦେଖ କାମ ମୋର ;
କହିବେ ଜୀବ ଅଛୁଳ ପାଦାର ।
ଶା ଶା କରଣ୍ଡ ମାତ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ମାନସର ମହାରାଜଙ୍କର ଅର୍ପନ	ମରାଣ୍ଡ	୩ ୫୫
କଟକପ୍ରଦେଶକର		୩ ୨୭
ବାବୁ ନାଥପ୍ରଦେଶକ ମଧ୍ୟମ ବଟକ	ଅଗ୍ରମ	୩ ୧୯
„ ନାଥପ୍ରଦେଶକ ମିତ୍ର		୩ ୧୬
ଦେଇରରେଣ୍ଡ କବଳର ମିଲର		୩ ୧୫
	ବର୍ଷାର୍ଥ	୩ ୧୫
ବାବୁ ଗୋପାଳାଥ ସାହୁ	ଅଗ୍ରମ	୩ ୧୫
„ ବାନବନ ମହାନ୍ତି		୩ ୧୫
ମହିର ରୋଧନ ମହାନ୍ତି	ବର୍ଷାର୍ଥ	୩ ୧୦
ଗୋପୁର ପ୍ରଦେଶ ଶବ୍ଦର ବନ୍ଦ୍ର ଅଗ୍ରମ		୩ ୧୫
ବାବୁ ରମ୍ଯାଥ ମିତ୍ର ବଟକ		୩ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦ୍ୱିଦ୍ୱାରାଲ୍ୟାଣିମ ।

ଅଧିୟ ଶନବାର ସବ୍ୟା ବି ୨ ଦିନକା-
ବନ୍ଦ୍ରରେ ଶା ଗୋପାଳକରୁକୁ ମନ୍ତ୍ରରେ
ବାଲଧାରନର କୃତ୍ୟୁ ଅଧିକେନନ ହେବ ।
ପଣ୍ଡିତ ଶାର୍ଦ୍ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବଦ୍ୟାରୁଷଣ “ନାତି-
ଶିକ୍ଷା” ଦିଶ୍ୟରେ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ । ହିନ୍ଦୁଧାରନକର ଶୁଭମନି
ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ।

ଶାଖାକନୋଦ ବୋଷ,
ସମ୍ମାନକ ।

NOTICE.

Tenders are invited in Form No. 7 M. for the construction of a separate building for the Sanscrit School at Pooree. The Estimate amounts to Rs 2306.

The work to be commenced on the 15th May 1889 and completed by the 15th July 1889.

Rs. 100 to accompany each tender as earnest money.

Tenders will be opened by the Executive Engineer on the 28th

March 1889 afternoon. For further particulars apply to the Executive Engineer Pooree Dn. at Cuttack.

Sd. J. R SWINDE
Executive Engineer
Pooree Division.

ମନ୍ତ୍ରର ମହୋତ୍ସବ ।

ମନ୍ତ୍ରର ସିରଳ ସିରପ ଓ ରହୁର ପିଲ୍
ଏ ଅନ୍ଧର ବାଇ ଓ ପେଟହନୀ ଓ ଜର ଥିବ
ଅନେକ ବେମାରରେ ଉପବାସ । ଭାକୁର
ସିର ଶ୍ଵେତପ୍ରତିକରେମାନଙ୍କ ତ୍ୟାଗ ଅମ୍ବର
ଚନ୍ଦ୍ରଧୂରବ୍ୟାର ଦୋକାନରେ ବିନ୍ଦୁ
ସାହାଗେ ମନ୍ତ୍ରଜୀବ ଅଛି ପ୍ରାହବକରଗ ଆବଶ୍ୟକ-
ମତେ ଭାଲୁ କଲେ ପାଇ ପାରିବେ ।

ମନ୍ତ୍ରସିରଲସିରପ
ପିଲ
୧୩୩୮
ଶା ଅଭିବନ୍ଦିବକର
ବୋମାନ

ଏବୁର ସବ୍ୟାଧାରନଙ୍କୁ ଜୀଜିବର
ଦିଆଯାଇଥିବେ ସେ ଆମି ମାର୍ଗମାପ ତା ୧୫୫
ଦିନ ପ୍ରାଗକାଳରେ ଜେଳରଲ ଦାସପାତା-
ଲଠାରେ କମ୍ପାଣ୍ଟରମାନକର ପରିଷା ଦେବ
ସେବେ ଦେବ ସରାଶୋଭାର୍ତ୍ତ ଦେବକୁ ଜଣା
କରନ୍ତି ତେବେ ସେ ଅଭିର ପିଲ ୩ ବା
ସିରଲ ସର୍କଳଙ୍କ ସମୀପରେ ଦାସଲକର ରହି-
ଛନ୍ତି ଭାବରରେ ଜେଳରଲ ଦାସପାତାକରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ଏହ ସେବେ କେହି ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବିଶେଷ କର ଭାଣିବାକୁ ଜଣା କରନ୍ତି
ତେବେ କଟକଲାର ଶାସତ ସିରଲ ସର୍କଳଙ୍କ
ଅଧେଷତାକୁ ଗଲେ ସକଳ ବିଷୟ ଅବଗତ
ହୋଇଗାରିବେ ।

E. BOVILL.

୧୩୩୮ ସ୍ପରିଶଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ରୀଶ
ମେତ୍ରବଳ ହୁଲ

ପ୍ରାକୁବକବୁଗୋଳ ପ୍ରଶ୍ନାଧିବ ।
ଏହ ସ୍ପରିଶ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କଲେ ମାନକର
ଶୁଦ୍ଧତି ସରାଶୀର୍ଷ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅନ୍ତାମୂର୍ତ୍ତରେ
ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ୩ ୦ ।
ଭାବମାପିଲ ୩ ୦ ୨ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଲୁମାନ,
ବାବୁ ସମସ୍ତର ମୁଖୋଧାୟକ ସ୍ପରିଶ
ଦୋକାଳରେ ଏକ ନିମ୍ନମାନରକାରଙ୍କ ନିବ-
ର୍ତ୍ତେ ପାଇବୁ ।

ଶା ଲଜିବମୋହନ ଚକବର୍ତ୍ତ
ଭାକୁର, ବାଲୁବଜାର ବଟକ

ବିଶେଷ ସହିତ ।

ସତର ଓ ମନ୍ତ୍ରସିରବସିମାନଙ୍କ ସୁବଧାର୍ଥେ
ଅମ୍ବେ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ପିଲାଇଅଛି ।
ଏଥରେ ନାନାଧାର ଭାକୁର ଓ ବଜାରଙ୍କ
ଅନ୍ଧର ବିକ୍ରି ହୁଅଇବ । ଏହା ଜନ୍ମା ବାଗଜ,
କଲମ, ଦୁଆର, ପେନସିଲ, ଟିପ୍ପଣୀଗଳ
ଷ୍ଟୋରର ପଦାର୍ଥ, ବରଧାର୍ଯ୍ୟକାର ଖେଳଗା,
ବଜାରଗାତ, ବାମିତ, କୋଡ଼ି, ଦେଖି ଓ
ବିଲଜିଯୋଗା, ନାନାପ୍ରକାରମାନା, ଶ୍ରେଷ୍ଠବାର
ବିଧାତ, ବଳ, ତାପ ରତ୍ନାବ ଏବଂ ଅନ୍ତର
ଅନେକପ୍ରକାର ଦୁଇ ପ୍ରେରଣାକାର ହେବ । ଯାହାର
ସେହି ଦୁଇ ପ୍ରେରଣାକାର ହେବ, ଲେଖିଲେ
ଅନ୍ଧରେ ଓ ବିଶେଷ ବାବଧାରା ସହିତ
ପଠାଇବାରୁ । ଅମ୍ବେ ମାନବଦୁଇବ୍ୟ ଜନ୍ମାକାର
ସମୟାବ୍ୟ ଦୁଇ ବିକ୍ରି ଓ ସରବରହ ବରୁଁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଅଭିନ୍ଦନ ସୁଲଭ । କେବଳ ସେହି ଦୁଇ
ଅନ୍ଧରାକାର କ୍ଷୟ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ
ତହିଁର ଭାବରେ ଉପରେ ଦିଲି ପଠାଇବାର
ପରିଶ୍ରମ କମନ୍ତେ ଶରକର ତା ହିସାବରେ
ତମେଶ ପ୍ରାହବମାନଙ୍କରୁ କିଅମିତି ।

ମନ୍ତ୍ରସିରବସିମାନଙ୍କ ଉତ୍ସର୍ଗ
ଦେବକାର ଜଣା କଲେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଢାର
ଅବସ୍ଥା, ଉତ୍ସର୍ଗ କାରଣ, ବିଧାତ କୁଳଙ୍କ ବ
ିଳା, ବେଶ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା, ସେବାର ଅବଶ୍ୟକ
ବିଦ୍ୟକମ, ଅନ୍ଧାର, ବୋମ୍ବର୍ବି, ଅଭୁପରହ
ଜିବନାବ କିବରଣ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଯାହାର
ସଥାଯୋଗ ଅନ୍ଧ ପଠାଇବାରୁ ।

ଅଗ୍ରମମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଅନ୍ଧର୍ତ୍ତ ଦୂରଧୂର
ମୋନ୍ତର୍ବାଲ୍ୟମାନଙ୍କରକୁ ପ୍ରେରଣା ହୁଏ ।
ଦେବକ ପରିଚିତ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଭାକୁରେବରୁ
ଭାବରେ ପଠାଇବା ପାରେ ।

ଅଧିକ ଅକ୍ଷମର କର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା
ନିମ୍ନମୌଜକ । ମନ୍ତ୍ରସିରବସିମାନଙ୍କ ଅବେ
ପରିଷା କଲେ ସବୁ ବୁଝି ପାରିବେ । ତେବେ
ଏହି ମାତ୍ର ବିହାରୀ ବୁଝିବାକୁ ଏ ଅମ୍ବନକଟକୁ
ଦୂରଧୂର କରେ ବା ଉତ୍ସର୍ଗ ହେଲେ
କିବାର ପ୍ରାହବକ ହେବେ ଜାହିଁ ଅନ୍ଧରେ
ଦିଲି ଅଭିକ୍ଷମର ପଦାର୍ଥମାନ କିବା
ପରିଶରମରେ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧମାନରେ ଓ ଅନ୍ତାମୂର୍ତ୍ତରେ
ପାପ୍ର ହେବେ ।

କିମ୍ବା ବଜାର୍ତ୍ତ ଓ ପଥାର୍ବି କିମ୍ବା ଠିକାରେ
ଅମ୍ବାକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

Cuttack stores } ପାଲବନମେହନ ଉତ୍ସର୍ଗକୁ
ଦିଲାକୁ ଓ ଜିବାନ୍ତିଷ୍ଟ } ମାତ୍ରର, କାନ୍ଦିବଜାର କିମ୍ବା

ମେଘରୋଗ ॥

କୋଣାମଧ୍ୟରେ ସମୟ କୁଳା ପଦିଗ୍ରାବ ନାହିଁ
ତୁ କେବୁ ପ୍ରମେଦିକାନ୍ୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ଆଜମର କରିଥାଏ ସେମାନଙ୍କର ଶିଳାର୍ଥ ଗୋ-
ଲକ୍ଷିତାକାର ଛୁଟିବ ନୁହେ ସମାଜର ଅର୍ଥବ୍ୟୁ-
ଷାଳୀର ଖାତକର ମାତ୍ର ଆଭ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ।

ଏହିଜୀବନ୍ଧ ସମ୍ମାନରେ ଏକପ୍ରାକ ଦେବା
ତଳେ ନୂତନ ଶୈଖ ଏବା ଛିନ ଝୁଲ ସପ୍ରା-
ଦରେ ସୁବ୍ସନ୍ତରେମ ଅବସଥ ଆବେଶିଥିବେବା
ଯେଉଁମନ୍ତର ଅବେଶିଥିଲ ହେବେ ନିଷ୍ଠା
କର୍ତ୍ତରେ ଏ ବ୍ୟାଧ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାଜୀ
ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶୁଣି ଦୟାଗରେ ପରିଶର ନ ହେଲେ ଆହ
ତ୍ରିବ କାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଆବେଶିଥିଲା
କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶଦରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ମା-
ନ୍ଦନମୁଖରେ ଧ୍ୟାନକାଳରେ ପ୍ରକଳିତ ହେବ
ଜୀବନା ଅବସଥାଙ୍କ ନିଃମର ଚକରରେ
ସି, ତେ, ସତ କଞ୍ଚାନଙ୍ଗତାରେ ଏବା ଉଠକ
ଦରମାନକାଳ ପ୍ରକାଶଦରମାନଙ୍କ ସ୍ଵରୂପାଳିତୁରେ
ଏହି ଜୀବନ କରୁଥିଲୁ ହେଉଥାଏ । ନେହି ଏକମୀ-
ଦେବ ହେବା । ଯୁଦ୍ଧଦା ଓ ଜାତିରକ୍ଷା ପୁଅଳି ।

ଅମୃତ ପନ୍ଥୁରୁଷଙ୍କାଳ ସ୍ମୃତି ଦୋହାଇରେ
ଜନନୀ ଉତ୍ତମ ମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ଵରୁ ବକ୍ଷିଷକାରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଯାଦାକ୍ଷର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ସେ
ଅମ୍ଭ ଦୋହାଇରେ ତମୟରିଲେ ପାଇଥାଇବୋ
ଦେଖୁରେ ମୁହଁଳ ଜାଣାବି ବିନ୍ଦୁ ବଜାଇଗ୍ରାୟ
ମନ୍ତର ଜୀବି ଆବୁ ଯାଦାକ୍ଷର ଧର୍ମ ରହିଲ
ଦେଖିମେବି ଦରହାର ହେବ ତାଙ୍କ ରହିଲ
ଆଠବରହିଲ ପୂର୍ବାଚ୍ଛୁଟ ପରମାବଦେଲେ ଅମୃତ
କ୍ଷୟର ଦରହିବର୍ଗୀ (ଫଳେକ ପରତାଯୁକ୍ତରେ)
ଦରହି ପରେଥା ସୁଲଭ ମୂଳ୍ୟରେ ଆଜ
ଧାରିବୁ ।

ପାଇଁବିଦ୍ୟା } ଏ ଅବତରଣିବିଦ୍ୟା

ବାଲ୍ମୀକିଗଜ ।

ଜଳନ୍ତି ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଥକିବ ଗଠକ
ଦେଖିଯୁଥି ବଜାର ବାଟ ଗୋପନୀୟଙ୍କର ମୁଦ୍ରା
ବସାନିକଟେ ବାବୁ ଆର୍ଟିଚିଙ୍ଗ କର କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ପାଇବିବେ ହିନ୍ଦୁ କେତେ ଅଛି ଯଥା—

ପ୍ରମାଣ ପିଲ୍

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର ଏ ରଜା ମାର୍ଗ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ୧୯୮୫ ମସିଥା ।

କୁଳ ସମ୍ପର୍କର ବିଷୟାଧିବେଶକ ।

ତୁଳପତ୍ରିଜନାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧିବେଶନ ପିତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି
ମାସ ତା ୨ ଇଶ୍ଵରକୁ ଦାତା ଏବଂ ସମୟରେ କଟକ
ବାଜାବଜାରରୁଚିତ ସାମନ୍ତ ଶା ନନ୍ଦକଣ୍ଠାରଦାସଙ୍କ
କଷାତାରେ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଦିନ ବିମୁଖିତ
ସତ୍ୟମାନେ ଉପସିତ ଥିଲୋ ।

ସାମନ୍ତରୀ	ରସବହାର ନାୟକ
” ”	ପଦ୍ମନାଭ ଦାସ
” ”	ଜଗତବିଜ୍ଞପ୍ତ ଦାସ
” ”	ଦାମୋଦରପଣ୍ଡଳାୟକ
” ”	କୃଷ୍ଣଚରଣ ମହାନ୍ତି
” ”	ଜଗବନ୍ଧ ମହାନ୍ତି
” ”	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି
” ”	ବନ୍ଦମାଳୀ ଦାସ
” ”	ରଘୁବାଜନ ଦାସ
” ”	ଆଶମନ୍ତ୍ର ମହାପାତ୍ର
” ”	ଜୟେଷ୍ଠ ମହାନ୍ତି
” ”	କୃଷ୍ଣମୋହନପଣ୍ଡଳାୟକ
” ”	ଶ୍ରାଦ୍ଧକ ମହାନ୍ତି
” ”	ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ମହାନ୍ତି
” ”	ତୃତୀବଚରଣ ମହାନ୍ତି
” ”	ଭାଗବତ ଭାଙ୍ଗ
” ”	ଲକ୍ଷ୍ମନଥ ଦାସ
” ”	ରୁଦ୍ରଶନ ଦାସ
” ”	କାରିଲାଥ ଦାସ
” ”	ଆନନ୍ଦବରଣ ମହାନ୍ତି
” ”	ଦୟବାମକ ଦାସ
” ”	ରଗବାନ୍ତ ମହାନ୍ତି
” ”	କୃପାୟିତ୍ତ ଦାସ
” ”	କାଳନଚରଣ ଦାସ
” ”	ଆଶବମ ଦାସ
” ”	ଲକ୍ଷ୍ମୀବିଶ୍ୱାର ମହାନ୍ତି
” ”	ପୁରୁଷରଣ ଦାସ
” ”	ବାନାବତ୍ର ମହାନ୍ତି

ସାମନ୍ତ ଶା ହୃଦୟବନ୍ଦିଷ୍ଠ
 " " ଉଦୟକାଥ ପଢ଼ିଲାୟକ
 " " କାଣିନାଥ ମନାନ୍ତି
 " " ମଧ୍ୟ ସଦନ ଜଗଦେବା ଶାର୍ଣ୍ଣାଳ
 " " ଶିଦଚରଣ ପଢ଼ିଲାୟକ
 " " କଞ୍ଚକତ୍ତୁ ମନାନ୍ତି
 " " ଶକ୍ତିଶୋଇ ଦାସ । ଶା । ଜୟପୂର
 " " ମାୟାଧର ଦାସ
 " " ଶକ୍ତିଶୋଇ ଦାସ । ଶା । ତିଥାରିଆ
 " " ବ୍ରଜଶୋଇ ଦାସ
 ଏହି ବ୍ରଜଶାବି ପ୍ରାୟ ଅନେକ ଦର୍ଶକ ଉପ୍ରେ
 ଥିଲେ ।

(୨) ଅଦ୍ୟ ସତ୍ରରେ ସତ୍ରପତି ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ
କଳିକାଗୋପ ଦାସ ଓ ସଦକାରୀ ସତ୍ରପତି ସାମନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଦରେଶ୍ୱର ଦାସ ଅନୁପ୍ରତିତ ହୁବାରୁ ସାମନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଜଗବନ୍ଧ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରମୀଳି, ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର
ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଓ ସତ୍ରପତି ଅନୁସାରେ
ଅଦ୍ୟ ଦବସ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ଠାତ ନମନ୍ତେ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ
ବସଦିବାସ ନାୟକ ସତ୍ରପତି ପଦରେ ମନୋଦାତ
ହୋଇ ଆସନ ପ୍ରତିକାଳ କଲାରୁ ସତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା
ହେଲା ।

(୩) ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତରେଶନର ଜ୍ଞାନ୍ୟାବଳୀ ପଠନ ହୋଇ ସିଖିବାକି ହେଲା ।

(୪) ସନ୍ତିଲଙ୍ଘ ପ୍ରଥମ ଅସୁବେଶନରେ ଯେଉଁ
ଯେହିଁ ନିମ୍ନମାନୀସାରେ ସରବରି କାର୍ଯ୍ୟନିବାବ ହେବ
ଯାହା ସବୁ ପ୍ରିଯ ବରିବା ନମନ୍ତେ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜନନୀ
କିପୋର ଦାସ, ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଦର୍ଶନକୃଷ୍ଣ ଦାସ, ସାମନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଓ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ବାନାବର
ମହାନ୍ତିଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାବ ଦିଅ ଯାଇ ଥିଲା । ତେମାନଙ୍କ
କୃତ ବନ୍ଦୁଲଙ୍ଘିତ ନିମ୍ନମାନକା ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ବାନାବର
ମହାନ୍ତିଳାନ ପଠିବ ହେଲା । ହାତୀ ଏହି—

ନିଜିକ ସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିର ନିୟମାବଳୀ

୧୮—ଏ ସବୁର ଅଧିକେତନ ପଢି ମାଘରେ
ଏହଥି ହେବ ।

୨ୟ—ସର୍ବପତି ସମୟ ଅଧିକେଶନରେ ସର୍ବ-
ପତିର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରିବେ ।
ଛାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ସବକାଣ୍ଡ ସର୍ବପତି ଦେବ୍ୟ
କରିବେ । ଉଦୟକ ଅନୁପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ସର୍ବ-
ମାନେ ଅପାମାନ୍ୟ କଣେ ସର୍ବପତି ମନୋମନି
କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବେ ।

୩ୟ—ବିରେଶ ଅଧିବେଶନ କୌଣସି ସମୟକୁ ବେ
ସତ୍ରପତି ଅଥବା ସହକାରୀ ସତ୍ରପତିଙ୍କ ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରେ
ଆହୁତି ଦୋର ପାରବ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଅନ୍ତର୍ଜଳ ସାଇ ଲଗନ ସତ୍ରପତି ବା ସହକାରୀ ସତ୍ରପତିଙ୍କ
ଲେଖିଲେ ସେ ସାଇ ଆହ୍ଵାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ଦେବିବେ।

ଧର୍ମ—ଆଖବାଙ୍ଗ ସତ ଅନୁସାରେ ଦୃଷ୍ଟିତ
ବିଷୟମାନ ମାମାସର ହେବ । ସଜ୍ଞାନ ମର ହେଲେ
ଏ ସମୟରେ ପତି ଶିଳ୍ପ କରେ ।

—କୁଳାଳ କୋଣାର୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ହେବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାଦନ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଣାର୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
ବରିବେ ଏବଂ ସବକାରୀଷମାଦକ ହିଥାବ ରଖିବେ
ଓ ଅନ୍ଧାରାଧ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦକଙ୍କହାଶ ଅର୍ପିଛି
ହେବ ଲାହାନିବାବ ଜରିବେ ।

ଗୁଣ—ଏଥିପରିକୁଳକନ୍ୟ ସହ୍ୟ ସାଂଗ୍ରହି ହେବାର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଧମରେ ଅନୁମୋଦନ ହେଲାରୁ ଉପର୍ଯ୍ୟତ
ମହିମାରେ ସାଂ ଅଧ୍ୟସାରେ ସମ୍ମାନାର ହେବି ।

୭୩— ମଧ୍ୟସଲ୍ଲ କିମ୍ବା ଶ୍ରାନ୍ତରେ ଏ ସାରା
ଶାଖାସଙ୍ଗ ପ୍ରାପନ ହେବା କଷ୍ଟପୃଷ୍ଠରେ ଯହ
ଦେଖିବା।

ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କିମ୍ବାନ ସହାଯକ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ବିପରୀତ ହେଲା ।

(୫) ସାମନ୍ତ ଶା ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି
ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ କି ଛଳିଲସିନମୀ ସଭାରେ ସାମନ୍ତ
ଶା ଦୁଃଖତ୍ତମ ମହାନ୍ତି, ସାମନ୍ତ ଶା ସଜ୍ଜିବିଶେଷ ଦାତ
ପ୍ରା ଜୟଧର, ସାମନ୍ତ ଶା ମାୟଧର ଦାସ,
ସାମନ୍ତ ଶା ଶିବଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ, ସାମନ୍ତ ଶା କୁଳ-

କଣ୍ଠେର ଦାସ । ପ୍ରା । ଉତ୍ସାହିତେ ଓ ସାମନ୍ଦରି
କୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତିକ ଜୀବଦେବ । ସା । ଟାଙ୍କୋଳ
। କ । ଶୋର୍ବାଜୁ ସମ୍ମ ଘରରେ ମନୋମନ୍ତର
କରସାତ୍ତ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜଗତବିହାର ଦାସ
ଅନୁମୋଦନ କଲାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅନୁଶୀଳେ ପ୍ରିରି
କରାଗଲା ।

(୭) ଯେଉଁ ଶତମାନେ ବିଦ୍ୟାରିଷୀ କରିବା
ପାଇଁ ମଧ୍ୟଲାଭୁ ଅପଣା ସରଜ୍ଞି ସହରରେ ବାବ
କରୁଥିଲୁ ଥେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହେଲୁ ଥରିବାକି
ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭବତଙ୍କ ସମ୍ଭବନମେ
କ୍ଷେତ୍ର ତାଙ୍କର ଜୀବାଧ୍ୟାଶ୍ରଣ ହୋଇ ପାଇବ ଏ
କଷ୍ଟପୂରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାର ଛାର ସାମନ୍ତ ଶା
ରସକିଦ୍ଵାର ନାୟକ, ସାମନ୍ତ ଶା ଜଗତାନନ୍ଦ ଦାସ,
ସାମନ୍ତ ଶା ତତ୍ତ୍ଵବ୍ରଦ୍ଧ ମହାନ୍ତିବସ୍ତ୍ରର ଅର୍ପଣ ହୁଲା ।
କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାମନ୍ତ ଶା ରସ-
କିଦ୍ଵାର ନାୟକ ଆଗତ କଲେ । ଯଥା :—

ବିଦେଶୀଯୁ ପ୍ରତିମାନଙ୍କ ନିମ୍ନେ ସାଧାରଣ
ଘରାବାସ ନିର୍ମିଳ କରିବ ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ
ଏକହାବସ୍ଥିତ କରିଗଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ
ବିଦେଶୀ ଲାଭକ ଓ ଉତ୍ତାବଧ୍ୟାବଳୀର ସୁବିଧା ହୋଇ
ଥାବି ମାତ୍ର ସେପର ଜୀବିକାମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକାଳୀ
ମନେ ଅର୍ଥର ସାମେର ଓ ଚିନ୍ମୟାନଙ୍କୁ ରଖିବା
ସରେ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭବକ
ମାଳଙ୍କର ମନ ପ୍ରଥମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଅଭିଭବ
ଅଭିଭବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱର ନର୍ତ୍ତକୀୟ
ଫିବାସି ଶା କରିବିଲିମାନଙ୍କ ନାମ, କାମକ୍ଷୁଣ୍ଣ
ଓ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭବକମାନଙ୍କ ନାମର ଏକ
ଭାଲତା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘେରି ବିବାହର ମାତ୍ରଙ୍କ
ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେବେଳେଜୀଏ କାମ୍ପ୍ କେଉଁଥିରୁ ଏହି
ଏକହାବସ୍ଥିତ ହେଲେ କେବେଳେ କରି ପଢ଼ିପାରେ
ଭାଲା ବ୍ରିବିକର ଅଗ୍ରମି ସରରେ ଅଗ୍ରମି କରିବା
କାରଣ ସାମନ୍ତ ଶା କୁହାଗନ୍ତ ମଦାନ୍ତ, ସାମନ୍ତ ଶା
ଦାମୋଦର ପଞ୍ଚନାୟକ ଓ ସାମନ୍ତ ଶା ଅଦମନ୍ତ
ସମାଧିକ ପ୍ରତି ଗର ଅନ୍ତଯାତି ।

ଏ ପ୍ରସାଦ ସମନ୍ତ ଶ୍ରୀ କୁଣାଳ୍ୟ କାଷ ଅଳ୍ପ
ମୋଦନ ବଲାଚୁ ସଂବନ୍ଧି ଅଳ୍ପାବେ ଘାଗ୍ରା
ପିତି ବଜାଗର !

(7) ଯେଉଁ ଗ୍ର ବିବାହ ପିଲାମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ବରୁ
କ୍ଷତ୍ୟଶିଖା କରିବାକୁ ଅବର୍ଥ ସେମାନ୍ତଙ୍କୁ ଯେତେ
ସାହସ୍ର୍ୟ କରିଯାଇ ପାରିବ ଏ ଉପଯୁକ୍ତରେ ସାମନ୍

ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦଚିତ୍ତଶୋଇ ଦାସ, ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସଦିକାଳ
ନାୟକ, ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ପଦିଚିତ୍ତଶୋଇ ଦାସ ଓ ସାମନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଥୀଶ୍ଵର ପ୍ରତି ଜର ଥିଲା
ସେମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସାଦ ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀ ପଦିଚିତ୍ତଶୋଇ

ନାୟକ ସଭାରେ ଥଗିବ କଲେ କି ଗର୍ବକ ପିଲା
ମାନଙ୍କନିମ୍ବକୁ କାହାକୁ ଦୂର ଦରମା, କାହାକୁ
ଦସାଖର୍ତ୍ତ ଅଥବା କାହାକୁ ଉଦୟ କେବଳ କେ
ବିଷାଖର୍ତ୍ତ ଦେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟପୂର୍ବାବ
ସାହାଯ୍ୟ କରିଯାଇ ପାଇବ ମାତ୍ର ଏହି ମଦତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ
ସକାପେ କିଶୋଷ ସତାନୁହୃଦ ଓ ଅୟକ ଅଥ
ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଏବଂ ଅର୍ଥଶ୍ରଦ୍ଧାର କି ଫରମା-
ଣରେ ଦୋର ଆରବ ତାହା ପ୍ରଥମ ହେଉଥା
ଆବଶ୍ୟକ । ଏଣୁ ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତବିଲେ କି ଜୀବ
କାର୍ଯ୍ୟବାଣେ ମୁଦ୍ରା ପସଚ କରିବାର ଜର
ସାମନ୍ତ ଶା କୃତକ୍ରମ ମହାନ୍ତି, ସାମନ୍ତ ଶା କାମୋ-
ଦିର ପଞ୍ଜାନ୍ୟକ, ସାମନ୍ତ ଶା ଅର୍ଜନମନ୍ୟ ମହାପାତ୍ର
ଓ ସାମନ୍ତ ଶା ଶାଶନିମ୍ବ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରତି ଭର
ଦିଅ ପାଇ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତରକୁ ସାମନ୍ତ ଏ ବଳମାଳ ଦାସ ଅନ୍ତର୍ମେଷିତ କଲାକୁ ସମସ୍ତକ ସମ୍ମରଣିମେ ଧ୍ୟାନ୍ୟ ବହଗନ୍ତି ।

(୮) କିବାହାଦ କ୍ରମୀ ଜଳାପରେ ବର୍ଣ୍ଣନାଳ
ଆ କରଣମୁକ୍ତରେ ସେପରି ବର୍ତ୍ତକ୍ୟୁ ହେଉ-
ଅଛି ତାହା ସେଇ ଲାଗବ କରିପାଇ ଆଶଙ୍କାରେ
ତାଙ୍କ ବାର୍ଷିକମାତ୍ର ସମ୍ପଦ କରିଯାଇ ଥାରିବ ଏ
କୃଷ୍ଣର ଭାବ ସାମନ୍ତ ଆ ନନ୍ଦିଶୋଇ କାଷ,
ସାମନ୍ତ ଆ ବାନାବର ମହାନ୍ତି, ସାମନ୍ତ ଆ କାର-
ବଦି ବନ୍ଦ, ସାମନ୍ତ ଆ ଦୁଃଖମୋହନ ପଞ୍ଚଜାୟକ ତୁ
ସାମନ୍ତ ଆ ଦାମୋଦର ପଢ଼ାପୁରକ ପ୍ରତି ପରେଇ
ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ-କୃତ ବିଗାହ କର୍ଷପୂର କାନ୍ତି
ଜିଜିତ ପ୍ରତ୍ୟାବିମାନ ସାମନ୍ତ ଆ ଦାମୋଦର ପଢ଼ା-
ପୁରକରୀବାବ ଅଗର ଓ ପଠିବ ହେଲା ।

ବିଭାଗ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୟନମରେ ଯେ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତି
ବରବାବୁ ଲଜ୍ଜା ବରନ୍ତି ସେ ତାନା କରିଯାଉଥି ।
ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ସବୁରେ ଅଲୋଚନା କରିବାର
ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । କେବଳ ଧ୍ୟାନକୁ ନୟମ ଓ
କୌଣସି ପ୍ରଥା ଅନୁସରେ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତି
ଯାହା ଲଜ୍ଜା ବରବା ଉଦ୍ଦେଶରେ କମ୍ବର୍ଷତ
ନୟମମାଳ ହେବା କରି ।

(ବ) କୌଣସି ଲେଖିବ ଘରଗୁଡ଼ କାର୍ଡ୍ୟ ଉପରେ ହେଲେ ସେ ଅଧିକା ଦିନ ବାବିମାନଙ୍କୁ

ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ କରାରୁ ଟ ଏପର ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ ଆବଶ୍ୟକ
ଅଟେ । ମାତ୍ର ସେଇ ପାଇଲୁ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ କରିଯାଏ
ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦୂରେ ଆହୁ ବର୍ଷିଧ-
ପାଇଁଥିବା କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁଥିବା ହେଲା । ସେମାନେ

କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ଅଥବା ଦୀପଶ୍ରମୀ ଜାହାନ୍ତି । ଯେମାନେ
ନିକେ ସତର ସେମାନଙ୍କର ଦେବତାଙ୍କରୀ କାର୍ଯ୍ୟକୁ
ଗ୍ରାହକୁ ଦେବାରୁ ସତ୍ତ୍ଵେ ଓ ଗଲେ ବା ନ ଗଲେ
ଦେବାର ସଠାଇ ନିକେ ଖର୍ଚ୍ଛାନ୍ତି ଦୃଥରୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ
ଗ୍ରାହକୁ ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵପେଣେ ବିଶେଷ କରିପ୍ରତ୍ୟ ବିବରି ।
ଏ ପ୍ରଥା ଦୂର ନାହିଁ । ଗୌଣସି ଲୋକର ସେପରି
ବାର୍ତ୍ତା କୃପତ୍ରିତ ଦେଲେ ଘରାହର ଆପଣାକୁ ଦାସ୍ତା-
ପ୍ରତ୍ୟ ନ କରି ସାମାଜିକ କରିବା କୁନ୍ତି ଏଣୁ ନିମ୍ନ-
ନିମ୍ନିତ ନିୟମ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପ୍ରତଳ ହେବ ସଥା—
ନିମନ୍ତର ଅନ୍ତରେ ଦେବାର ଦେବାର ହେଲେ
ମଙ୍ଗଳବାର୍ତ୍ତାରେ ବର ଅଥବା ବିନ୍ଦୁକ ଶାର୍ମ
ମଙ୍ଗଳଲୋତା ଦ୍ୱାରିବନ । ଅକୁ କହୁ କଥ ଯିବ
ନାହିଁ । କେବଳ ପର୍ବତୀ ଗମତା ଓ ଉତ୍ତା ଅନ୍ତରୁ
ସାରେ ଦଥ୍ୟାର ପାଇଁବ ମାତ୍ର ଅଥବା ଅତ୍ମପରି
ବା ବିଦ୍ୟୁତେ ଦେବାର ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ବୁଝାଯାଇଲେ ହେଲା
ଦେବେ ସାମନ୍ତ ଶାଖାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମହାନ୍ତି ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲେ କି ନିମନ୍ତର ପଢ଼ିରେ ଯେତେହଁ ପ୍ରକଳିତେ
ଜାନ ବାହାକ ନେଇ ଭ୍ରମସ୍ତକ ହେବାର କଥା
ଉଚ୍ଛେଷ୍ଣ କରି ନିମନ୍ତର ପଠାଇବାର ପଥ ଅଛି
ଜାହା ଆଜି ହେବ ଜାହା ।

ସାମନ୍ତ ଶା କଷ୍ଟୁରମହାନ୍ତିକ ପ୍ରସ୍ଥାବ ଗୃହପଦ
ହୋଇ ନିର୍ମଳୀକିତକୁଣ୍ଡେ ସବସନ୍ଧରେ ନିର୍ମଳ
କରିବାର ହେଲା :—

(୪) ବିବାହାତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥମଙ୍କରେ ନମ୍ବରୀ
ଦେଲେ ଜାତ ହାତୀନ ନେଇ କଣିକାରୁ କାହା-
କିମ୍ବା ସିଂହାଶ ପରିଚାର ଦେଇ କାହାରୁ

(ଗ) ନମରଣ ଅନୁସାରେ କେହି ଲାଭ ପରିବାରୁ ଘନେ ଏଥରଙ୍ଗଠା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଓ ଲୁଗା ଦେଖାଇ ଯାଇଁ ଦିଅରିବ ନାହିଁ ଓ ସେ ଲାଭିକ୍ଷାକୁ ଉପରେତୁ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରଜୀବିନୀ କେହାର ଦେଇଥିବେ ଲାଭ ନାହିଁ ଫାର୍ମିଂପରି ଦିଅ ଦିଇ ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମ୍ପେ ଏହମହି ଦୋଷ ଅଛି
ମାତ୍ରକ ବିଚାର କାହାର ମାର୍ଗ୍ୟ କରନାଳ ।

(ସ) ମନ୍ଦିରମଙ୍ଗଳ ସେ କୋରୀଷେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପାର୍ଶ୍ଵଗ୍ରହିତାକୁ ସେ ଦେଖଇ ପଠାଇବ ତହିଁରେ
ବକ୍ରର ଘେରକ ଦେଖା ପଥା ଏହାଦେଖିଲୁଣ୍ଡର
ହିତ ହେବ ।

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର । ଶ୍ରୀ ସନ୍ତତି ରଜମ ଚନ୍ଦ୍ର

ପାତ୍ର । ଦୟା ଶହ ମନ୍ଦିର ଦେଖ । କଳା ।

ମୂର୍ଦ୍ଧା ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ ।

କଳା । କଳାକାରୀ କାନ୍ତିକାରୀ ।

ଅଠରକୁ ଉତ୍ତରାଧିକା ।

୩। ୧୦ ରାତି ମର ଧଳ ୧୦୯ ମରିବା ।

ଅଠ ପ୍ରବେଶିବା ପରାମାରେ ତେଣାର
ମୁଲ୍ୟଦୂରୁ କମ୍ପଲାଇଟ ଫରମାନେ ଉତ୍ତାପ୍ତ
ହୋଇଥାଏ ।

୫ ମୁଣ୍ଡୋ ।

ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦର ରେ: କଲେଜ୍‌ପୁଟ ସ୍କୁଲ
ପ୍ରାମୋହନ ଘୋଷ " " "
ବ୍ରୋନ୍‌ଗାଥ କର " " "
ମୁଲ୍ୟଦୂରୁ ରୂପ କୋଥ୍ସ୍ ପାତ୍ର " "
, ମୁଣ୍ଡୋ ।

କବୁ, କି, ଅନ କୃତକ ନିଷକ ହାରମ୍ବଳ
ପ୍ରତିନିଧିନ ଦସ " " "
ପ୍ରେରଣ-ପ୍ରସାଦ ଦାସ ହାତ୍ରି " "
ରାମନାଥ ଘୋଷ " ପୁଣ " "
ଯୋଗାନ୍ତ୍ରମ୍ଭ ମିଶ " " "
ପ୍ରକଳାଧରରମ୍ଭ ପାତ୍ରିଶ୍ଵର " "
ହେମକୁମାର ବେଳ " " "
ଆରତୁଳ ମନ୍ଦିର ବାଚଲାହର " "
ଅନ୍ତରୁଳ ମନ୍ଦିର ।

୬ ମୁଣ୍ଡୋ ।

ଜନାର୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ରକାରୀ କଟକ ପାନ୍ଦବାଳା ସ୍କୁଲ
ରମ୍ପଣମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରକାରୀ " " "
କର୍ଣ୍ଣବୟୁକ୍ତ କୋଥ୍ସ୍ ବାଲେଶ୍ଵର " "
ନାର୍ଯ୍ୟାପ୍ରସାଦ କେବଳ " " "
ଗୋପନିକର ମିଶ " " "
କାରକାନାଥ କାମ ବେନ୍ଦ୍ରପାତ୍ରା " "
ଜ୍ଞାନାର୍ଥୁରା " " "
ଜମେରହୁବାଳ ମହାନବ " " "
ରବୁନାଥ କାମ କଟକ " ପାନ୍ଦବମୋହନ
ଆକାଶେମା ।

କାଶାକାଥ ମହାନ୍ତି " " "
କାମୋଦର ମିଶ " " "
ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ମିଶ ରେ: କଲେଜ୍‌ପୁଟ ସ୍କୁଲ
ରବିଦେବାନ ମହାନବ " " "
ଶସ୍ତ୍ରବହାର ବେଳ " " "
ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ମହାପାତ୍ର ଯାଜପୂର ହାରମ୍ବଳ
କାରାରଲାଲ ଦାସ " " "

(୩)

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ଥିଲୁ ଗୋଟିନ କରିବାକୁ ଗାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

(୪) ବିବାହସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥିର କରିବାବେଳେ ପ୍ରଥମେ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା କେହି ସାମନ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ କେତେ ଯୌବୁକ ସାମଣ୍ଗୀ ଦେବେ ଏହା ଅନେକ ଶ୍ଵାନରେ ସ୍ଥିର ହେବାର ପ୍ରଥା ଅଛି, ଏ ପ୍ରଥା ହଲ ନୁହେଁ । କେବଳ ଉପସ୍ଥିତିପାଦ ବିବେଚନାରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥିର କରିବା ଉଚିତ; ଏଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥା ରହିବ କରି ଦେବଳ ପାତ୍ରର ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚନାରେ ବିବାହସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥିର କରିବା ନିମ୍ନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତାବର ଦେଲା । ସଥା—

ବିବାହସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥିର କରିବା ସମୟରେ ଅଥବା ତତ୍ତ୍ଵରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମୟରେ ସାମନ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବା ଯୌବୁକ ଦେବାନେବା ବିଷୟରେ ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ କୌଣସି କଥାବାର୍ତ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ । କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଅପଣା ଛାତ୍ର ଓ ଷମତା ଅନୁସାରେ ଯୌବୁକ ଦେବେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିବାହରେ ବରପକ୍ଷ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାରୂପ ମୋଟରେ ଏକ ଯୋଡ଼ିବୁ ପାଇୟୋଡ଼ିଲୁଗ୍ରା ଅଥବା ଏକଟଙ୍କାକୁ ପାଇୟୋଡ଼ିଗ୍ରାଫ୍ଯୁନ୍ ଅନ୍ୟକ ଯାହା ପାରନ୍ତି ଦେବେ ଏଥରୁ ଦେବେ କେହି ବାହାକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାରୂପ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ସ୍ଥିର କଲେ ।

(୫) ବରପକ୍ଷ କନ୍ୟାପକ୍ଷରୁ ପାଥେୟ ଓ ଲାଞ୍ଜମାନ ବିଦାଳୀରୂପ ଟଙ୍କା ଓ ଲୁଗ୍ରା ଦେବାର ପ୍ରଥା ଅଛି । ଏହା ଗୋଟିଏ ଶୁଣିଥା । ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟଗ୍ରାହୀ । ସତ୍ୟରୁ ଏକପକ୍ଷ ଅନ୍ୟପକ୍ଷର ବ୍ୟୟ କାହାଙ୍କି କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟକ ନିୟମ କରିପାରି ଯେ କନ୍ୟାପକ୍ଷରୁ ବର ପକ୍ଷକୁ ପାଥେୟ କିମ୍ବା ବିଦାଳୀ ଦେବାର ପ୍ରଥା ରହିବ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ଯୁକ୍ତ ଯେବେ ବରପକ୍ଷରୁ ବରଧରସଙ୍ଗେ ଅଧିକାରୀ ଲାଞ୍ଜମାନଙ୍କ ବିଦାଳୀ ସର୍ବତ୍ର କରି ଦେବାର ପ୍ରଥା ଆଏ ଯାହା ମଧ୍ୟ ରହିବ ହେବ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ।

(୬) ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥା ଅଛି ଯେ କର ସହି ଯେହି ଯାମନ୍ତମାନେ ଯାଆନ୍ତି ଦେବାନେ ଗୁଲି ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କୌଣସି ବାହାନରେ ଯାଆନ୍ତି । ଏହା ସମସ୍ତକଷେତ୍ରରେ ସହି ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ

ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜାରି ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ପ୍ରଥା ନାହିଁ । ବରପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତନ ଦୁଇଷେମାନେ ସାଇଧାରିଲେ ବରଧରଠାକୁ ଯିବେ ବୋଲି ଯେ ସମସ୍ତକୁ କିନ୍ତୁ ବରଧରଠାକୁ ଯିବେ ବୋଲି ଯେ ସମସ୍ତକୁ କିନ୍ତୁ ବରଧରଠାକୁ ଯିବେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଅନେକେ ବରଧରଠାରେ ରହି ବରକର୍ତ୍ତାର ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଯିବାକୁ ନୁହେଁ । ଅନେକେ ବରଧରଠାରେ ରହି ବରକର୍ତ୍ତାର ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ।

(୭) 'ତ' ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଅପଣା କନ୍ୟାକୁ ସଥାଇଛା କୌତୁକ ଦେବେ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବା ପ୍ରକାର ସେ ବରଧରଠାକୁ ଯିବାକୁ ନିୟମ ହେବ ଯେ ବରଧରଠାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବରକର୍ତ୍ତା ସ୍ଥିର କରିବା ଶ୍ଵାନଠାରୁ ସମସ୍ତକୁ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ପରିପାତ୍ର ଗୁଲି ଯିବାକୁ ହେବ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯେ ଜାନମାନ ସାଇଧାର ଗାହାରୁ ପାଇସନ୍ତର ଅଥବା ବରଧରଠାରେ ରହିବେ ।

(୮) ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେକ ସହ୍ୟକର ମନ୍ତରରେ ଦେବାରୁ ଏହି ସ୍ଥିର ହେଲା ଯେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟବଳ୍ୟ ଶାକରଣ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କର ନିରାମାନର କାଣିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଅତିଥି ସେମାନଙ୍କ ମତ ସଗତ କରସିବା ବିଷୟରେ ସହ କଷ୍ଟପାତ୍ର ।

(୯) ସହି ଓ ସାକାର ଏ ଦ୍ୱା ଶକ୍ତିର ଅର୍ଥ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଅନୁକାଳ ହେଲା ଏହା ହରାଥର ହେବାର ପ୍ରଥା କେବେକ ଶ୍ଵାନରେ ଚାହିଁ କରିବାର ପାଇସନ୍ତର ଅନ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଅପଣି ଆପଣି ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଶାକରେ କନ୍ୟାକୁ ସାନଙ୍କାର କର ଦାନ କରିବାର ବିଧାରୀ ମାତ୍ର ବରକୁ ଅଳକାର ଦେବାର ବିଧ ନାହିଁ ।

(୧୦) ଯୌବୁକରେ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଯେତ ପ୍ରତିକ ଏଥର ଅନେକ ପଦାର୍ଥ ଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କନ୍ୟାକୁ କିନ୍ତୁ ଉପକାର ହୁଏ ନାହିଁ ଏଣିକ ସେପର ଅନାବଶ୍ୟକ ଦ୍ୱା କରି ରହି ପରିବର୍ତ୍ତରେ କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଇ ପାରିବେ ।

(୧୧) ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ସ୍ଥିର କଲେ ।

(୧୨) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୩) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୪) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୫) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୬) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୭) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

(୧୮) ବାଜା—ବୋଣସି ରକମର ଏକ ସରବା ରହି ଯାହା ଏ ଅପଣା ଗରଠାରେ କରିବ ମାତ୍ର ବର ସହିତ ନିରାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାହାର ଅଧିକାର ଦିବ ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରଧାବଳୀ ସମସ୍ତେ ଏକମତି ହୋଇ ଦୁଇ
କିଲୋ ।

(ଶ) କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରନ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତ୍ତା କନ୍ୟା
ଓ ଜାମାଗାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବସ୍ତ ଦେଇ ପାଇଲେ
ଯତାରୁବେ— ଅଳ୍ୟ କାହାରୁନିମନ୍ତେ କିଛି ଦେବେ
ନାହିଁ । ଅଳ୍ୟ କୌଣସି ପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ଦେବାର
ସାହା ପ୍ରଥା ଥିଲୁ ଭାବୀ ରହିଲ ଦେବ ଏଥରୁ
ଏମନ୍ତ ହୃଦୀକୁ ହେବ ନାହିଁ ସେ କେହି ଆପଣା
କନ୍ୟା ବି ଜାମାଗାଙ୍କୁ ଅଳ୍ୟ କୌଣସି ସମୟରେ
କିଛି ପରାର୍ଥ ଦେବା ସକାର୍ମେ କାହାରକୁ ନିଷେଧ
କରସାବୁ ଥିଲୁ ସେ ହୃଦୀକୁ କଥା ।

୪ ପ୍ରଧାବଳୀ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ
ଦିଇଛନ୍ତି ।

(ତ) କର୍ତ୍ତମାନ ପାଣୋଲାହି ଭାଇର ସଙ୍ଗ୍ୟା
ଦୂଷିତର ପଠାଇବାର ଯେ ପ୍ରଥାଅଛି ଭାବା କବାଳ
ମନ, ଏହା ଏହାକୁ କାହାର ଜାହାନ ହେବ ।

ଏ ପ୍ରସାଦକୁ ସମୟେ ଏକମର ହୋଇ
ପିଲାଇଲେ ।

(ଥ) କେହ ଅପଣା ଜାମାତାରୁ ଅପଣା ଗୁହ୍ୟା
ଠାରୁ ନିମହିଣ କରନେଲେ ପ୍ରତିକଳପ୍ରଥା ଅନୁ-
ଷାରେ ଅନେକ କରିପ୍ରତି ହେବାରୁ ତୁବ ସେହି
ହେବୁ ଅନେକେ ଅପଣା ଜାମାତାରୁ ଚାହିଏବାରୁ
ନିମହିଣକରି ଅଣିପାରିବୁ ନାହିଁ । ଏହେବୁ କେହି
ଆପଣା ଜାମାତାରୁ ନିମହିଣକରି ଆଖିଲେ ପ୍ରା-
ପରେ ବେବଳ ଯୋଡ଼ିବ ଲୁଗା ଚିନ୍ମାରବେ ଆର-
କିଛି ଦେବେ କାହିଁ । ଆର ସେବେଥର ଅଣିବାରୁ
ହେବ ସେହିନମନ୍ତ୍ରେ କୁଣ୍ଡା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ ଏବଂ ଜାମାତା କାହାରିବୁ ବିଧିବତ୍ତ
କହିବେ କାହିଁ ।

୪ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ପମସେ ଏକମଳ ହୋଇ
ଉଦ୍‌ବିଗନ୍ନ ।

(୭) କେହି ଅପଣା ବିବାହିତ କଳ୍ପାକୁ ଅପଣା
ଯାରକୁ ଅଣିଲେ ଦିବାତ ଯୋଗୁବପର ପ୍ରଥମରେ
ବେଶିବାକି ଦେବାର ପ୍ରଥାଅଛୁ ଏହେବୁ ଅନେକ
କଳ୍ପା ବିବାହ ଦେବପର ପିତାମଧ୍ୟ ଦର୍ଶନ
କରିବାରେ ଏକାବେଳକେ ବାର ତୃଥାନ୍ତି ଏ
ବଢ଼ କଷ୍ଟକର ପ୍ରଥା, ଏକା ରହିବ କରିବା ନିଜାନ୍ତ
ଆବଧିକ ଏସବେ ସନ୍ଦେହିନାହିଁ । ଏଣୁକରିଏହୁ
ନୟମ ହେବ ସେ କଳ୍ପାକୁ ଘରକୁ ଅଣିଲେ
ତାହାକୁ ଧରୁ ବଳପୂରୁ ଦିବାଯୁ ବଳବେଳେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଯାହାର କରୁ ନିର୍ମାନ ଦେବାକୁ ଦେବ, ଅନ୍ୟ
କାହାରକିମନ୍ତେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ,
କି ଅଛୁଟକୁ ଦେବାକୁ କେହିବାର ଦେବେ ନାହିଁ ।

ସପ୍ତମଙ୍କା ୫ ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଦାପନୀ କିଷ୍ମୟୁର ମନୀ
ମନ ଅଗମେ ସବୁରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେବା କାରଣ
ପ୍ରକାଶ ହେଲା ।

(୯) ଏଥରୁ ଉଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବାଧାରଣକୁ ଜଣାଇବା ସକାଗେ ସରାଗୁ ଏଥିପୁନେ ସାହା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଥାଲେ ସେଥିରେମେ ସବକାଣ ସଙ୍ଗାନକ ଆ ସମକ୍ରମ ଦାମୋଦର ପଢ଼ିଲାଯକ ଏହିକଥା ଜଣାଇଲେ କି ସରାଗୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଖ ୧୦୦୦ ଟ୍ରେ ଛପାଇଲେ ନାମକୁ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ବିଚାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁରୁଷଙ୍କାଳ ସକାଧେ	...	...	ଟ ୧୦୦	ଟ
ଗତିଜାତ	”	...	...	ଟ ୧୦୦
ବାଲେଶ୍ୱର	”	...	...	ଟ ୧୦୦
କୋର୍ବା	”	...	...	ଟ ୧୦୦
ଦ୍ୱାରାମ	”	...	...	ଟ ୨୫
ପିପିଲି	”	...	...	ଟ ୧୦
ଯାଜପୁର	”	...	...	ଟ ୩୦
ଦେବତ୍ରୀପତ୍ରା	”	...	...	ଟ ୨୫
ବାଞ୍ଚି	”	...	...	ଟ ୧୦
କରିବହା	”	...	...	ଟ ୨
ଅଞ୍ଜାମ	”	...	...	ଟ ୫୦
ଏଇଦ୍ୱବୀତିରେବେ କଟକ ନଗରରେ ଥିବା ପ୍ରଥାନୀ କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଭାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ କିମ୍ବର ହୋଇଥିଲା । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମଧ୍ୟପଳାଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାରେ ଭାଲୁକା ସମୁଦ୍ରରୂପେ ପ୍ରପୁର ଦୋଇ ନ ବାବୁ ବିବରଣୀ ସକଳଗ୍ରାନଙ୍କୁ ଧାରା ହୋଇପାର ଥିଲା ଏଣିକି ଭାବା ପଠାଈବ ।				

(୧୦) ଶ୍ରୀ କରୁଣାସମ୍ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥାନୀ
ସନ୍ତ ଓ ବହଁରେ ଥାବା ପ୍ରଧାନୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର
ଶାରୀକା ପ୍ରସ୍ତର କରିବାକାରଣ ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକିଳ
ହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ଗୁଣବିଧ ଦାସ, ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ
ଦୂଷିବଦରଣ ମହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ କୃତ୍ତମୋଦନ
ହୃଦ୍ୟାୟୁକ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ ପ୍ରତ୍ୱାକ୍ଷର
ପ୍ରତିରେ ଥାବା ଭାବ ଥିଲା ସେମାନେ ଖାଟ୍ ପ୍ରାମ୍ଯ
ବିଭାଗକା ବସନ୍ତକୁନ୍ତାମ ଅଗର କରିଥିଲେ, କାଳୀ
କରିଗମାନଙ୍କର ଶାରୀକା ସପ୍ରଦି କର
ଏ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କ ନାମ ଥାମ ଏକ ବହଁରେ
ଲାଗି ଅଗମି ସରରେ ଥାବା ଛପାଇବାରିର
ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ଗୁଣବିଧ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରତିରେ
କଲେ ।

(୧୯) ଶା ସାମନ୍ତ କୃଷ୍ଣଚରେ ମହାନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲେ ଯେ ଏ ଅଧିବେଶନର ବିଦ୍ୟାଗୀର ପାଠ
ପ୍ରତିଲିପି କଟକ, ବାଲେଖର, ପୁରୀ, ଆଜମ୍ବର,
କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଗନ୍ଧାରା,
ଗାଁମାଁ, ଓ ସମ୍ବଲପୁର ପ୍ରତି ସ୍ଥାନକାରୀ
ଆ କରଣ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କଠାରୁ ଫଠାଯାଉ, ଏବଂ
ଅନ୍ୟରୁ ଉତ୍ସାହ ଯେ ସେମାନେ ଏ ସରାର
କାର୍ଯ୍ୟବଳୀ ପ୍ରତି ଅଧିକାରୀର ମତାନ୍ତ ଆଗାମି
ଦେବମାସ ତା ୧୦ ରଜ୍ଜ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍କମାସ
ତା ୩୧ ରଜ୍ଜ ପୂଜାରୁ ଲେଖି ଏସାରୁ ଘାରିବେ ।

୪ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶା ଅକିମନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ
କରୁଣ୍ଟ ସକ୍ଷମତା ଅନୁଯାରେ ପାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇ ।

(୧୭) । କ । କଠକ । ପ୍ର । ପାଦନା । ମୋ ।
କୋଥେପୁରସ୍ତ୍ର ଶା କରଣିଷାମନ୍ତ୍ରମାକେ ଗୋଟିଏ
ଶାଖାସଙ୍ଗ ଶ୍ରୀପନ କର ଉତ୍ତଳସହିଲମ୍ବା ସତ୍ତରେ
ପ୍ରାକତ ବନ୍ଦୟମନ ଅମୋଦନା କର ଅପନାର
ତାମତ ଲେଖି ପଠାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ତହୁଁରେ
ବାହ ସମରରେ ଯାହା ଲେଖାଥିଲୁ ତାହା
ସବୁର ମର ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଅଂଶରେ ବାକ୍ୟ
ବାଇଥିବାରୁ ଏ ସବ ଭକ୍ତ ଶାଖାବରାକୁ ଧନ୍ୟା
ଦ ଦେବା ସକାରେ ଶା ସମକ୍ଷ କୃଷ୍ଣଚରଣ
ହାତୁ ପ୍ରସାଦ ଓ ଶା ଦାମୋଦର ପଢ଼ିଲାଯକ
କୁମୋଦନ କରିବୁ ସମନ୍ତର ସମର ଅନ୍ୟାରେ
ତା ପ୍ରିଯ କବିଗନ୍ମ ।

(୧୩) ବାଲେଅରନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ସଜଳା-
ପୁଣି ଦାସ ସରପତିଷ୍ଠାତାଙ୍କୁ ସହାଯ୍ୟକୁ
କଥା ପଠାଇବାକୁ ଜାରୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦିବା ସକାଗେ ସମ୍ମାନକାଳ ପ୍ରତି ଭାର ଅର୍ପଣ
କରନ୍ତି ।

(୧୯) ଶ୍ରୀ ସାହେବ କୃତରଙ୍ଗ ମନ୍ଦାରୀ ଏହି
ପ୍ରାଚୀ କଲେ ଯେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ କୁଳରୁ ଅଧିକେଶିଳ
ର୍ତ୍ତମାସ ଭାଖରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଫାନ୍ଦିଲ ଭାଗାବରେ
ହେଉ । ଏ ପ୍ରାଚୀ ସମସ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ କରିବୁ
ହାହିଲେ ।

ଶାମନ୍ତି ଶା ସବିହାର ନାୟକ
ଶିଖେଣ ।

GO GO CITY

ସାହୁକୁ ସମ୍ମାନିତ କରିବା ।

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର
କଣ୍ଠମୁଖ

ତା ୧୯ ଦିନ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଗ ସକ୍ଷମ ହେଲା । ମାତ୍ରେ ଏହାକୁ ପରିଚାରିବାରେ ଏହାକୁ ପରିଚାରିବାରେ ଏହାକୁ ପରିଚାରିବାରେ

ଅନ୍ତରୀମ ବାର୍ଷିକ ପୁଲିୟ । ୩୩
ପ୍ରସ୍ତାବଦେୟ । ୩୪

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଭାବରବାର୍ଷୀୟ ଜାତିରଙ୍ଗର ପାଇବେକୁ
ସାହେବ ନିଯମ କରିଅନ୍ତରୁ କ ଆଶାମି ଅପ୍ରେ-
ଲିମାସ ତା ଏ ରଖିଥାରୁ ସେହିମାନେ ହକା-
ବେଳେଖୁଣ୍ଡ, ହେଲ୍‌ମୁଧେବଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତ
ବାଦକରୁ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ ଦୂରା ଜୋଗା ପ୍ରଥାରେ
ପ୍ରତିବାଦ ଘୁଲନା ପଠାଇବେ ପେମାଳକର
ଶାହା ପଠାଇଗା ସମୟରେ ଛାଲ ପୁଲି-
ନାର ଜାତିମାସର ଛାତା ଛାଲ ପୁରିନାର
ମୁନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକତାରୁ ମନଅର୍ଥରଫୁଲ ଅଷିବା
ନୀତିରୁ ଯେତେ ବନିଷଳ ଲାଗିବ ଶାହା
ଆଗରୁଥ ଦେବାରୁ ଦେବ ଓ କୌଣସି କାର-
ଣାରୁ ଦେବ ପୁଲନା ପ୍ରେରକ ନିକଟକୁ ଯେଉଁ
ଅସିଲେ ମନଅର୍ଥ ବନିଷଳ ହେବର ନିକବ
ନାହିଁ । ଅତିଏବ ବନ୍ଦକ ପ୍ରିୟିଂକନ୍ଯାମା ଅପଣ
ମୋରସନ୍ଧୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଦ୍ୱାପରିରଞ୍ଜିତ
ନିଯମ ଜଣାଇଦେଇ ପ୍ରାର୍ଥକା କରୁଥିଲୁ ବି
ଆଶାମି ଅପ୍ରେଲିମାସ ଅରମ୍ଭତାରୁ ସେହିମାନେ
ବିଜ୍ଞାବେଳେଖୁଣ୍ଡ ହେଲ୍‌ମୁଧେବଳ ନିୟମରେ
ପୁଷ୍ଟକ ନେବା କାରଣ ଏହି ଲେଖିବେ ସେମାନେ
ଛାଲ ପ୍ରତିବହତ ମନଅର୍ଥର ଝର୍ଣ୍ଣା ଦୂରାଶା
ଆଗରୁଥ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକା ପଠାଇବେ ଏ ଝର୍ଣ୍ଣା
ନ ପଠାଇଲେ ଉଚ୍ଚ ନିୟମରେ ପୁଷ୍ଟକ ପଠା-
ଯିବ ନାହିଁ ।

ବଡ଼କ
ଶାର ଲୁଖ ମାର୍ତ୍ତ
ସନ୍ଦ ଗୋଟିଏ

ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳାଚାର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର
ପ୍ରେରଣା

ଗର୍ଜନମାସ ଥା ୩୦ ପ୍ରକାଶରେ ଝେଷ୍ଠ
ହେବା ତଳମାସରେ ସେ ସମୟ ପୁସ୍ତକ ବଜା
ଦେଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ବାଲପୁଣ୍ଡ ତଳୀର
ଭାଲିବା ମରି କଲିବାର ମେଚେଟରେ ବାହାର
ଅଛି । ଏହ ଭାଲିବାରେ କେ ୨୫ ଟଙ୍କାଯୁ
ପୁସ୍ତକ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବାହାରପୁକାର
ଏବଂ ତଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଡକ୍ଟିଶା ପେଟ୍-ସ୍ଟଟ
ପ୍ରେରିତ ପ୍ରକାଶିତ ବହୁଳାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଅଣ୍ଟିଲ
ଥିବାର ଦେଖା ଅଛି । ଅଣ୍ଟିଲ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାଶ
କରିବା ବିଷୟରେ ସମାଜପୂର୍ବ ସାବଧାନ
ଦେବାର ଉପର ।

ପ୍ରାଚୀନ ପୁରାଣ ମୁଦ୍ରଣ ଅଧିକାରୀ
ଶ୍ଵାସରେ ନିଜଙ୍କ ପ୍ରକାଶର ମାନ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲା । କଂଗ ଶ୍ଵାସ ଆପଣା ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇବା
କାରଣ ନାଲେ କଲେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଦେଇ କି
ଶ୍ଵାମୀ ମସଳମାନର ଅନ୍ଦ ଏବଂ କୃତ୍ତାତ୍ମ ମାତ୍ର
ଆଏ ଏଣ୍ଟୁ ସେ ପ୍ରାୟେ କଲେ ତାହା-
କହିଛ ସନ୍ଦର୍ଭର କରିବ ନାହିଁ । ମୁଦ୍ରଣ ଏହି
ଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ତଣି ଦେଲେ କି
ଏପରିବାର ଆଦାର କରିବା ଶାଶ୍ଵତାପାତ୍ର ନୁହେ ।
ଯେ ଏହି ତଣି ଉଚ୍ଚବରେ ଅଣିଲ କରିଅଛି
ଦୟାବକର୍ତ୍ତୁ ବାଲବୋର୍ତ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାମନ ପାଇ
ଶ୍ଵାସରେ ପ୍ରିୟକିଷ୍ଟତ୍ବ ହେବ । ଆପାରଭାସ ମୁକ୍ତି
ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ଶଣି ସମତ୍ପ୍ରେ କମଳ ଜୀବେ ।
ତୁମିଧର୍ମର କ ଶେଷରେ ଏହି ଦୂରଧା ?

ମୟୁରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶକର ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଉଥିଲା କି ଅଗମୀ ଅପ୍ରେଲମାସଠାରୁ
ମଣ୍ଡଳାମିତିଆଲିଟୀ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବର
ଛଠମାର ତହଁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଘରଟିବସ କଷିକ
ଏଥର ଅଭିଗ୍ରାୟ ହରୁ କଣାପତି ଲାହିଁ ବିନ୍ଦୁ
ଆସମାନକର ଧାରଣା ଯେ ବର୍ତ୍ତିବର ସାନ୍ତୋଷ
କର ହେବା ଏବଂ ନଗବ ଦେଖ ପଢ଼ିବାରୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଲେଗକର ଓ ସାମାଜିକ ଲେବକୁ
ବାଧଇ । ଅନ୍ତର୍ଭାବର ଦୁଃଖ ଉପରେ
ନିଯା ଯାଉଥିବାରୁ ଲେବେ ଆମାଶ୍ଵାସ
ଭବରେ ଅଲୋଚିତ କାହିଁ ଯୁଦ୍ଧରୀ ଜଣା
ପଡ଼ଇଲା ଲାହିଁ । ସବୁ ମିତିବିଧିଲାଇଟୀରେ ଘର
ଟକ୍କର ବଦଳରେ ଯେବେ ବାଣିଜ୍ୟଦୁଃଖ ଜଣି-
ରେ ଟକ୍କ କେବାର ନିଯୁମ ଦୁଆନ୍ତା । କେବେ
ଲେବକୁ ବାଧନ୍ତା ଲାହିଁ ଅଥବା ଅଧୂ ବନ୍ଧି
ଦୁଆନ୍ତା । ମିତିବିଧିପରି କମିଶକରମାନକର
ଥରେ ଏ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବାର ହୁବିଛି ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତରେ ପକାଣିଛି ପ୍ରେରଣ ଧର୍ମରୁ
ଆଠବିମାଳେ ଅବଗତ ହେବେ ଯେ ବ୍ରୋଗ-
ରା ଅଞ୍ଚଳରେ ଧାଳନ୍ତରୁ ଲୁହ ଦୋଷଅତ୍ତ
ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବାଲବିମାଳେ ଏଥରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିବାରୁ ଯାହା ଉଣ୍ଡାଇଅଛି ଅବକଷ୍ଟୁ
ଏଥର ହେଉ ଥିଲା । ଆମ୍ବେମାଳେ ସମ୍ମାଦ
ବାହୁବାବେ ଆଠବିଲୁଁ ୩ ବାଲେଇରୁବି
ମୁଲିଷ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶାବେଦମାଳେ ଧେ

ଅହଳକୁ ଯାଇଥିଲୁ ଓ ଘୋଷନାରୀର ସାହେବ
ତିଗାଣ ବାଦକ ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବରୁ
ଅଛିଲୁ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଧାବରୁ ବି ନେବେ
ପେଟବିବଳରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଦୟା-
ସ୍ଵର୍ଗ ରାଜାଙ୍କ ଅଧିକାର ଦିଲ୍ଲିର ଦେବ ଏବଂ
ସେ ଅହଳର ଅନ୍ତକ୍ଷୟ ବବାରଗର ବହୁବଳ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାତ୍ର ଗୁର-
ଅଚ୍ଛେ ଅବକଷ୍ଟୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷଗୁଡ଼ । କଣ୍ଠ-
ପଞ୍ଚକୁ ଏ ସମୟରେ ସନ୍ତର୍କଦୋଷ କାର୍ଯ୍ୟ
ବର୍ତ୍ତକାର କୃତିତ ।

ବିମେର ରେଳଗାଡ଼ି କଣ୍ଠାଳ ସତକ
ଛୁଟରେ ପଥର ଜମା କରିଥିଲେ । ଗର ଅଗସ୍ତ୍ୟ
ମାସରେ ଦେଲଗଷ୍ଟବେଳ ଓ ଅଛିଲେ
ବିହରେ ଶାନ୍ତରେ ଯାଇଥିଲେ ସେ ପଥର
ଗଦାରେ ଶାନ୍ତ ଲାଗି ଲୋହିଟି ପତଳ ଓ
ସେ ଦୂରେ ଗୁରୁ ଅଧାର ପ୍ରାୟ ଦେଲେ ଏ
ହେତୁ ସେମାନେ ରେଳଗାଡ଼ି କଣ୍ଠାଳକ
ନାମରେ ଲମ୍ବେ ଟବାର ଷର୍ପପୁରଗ ଦାସରେ
ମୋହବୀମା କରିଥିଲେ ପ୍ରମାଣ ଦେଲୁ ସେ
ପଥରଗଦା ଥାରେ ଆନ୍ତର ଦିଅ ହୋଇ
କି ଥିଲା ଓ ଦେନରିଥାବେଳ ସେହି ଅଧା-
ରେ ଯାଦବୀଚଳ ଲୋଙ୍ଗଜା ଦେଲେ ଓ
ଶାନ୍ତିକ ଲାହ ସକାରେ ଦୂରକର ବିଲର ଗମନ
ଆବଶ୍ୟକ । ଏ ହେତୁ ବିମେର ଗାନ୍ଧବୀଟ
ହିପ ହବୁଥି ଟବା ଷର୍ପପୁରଗ କାନ୍ଦିଲୁ ତଣୀ
ଦେଲେ । ଏ ଦିନରେ ସେ ଆଶରର
ଲେବେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଠା ମୁୟକ
ବିଶାଲାକ୍ଷତ ଏଥର ଦୋଷରେ ଗୁରୁ ଦୋଷା ।
ଅରେ କେହି ଗାନ୍ଧ ଶିଖା ଦେଲେ ହୁଅନା ।

ତେବେହିମୂର୍ତ୍ତର ଜଣେ ସହପ୍ରେରତ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଚିତ୍ରଶାସ୍ତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ କରିବା
ସମୟରେ ଲାଗ୍ତ କୃତ୍ତିବାଳିର ଆଶା କରି-
ଥିଲେ କି ଖଲକା ଦୂରିତ ଦିଶୁ ନ ରହିଲେ
କୁମିଦାରମାନେ ଅଧିକା ସମ୍ମରିର ଭବତ
କଥବାବୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବେ ହାରିବ ତଥା ଯାଦା
ଯାଦା ଅଧିକା ଲାହଦେବ ତେମାକେ ନିର୍ଭେଦ
ଭାବା ଘେର କରିବେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତନାକ ସମ-
ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅଳାହର୍ଷୀଦିନୁ ଶୁଦ୍ଧିଗରରେ ପାପଳ
ହଜି ହୋଇ-ଥିଲୁ ଅଥବା କେତେକର ଧରାଇଥି
କୁମିଦାର ସୁରଣୀ ଓ କାଳଦ୍ୟୋତି ଖୋଦା-
ଦୋହାର ତଳ ସଥପନାକ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟରେ

ପ୍ରକାଶର କଥକାର କିମୁଅଛନ୍ତି ? ପଦଗ୍ରେ
ବକବର ଏହି କଥାଟି ଅସଜ୍ଞାନ କୁହଳ
ବାସ୍ତବରେ ପଦେୟକ ସବୁ ଲୋଗକରିବା
ପଣେ । ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାତିର
ବିହିଅଛି । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଲ କରି ସ୍ଵଭା-
ବୋଗି ଦେବା ଅନ୍ୟାୟ । ଜମିଦାରମାନେ
ଏକଥା କିମୁର କିମୁକ କି ?

କରହୁବିଦୟୁର ଗୋଟିଏ ହଦିହ ପ୍ରଦେଶର
କେତେ । ସେଠାରେ ଆପାତକଃ ଗୋଟିଏ
ମାଇନେଇ ସୁଲ ଏକାକ୍ରମ ପ୍ରଯୋଜନମୟ । ଏଠାରୁ
ବେଳମାଇଲ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଧୂଳାଙ୍କ ପ୍ରାମରେ
ଗୋଟିଏ ମାଇନେ ସୁଲ ହୋଇଥିଲା । ଅଛିଲୁ
ପ୍ରାୟ ଏବବର୍ଷ ଦେବ ସରକାରୀ ବାଗଜିପ୍ରଥିତରେ
ତର୍ହେର ଅସ୍ତିତ୍ବ କବିତାର ଅଛି କିନ୍ତୁ ତରିବର୍ତ୍ତ
ଦେବ ସେ ସୁଲରୁ କେହି ଧ୍ୟାନା ଦେଇଲା-
ହାନ୍ତି ଓ ସୁଲ ଦେବେ ହୁଏ ବିକାଶ ସନ୍ଦେହ
ଅଥବା ସରବାଟୀ ମାହାୟି ବିଶ୍ୱାସିତାରୁ
ବିଶ୍ୱାସିତାର ପରିବର୍ତ୍ତତ କରିବିମାନେ ଏ
ବିଷୟରେ ଉଦ୍‌ବାଦ ହେବା କିମ୍ବା କି ?
ଆଜି ମଧ୍ୟ ମୋହର୍ବଲରେ ଦେଖିମାଇଲ ଅନୁ-
ଭବେ ଯେଉଁ ଏ ସୁଲ ମନ୍ଦରାବସ୍ତାରେ ରଖିବା
ଅପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ସୁଲକୁ ଦଳକର ଚଲାଇବା
କରିଛି । ଆମାକୁ କେବଳ ଗୋଟିର ସର୍ବ-
ପତି ମନୋଦୟ ଧୂଳାଙ୍କ ଓ କରହୁବିଦୟୁର
ଏହି ଦୂରମୁଲର ଅବସ୍ଥା ହରିମରୁଷେ ବିବେ-
ଜନା ହଇ ଗୋଟିଏ ମାମାଞ୍ଚାରେ କ୍ରପ୍ରିତ
ହେବ ।

ବାଣିଜ୍ୟ ଦୁଇୟ ଉପରେ ଥିଲା ମିଆରାର୍କା
ବନ୍ଦିମୀଯ ଅଳକ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ଏକ ନୃତ୍ୟ
ଆରକ ପରିବହି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆରକ
ସନ୍ଦ ୧୮୮୫ ସାଲର ଥାଏ ଏକ ଅଟିଲ ଏହି
ଏବା ଅଗାମୀ ମାସ ଅବସ୍ଥା ଜାହା ଦେବକ ।
ଏଥରେ ଅଳଖିଲ୍ୟ ଦିଷ୍ଟିତ୍ୟ ନିର୍ମାଣରେ ନିଯମିତ
ହୋଇଥିଲା ଓ ଯେଉଁ ବାଣିଜ୍ୟ ଦର୍ଶକ ଉପରେ
ତହିଁର କବରର ମିଥ୍ୟ ଲୋକାଥାବ ସେ
ତ୍ରୁଟିକୁ ଯେ ବନ୍ଦିତ୍ୟ କରିବ ଅଥବା ଦିନିତ୍ୟ
ମେତ୍ର ଅଧିକାରୀ ହୋଇବାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କମା
ଗନ୍ଧକ ଦେବକ ସେ ମା କି ସ ବାରବାର ଦିନ
ଥାରକ ମାତ୍ର ସେ ଯେବେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅରିକିଯେ
ଅପରିଷ୍ଠ ତ କରିବାପାଇଁ ସଫୋରି ବାଦିଥାନ
ହୋଇଲାକି ଏହି ମହେତ ମହିଳା ମହିଳା

ସାହାରୀ ରୁ କୁଟୁ ତ୍ରୁଦ୍ୟ ଅଭିଧିନ୍ଦା ଗାହାରୁ
ଧରିବା ପରରେ ଅବଶ୍ୟକ ସଜାଳ ଦେଇ-
ଥିଲ ତେବେ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ
ଅଳକାଳ ସହର ଛାତା ମୋହରକର ନାଳ
ହାଠ ଓ ହୋକାଳରେ କଳଳୁଗା ବିହୟ
ଦେଉଥିଲୁ ଏକ ଅନେକପୁଲେ ସେଇଁ ଆଜ
ଉପରେ ଯେତେ ଗଜ ଲେଖାଆସ ମାପରେ
ଗାହା ଗଟଇ ନାହିଁ । ଲେଖା ଅଳକାଳରେ ମାପ-
ରେ ନ ପଢ଼ିଲେ ସେ ଲେଖାରୁ ମିଥିକ ମାର୍ବି
ହୋଲ ଯିବ ଏବ ଯେ ତାହା ବିହୟ କରିବ
କା କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ରଖିବ ସେ ବଶ୍ୟମାୟ ହେବ
ଅଭିଦକ କଳଳୁଗା କିମ୍ବେଳାଜର ଉଚିତ ଯେ
ଏହ ନୂତନ ଅଭିନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କ୍ଷେତ୍ର-
ସାୟ ବିଶ୍ୱାସ ।

୪୦ କଲେଜର ପ୍ରଥମବର୍ଷୀୟ ଶତମାନ-
ର ପ୍ରାଣ ଉଠିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ବେମାଳେ
ଦେବେବ ଗୁହାର ଶୁଣିଏହୁଁ ଏବ ଏ ବିଚିପୁରେ
ଖଣ୍ଡିଏ ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରେରଣପଢ଼ ପାଇ ସଥାପ୍ନୀ-
ନରେ ପ୍ରବାସ ଲୋକ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନିୟ୍ୟ-
ମାନୁଷାରେ ପ୍ରବେଶିବା ପଣ୍ଡବା ଦେବାର
ଦୁଇବର୍ଷରେ ପାଞ୍ଚାଳିଷ୍ଟ୍ସ ଦେବାର ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା । ଏହ ସମ୍ମୋହ ସମୟ ଶିଖିଛୁ
ଦେବାର ଛାତ୍ର । କଲେଜର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଏଥି
ବିଜୁଳିରେ ବଢ଼ିଥିଲା ପ୍ରବାସ କରି କି ପରାମର୍ଶ
ଦିଇବେ ଅମ୍ବେମାଳେ ଦୂଷି ପାଇଁ ଲାଗୁ ।
ବିଦେଶରେ ଯେତ୍ରମେଳେ ପ୍ରଥମବର୍ଷୀୟ କାମରେ
ଶତକ ଧ୍ୟାନ ବର୍ଣ୍ଣିତ କାବ୍ୟରୁ ଉଠାଇ ବିଦ୍ୟାରାଜ
ଅବଶ୍ୟକ କି ମାତ୍ର ଶବ୍ଦ ଗାହା ବିଦ୍ୟା ନ ଶକ୍ତ
ଅଥବା ପାଣୀରାର ଫଳ ବାସାରରୁ କରାଇ ବିଦ୍ୟା
ଗଳ କାହିଁ ସବୁ ବିଦ୍ୟାର କେହିରୁ ଅନ୍ତିମ ଯୋଗ୍ୟ
ନୋକ ଉଠିବା ଏବ ଅପ୍ରସାଦୁତ ଅଧିକ
ଯୋଗ୍ୟରୁ ଯତ ଜହାନର କାହାରୁ ମନ୍ତ୍ରେ
ସନ୍ଦେହ ହେଲ ସେତୁମେ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର
ବାର୍ଷିକ ସମ୍ବନ୍ଧାଗାରର ଅନୁମାନମ୍ବୀକ୍ରମୀୟ ହୋଇ
ନ ପାରେ । ଅମ୍ବେମାଳେ କହୁନାହାନ୍ତିଁ ଯେ କହିଲୁ
ଅମ୍ବେମାଳେ ଅନ୍ୟାୟ କରିଅବୁନ୍ନ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟ
କରିବା ସଫରେ ନୁହୁଣ ସହିରେ ଲୋକେ
କାହା କୁହେ ପାରିଛି ଦେଇବ କରିବା ଉପରା ।
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାର ଯେତ୍ରମେଳେ ଶତମାନ-
ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଅବକାଶର ଆବଶ୍ୟକ
କରିବା ଅବଶ୍ୟକ କାହା ନ କରିଲ ସୁମଧୁର
ଶୈଶବ ପାଖ କରିବ । ଅନ୍ତରେ ସେତୁମେ

ଏହିବାରେ କେବଳାଟି କଲେଜରୁ ଅଧିକ ଜାହାନ୍ତି
ବେ ସୁନ୍ଦର ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେଖାର ମହିଳା
ଅମେରିକେ ଆଣା କରୁଁ କି କଲେଜର ଅଧିକାରୀ
ଏହିର ସୁବିନ୍ଦର ବରାବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୋଇମାବ ଅରମ୍ଭ, ଏଥୁ ପଥରେ
ଧାର ଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ୍ୟ ହେବ ଏବ ମୋହସ-
ଲର ଜାନାପାନରୁ ବୈଶା ଦିନି ହେବାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକା ସଙ୍ଗେ ଏ ଜଣେଇଲୁ ବଜାଲ
ଆମେବାର ଆମ ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବଗଣେ ଗତ
ସପ୍ତାବ ଏବ ଏ ସପ୍ତାବ ଅରମ୍ଭରେ କେତେ-
କୁଟିଏ ଲେବ ଟିକାବାଳକ ସଙ୍ଗେ ଯେବେ
ଏଠାରେ ଦୂରବାର ଏବ ଦେହିସ ରଷା ମରେ
ଭାର ଦେଖିଅଛୁ । ପରିରବାରେ ଏବଜଣ
କହିଲ କି ସେ ଖେଳିଭାର ଅଧିଅଛୁ ଓ ଏଠା-
ରେ ଭାର୍ଯ୍ୟ କି ପାଇବାକୁ ଭର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ
'ଧ ହୋଇଅଛୁ । ଏବଦଳ ଲେବ ଖଲ୍-
ମଟ ଅଭିଲାରୁ ଆଧି ଏଠାରେ ହାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଜି-
ନୁପୁରେ । ଏଥିରୁ ଦୟ ହେଉଥିଲ ଯେ ଥଳ
ନରେ ଏମାନଙ୍କର ଫଳାବଳୀ ବଢ଼ି ଯିବ ଏବ
ବୁଝାଳ ଅଧିଅଛୁନ୍ତିବା ଅଧିବେ ମେମାଳେ

ସାକ୍ଷୟ ଲାଗିଲେ ବଡ଼ ଶୋତମୟ
ଅବସ୍ଥା ଏହି । ଅମ୍ବେମାକେ ଯାହାଙ୍କୁ ଦେଖି-
ଅଛୁ ଅଧିକାଂଶ ହାସ୍ୟରେ । ନୂଳ ପାଇଲେ
ଆପାତକରେ ବାକ ହଟାଇ ପାରିବେ । ଶୁଣି
ବାରେ ହାଜିଦ୍ଵାରା କେନାଲରେ ବିପ୍ରର ମାଟ୍ଟ
କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳଥିଲା ଏବଂ ଆଉ କେବେଳାରେ
ଅବା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳଥିଲା । ଅମ୍ବେମାକେ
ସ୍ଵପ୍ନଧରୀ ଉତ୍ସାହର ଓ ତଞ୍ଚିବିଟିରେଇ
ପ୍ରଭାବକୁ ଅନୁଭେଦ କରୁଥିଲୁଛି ଯେଉସବ-
ମାଳକରେ ବିପ୍ରର ମୂର କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଥିଲା
ତହାର ବିଜ୍ଞାପନ ସମ୍ମାନପତ୍ର ଏବଂ ସକରମୋହ-
ମଳର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସ୍ରାନ୍ତମାଳକରେ ସ୍ରବାର କର
ଦେଇନ୍ତି ଏବଂ ବିଦେଶୀୟ ଜଗାକିନ୍ତା ଭାବ
କୁହାଇ ଦେବାର ଭାବ ପୁଣିଷ ପ୍ରକାର ଦିଅଥାରୀ
କିନ୍ତୁ ହାନିମାଳେ ଅକ୍ଷୟ ପୂର୍ବରୁ ସରକୁ
ଆଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲାନ୍ତି ତଥାକି ଅଧିକ ସାବ-
ଧାକ ଦେବା କାରଣ ଅମ୍ବେମାକେ ଅନୁଭେଦ
କରାଇଛନ୍ତି ।

କାଳେସ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଏ ଲକ୍ଷବିହାରୀ ବାହୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲାଭସୂର ଚନ୍ଦ୍ର
ଶୈଖଙ୍କ ଅଧ୍ୟାତ୍ମା ଲାଭଶୀର ଦିକ୍ଷାତ ହ ଯାଇ

ଗାଁଧିବ ରହିବାର ବନ୍ଦୁଷମାରେବରେ
ଶକ୍ତିବ ଦୋଷଥିଲ ଦୂରଳଙ୍ଘରେ ଗାଁ ଶଳ-
ବାର ପଢ଼ରେ ଅନେକବୃଜିଏ ଜଳରେଶୀଘ୍ର
ଓ ଦେଖାୟ ଦିଲେକକ ଆଧିନବ ପ୍ରାନ-

ସାରେ ସନ୍ଧାବହିରାର ଅନନ୍ତର କରଥିଲେ
ଏବଂ ବହୁବ୍ୟ ଓ ଅଚିପଣାଟାରୁପେ ଏଥିର
ଅନୁଶ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍ସବେଷୀପୃଷ୍ଠା ମିଳିବା
ମଦ୍ୟ ମାତ୍ର ଓ ମେଲ୍ଲାବ ପିଞ୍ଜାବାଦ ଚଣ୍ଡୀମଣ୍ଡପ
ଅଶ୍ଵା ବାଲକଗୁଡ଼ରେ ଏବଂ ଦେଶୀପୁଣ୍ଡ
କିମେତ୍ର ଲୁହ ମେଲ୍ଲାବାଦ ଘର ମଧ୍ୟରେ ସୁଷ୍ଟିତର
ରହିଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଵପ୍ନକ ସକାଶେ କନ୍ଦାରପ
ଆଜାଦିତ ଏବଂ ହାତ ଲାଗିଦ୍ବାରା ଅନେବିତ
ଅଗାରେ ଏହି ଶୁଭବାର୍ଯ୍ୟାପଲକରେ କଲି-
ବିପାର୍କ ଅଗାରଥିବା ଖେମଟାବାଲୀ ଏବଂ
ଶ୍ରୀନାୟି ବାହିକର ନୃତ୍ୟ ଗାତ୍ର ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ପଳକକର ରେଣ୍ଟଲ ବାଦିବରମାନେ
ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସୁରରେ ଏ
ବାହିର ବ୍ୟାଥର କଢ଼ ସୁନର ଓ ଅଳଦଙ୍ଗ-
କବରୁପେ ନିଷାହ ହେଲା ଏବଂ ରେଣ୍ଟଲମାନେ
ଥେଠାରେ ସହଗୋତ୍ତନ ସମାପଳ କରି ସେମା-
ନର ଜାଗାୟ ପ୍ରଥାନୁଷ୍ଠାରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତାବା-
ମାନ କଲେ ତହିଁ ରେ ଆମଦାରାହାରକର
ସଥେତିବ ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଛ୍ୟନ୍ତ ଅପାର୍ଯ୍ୟତ
ଓ ସନ୍ଦେଖ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ
ସମକଳର ଅଭ୍ୟାସକ ରସାୟନ ବକ୍ତା ଏବଂ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବହୁର ଭାବା ବ୍ୟକ୍ତ ହେଇଥିଲା ।
ଶ୍ରୀ ରାଜ ଗୋଟାଏ କାଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମାଦ
କରଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖିୟ ଲେବନର ବେଶର
ଅମାଦ ଗୋଇଥିଲା ବି କାହିଁ ଆମ୍ବେମାନେ
ସନ୍ଦେଖରୁପେ କହ ଥାରୁ ନାହିଁ । କାରଣ
ଏମାନେ ଅଧିକାଂଶ ରାଜ ଗ ୧୧ ଏ ବେଳେ
ମାତାର ଅସରେ ଏବଂ ଏମାନେ ଏହତେ ବସି
ଲାଗାଇ କରିବାର ଦେଖାଗଲ ନାହିଁ । ପାହା
କହ କଗି ଅଛ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ନୈଷିକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
ବ୍ୟାକରେ ଉତ୍ସବେଷୀପୃଷ୍ଠାକରର ଗୋଜନ
ତମାକ ସରବରାକୁ ଅନେବ ଅପ୍ରବର୍ତ୍ତ କଲୁ
ଗଲିବାକୁ ହେବ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତିଦ୍ରୋଷ
ଅଛ୍ୟକୁ ହେବ ସୁଖର ଉତ୍ସବ ଅଟିର ଏବଂ
ସତ୍ୱବେଳେ ରେଣ୍ଟଲ ଓ ଦେଶୀପୁଣ୍ଡରେ
କେ ଆପାର୍କ ରୁଚି ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଜାବି-
ଦ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ରେଣ୍ଟଲମାନେ ବେଞ୍ଚି କଟିଲେଟ
କି ଦେଶୀପୁଣ୍ଡରେ ଲୁଚି ମିଳୁବ ଏକଟେ
ଏ ଗୋଜକ କର ରେଣ୍ଟଲ ପରି ପରି ପରିଦର୍ଶା

ଦେଖାଇବେ କେତେବେଳ ଅନ୍ତର ସୁଖର
କଷ୍ଟପୂ ହେବ । ହରସା କରୁଁ ସେ ଦିନ ଅଣି-
ବାକୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ଲାଗି ।

ଦୁଇବିରଷ୍ଟାବରକ ମୋହଦିନ ।

ପୁଣ୍ଡ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଅପାର ରାଜାରୀର ସେହି ମୋକଦମା
ଲଗିଥିଲୁ ତାଦା ସଦଳରେ ନିଷ୍ଠାରେ ପାଇଁ
ଆଶି ସଂକ୍ଷାରର ବିଷୟ ଅଟଳ ଏବଂ ଉଗ-
ବାଳବାବୁ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ଆମାଦୁଆର
ଦୁଇରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ମନୋମଳିଙ୍କ
ରହିବ ନାହିଁ ଏହା ମଧ୍ୟମଧ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଳ ।
ତାହୁ ଅମ୍ବେମାନେ ହୃଦୟର ସ୍ଵର୍ଗ କହୁଥିଲୁ
ସେ ମୋକଦମା ଗୁରୁତବର ଥାତି ଓ ଫଳରେ
ଅମ୍ବେମାନେ ସନ୍ଦୂପ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ଅମ୍ବ ହେଲୁ । ଉଗବାଳବାବୁ ପ୍ରକାଶି
ଅବାଳବରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ତାହା
ଶୁଣିବ ହେଲୁ ଏବଂ ଉଦୟବାରେ ମୋକଦମା
କିମ୍ବା ହେଲ । ତେବେ ଅର୍ଥଦର୍ଶ ହେଲ କା-
ହିଁ ? ଯେହି ମୋକଦମା ରପାରଯୋଗ୍ୟ
ଓ ସହିରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ମହିଷିଷୀଯୁ
ଅଟଳ ସେଥିରେ ଥିଲାମତ ଅର୍ଥଦର୍ଶ ହେଲୁ
କେହିଁ ମହିଷ କରିଲେ ? ସେହି ବର୍ଷମାନର
ସଜବାଢ଼ିର ବ୍ୟାପାର ସେଇ କଲିବାର
ଶ୍ଵେତସ୍ମାନଧରି ଉପରେ ଏହେବଜ ଶୁଭୁଚର
ମୋକଦମା ହୋଇ ହାତକୋଟର ଦୌର-
ସଳରେ ଦୂରଥର ଉପରୁ ହେଲୁ ଏବଂ
ସାମି କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ପରିଚାଳ୍କ
ହଲ । ଏ ମୋକଦମା ତହିଁ ତୁଳନାରେ
କୁ ନୁହନ୍ତେ ରପାଯୋଗ୍ୟ ମୋକଦମା ଦ୍ୱାରାରୁ
କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା ହରାବୁ ଅବହିନୀ କଥାଏ ।
ଅଚ ସାମାନ୍ୟ ଅଛି ହେଉ ପରିବର୍ତ୍ତନେ ଅର୍ଥଦର୍ଶ
ହଲ । ଏ ବିଶ୍ୱରାଜ କହାର ହଲ ବୋଲି-
କାଳ ପାରେ । ଦ୍ୱିତୀୟର ଦେଖିବାରୁ
କବ ସେ କଣେ ତହିଁ ମୁକ୍ତାର ସବସା-
ବିଶକ ସମ୍ମର୍ମରେ ଲକ୍ଷେ ଉତ୍ତରମର୍ମର୍ମ
ପ ଲେବାର ଦେଖିଥିବାର କହିବାରୁ କର-
ନଗାର ସେବା ଆପଣା କନ୍ତୁକହିଲୁ
ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନରେ । ଏଥିଥାର୍ଥ ତାହାଙ୍କରିପରେ
ଅବାବ ରାଜାରୀର ଅଭିଯୋଗ ହେଲ ।
ବାଳବାବୁ ଅପଣା ସମାଜ ସାମାଜିକ
ନିଯମଦ୍ଵାରା ଯୋବାଳବର କସାଇବା ଉଦେ-
ବେ ସେହି ଯୁଦ୍ଧାବଳୀ ଦାଖଲ କରିପଲେ

ତହିଁର ଗବରୁ କଣ୍ଠାପାଇଥିଲେ ସେ ଶଖମନ୍ଦୁ-
ନରବାବୁ ବାଲେଷରରେ ଥିବାସମୟରେ
ଲୁଗାର୍ଡିବ୍‌ହେଟ କେଉଁଥିଲା ଓ ଏଥିଲାକିଛି
ବିଷୟମାନ ପ୍ରକାଶରେ ଛାଇ ମୂଳାରତୀରୁ
ଶୈଥିକାର ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ।
ଏହି ପ୍ରମାଦଳୀ ମାଜିଙ୍ଗେଟ ସାହେବ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
ବିନେ ଏବଂ ତହିଁର ଏହିକେବୁ ଦର୍ଶାଇଲେ
ସେ ପ୍ରଥମ ଲାଇଚ ଭବିଷ୍ୟରେ ବାଲେଷର
କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପୁରାର କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାହିଁ
ଏବଂ ଶେଷଲାଖିତ ବିଷୟଟି ଅଗ୍ରାହ୍ୟକ ଏବଂ
ଏହାରଙ୍ଗା ବିହିଲେ ସେ ଏପ୍ରକାଶ ପ୍ରଶ୍ନକଥା
ପଢିବେ ସାଥୀରଣ ଦ୍ଵିପକାର ଛିଦ୍ରେଷରେ
ଅସମି ଏକାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ ଏହି ପ୍ରମାଣ କରି-
ବାର ଅବଶ୍ୟକ । ଏଥିଲୁ ସରକାରୀ ଶୂନ୍ୟରେ
ଦସକେବା ଦିଆ ପ୍ରକାଶ କରିବା, ସାଥୀରଣ
ଦ୍ଵିପକାରର କଥା ଅଟେ ଏଥିର ଅଭି ବ
ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଯେବେ ସେଇଥା ସହ୍ୟ
ହେବ ତେବେ କେବି ଗମ୍ଭୀରକଣାଟା ବିହିଲେ
କି ଏହି ଗୋପନୀୟକାରୀ ନାହିଁ ? ଆହି ଯେବେ
ପ୍ରକାଶରେ ଅସାମୀ ପ୍ରମାଣ କରିପାରନ୍ତି କି ଘର-
ୟୁଗ ଏବିଶ୍ଵାକରେ ଦୃଷ୍ଟି କେଇଥିଲୁ ଏବଂ
ଅନ୍ତର୍ମୁକରେ ସେ ଦୂଷ କେବାର ବିଷୟ
ପୂଜିରୁ କଣ୍ଠାପାଇଅଛି ତେବେ ଦୂଷ ନେବା
କଥାଟା ପଦ୍ଧତି ନ ହେଲେ ସ୍ଵରା ତାହା ସ୍ଵରାଗ
ବା ତଥାର କରିବା କି ଦିଶ୍ୟମାୟ ଦୋଷପାରେ ?
ସରକାର ବର୍ଣ୍ଣିରିବ ଦୂଷକେବା ଅଧିକ
ପ୍ରମାଣ କରିବା କଟକ ଗୋଲ କେବେ ଅମଲ
ଦୂଷ କେଇଥିଲୁ ଅଥବା ଏ ବିଷୟର ଗେ
ବିଦମୀ ପ୍ରାୟ ଦୂଷର ଜାହିଁ । ଏଥିରେ ଯେବେ
କେହି ବିଷୟ ସ୍ଥାନ୍ତରେ ସେବା ଶୈଥିକା ଏବଂ
ତାହାର ବିଦ୍ୟା କରିବାର କାରଣ ଥିବାର
ବିହିଲେ ଅଥବାହାଲୁ ପ୍ରମାଣଦିବକାଳୁ କାହିଁ
ପୁଜୁ ସମୋଳ ଦୟାମୀକ ଜାହିଁ ଓ ତହିଁର
ବିହିତ ବଦନ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ତେବେ ଏ ଅଭି-
ଷ୍ଟ ନିକାରଣ ହେବାର ଉପାୟ କିନ୍ତୁ
ଏମୋହନମର କର୍ମବିହାର କେବଳ ଲୋକେ
ଏହିକି ଦୂଷିଲେ ସେ କେହି ଅମଲ କରି
କେବାକଥା କୌଣସିମରେ ଶୁଣିଲେ ତାବେ
ପ୍ରକାଶ କରିବ ଜାହିଁ ଅଥବା ଫର୍ମାଦିବକାର
ଦୂର୍ଲମ ପଦ୍ଧତାରବୁଝେ ଖୋଜ ହୋଇଗଲା
ଏମନ୍ଦୁପୁରା ବୋଲିପାଇଯାକୁ ଜାହିଁ । ତାହାର
ଜଣେ ଶୈଥିକାଲେବର ଦିଶ୍ୟଦେଲ ବନ୍ଦୁ ହେ
ବାହି ଉର୍ମାମ କରିଥିଲା ତାହାର କଥା

ଦିଅବା କୋନିର ପ୍ରମାଣ ହେଲ ନାହିଁ ।
ପରମ୍ପରା ଜାହାରୁ ଦିଅବାବୀର ପ୍ରମାଣ କର-
ଅଟଳ ସଂଜୋତିକଳ ପ୍ରତିକାର ହୋଇଥାଏଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଆମେମାନଙ୍କ ଦିନରେ ସୁଧେବ ଜଡ଼କାଳି ବାଲେଖୁର
ତସୁତ୍ତ ଯେଉ ଅସାହୁତ୍ !

ଶ୍ରୀମତୀ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ସହିତ୍ ଅଗାମ ମୋନକାଳ କୃତୀବ
ଫେରାପଦି ଏହିହାନ ଲକ୍ଷ ଅଧାରତର କୁର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର
କଥା ଏହି । ଏବଣିକିମ୍ବା କେବିନ୍ଦାବନ ରତ୍ନକାରମନ୍ଦି-
ରମାକ ବାହି କରାଯାଇ କରିବାକୁଠିଲେ ନିଯମିତ ରଖିଛେ ।

ଶୁଣାଯାଏ ସେ ଖୁବିଲେଜାକ୍ରେକ ଅଧିକାର ଏଠାରେ
ନ ହେଉ ପାଞ୍ଚାତ୍ତ୍ତ୍ଵର କ୍ରମି ଦେବେ ଏବଂ ନର୍ତ୍ତମାଳାର
ଏହିଙ୍କ କଳ ଏଠାରେ ଲାହୁଳ ଦେବେ ।

ଦେବ ସମ୍ବନ୍ଧ କାଳିଶେଷିକ ବାହୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଗିତାକ ମନ୍ତ୍ରିକ
ବାଲେସୁରରେ ଉଚ୍ଚତଃ କରି ସେଠାର ସ୍ଵରମାନଙ୍କ ଦେଶ୍
ଜୀବ ରଜକାର ସହାଯତାରେ ପଞ୍ଚାଥାଲେ । କର୍ମମାନ ଓ ସା
ଯାତ୍ରାକାରୀ ।

ଏହା କବିତାରଠାରୁ କି "ନର୍ମଣ୍ଯ ଏ ନରଜଳ ଶ୍ରୀମଦ୍
ଭଗବତ୍ ଶତପଥୀଷ୍ଵରର ବାର୍ତ୍ତକ ଉତ୍ସବ ଚାଲାଇବା
ହେ ତୃପ୍ତିଷ୍ଵରରେ ଲାଗୁ ସୋମବର ସଂକଳନମୁଦ୍ରା
ଜମ ମହାରୀ ସାକ୍ଷାତ ରତ୍ନାକାର କରେୟ ଏକ ମାତ୍ରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସେବନ କରିପଥ ଏହା ତନବନ୍ଦିନେ ବଜୁଡ଼ା ଚାଲାଇଲୁ ।
ପ୍ରଥମ ଦୁଇଦୁଇପାଦ ପାତ୍ର ତନବନ୍ଦି ପଢ଼ିଲୁ ଏହା ପ୍ରେସି
ପାଇଁ ରମ୍ଭରାଣ ଶାଖା ପଢ଼ାଇ କରିଛନ୍ତିଲେ ।

ହୀମାନ୍ତରେ ପ୍ରକଟିତ ବଜୁଦିନରୁ ପାଠ୍ୟମାନେ ଅକ୍ଷୟର
ଦେବତା ସେ ଏଠା କାନ୍ଧକମେଣ୍ଡ ସବ୍ବାର ବାନ୍ଧିତାମ୍ବ୍ର,
ଅରୁଣ, ଶାର୍ଦ୍ଦିତ ମହାର ଏ ମହାରେ ଚଳଗେବାର କାର୍ଯ୍ୟ
ମାଜ ବ୍ୟାକି ବସାଏଇବା । ପାଠ୍ୟମାନେ କରିମାନ୍ତ ତା ଏହି
ଦୂଷ ମଧ୍ୟରେ ପଲକିବା ବର୍ଣ୍ଣିଲ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ
ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଇବେ ।

ଶ୍ରୀଧୂର ବନ୍ଦମାଧବ ସାହୁରେଇ କେଣ୍ଟା ବିଜନାଳ ଲୁହନା
ତ କେଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ଵ ମାତ୍ର ତା ୧୦ ଦିନରେ ପରି ଯଥେ ସମ୍ପଦ
ବିବାହ ଦେଇ ରଖିଛନ୍ତି । କରନ୍ତି ଏହି ସୁମଧୁର ବିବରଣ୍ୟରେ
ସୁରକ୍ଷିତ ଅଣେ, ସାହୁରେଇରେ କର ଆସି ବହାଦୁର ଫେର,
କେଣ୍ଟା ବିଜନାଳ ଲୁହନା କେଣ୍ଟା ବିଜନାଳ ଲୁହନା

ପୁରୁଷ କାନ୍ତିମାଳା ଦେଖିଲୁ ଯାହା ଦେଖାଯାଇଛି ।
ପୁରୁଷ କାନ୍ତିମାଳା ଧୂର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଦେଶମାଳା ଏ ଦିନେ
ଚକରକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ ନାହିଁମଧ୍ୟରେ ସଂକ୍ଷିତ ଯେଉଁ କୋଣ
ମାତ୍ର ବିଶେଷ ଦେଇଲ କମଣ୍ଡୋଳ ଠାର୍ଟ ବାବମନୋଳ
ମାନେଜମେଣ୍ଟ ଅନେକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଇ । ମାନେଜର
ମନ୍ତ୍ରବାଚି ସହିର୍ତ୍ତରେ ଅନେକ ସୁଧାରଦୟ ଦେଇଥିଲାଏ
ମାତ୍ର ଏ କି କମଣ୍ଡୋଳ ପ୍ରେସର୍ କାନ୍ତିମାଳା
ମାତ୍ର ପାଇଥାଇ ।

ପୁରୁଷ ସହିତରେ ମନାଯେ ଲୋଟିଏ କରିବାକୁ
ଠ ୧୦୦୮୯ ଲା ମୂଳରେ କିମ୍ବା ଦେବ । ସିଦ୍ଧମାତ୍ର
ଏଥର କଞ୍ଚାକୁ କରିବାକୁ ଧରା କରିବେ ସେମାନେ ଜାରି କରି
ଦ୍ୱୟାକର ଶିଥିନାମତ ଫାହାମୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏବାକୁ
ଅବସର ହୋଇ ଉଚିତ ମନ୍ତ୍ର ତା ଗ୍ର ଦିଇ ନମିତେ ଆମେ
କାହାକୁ ଦିଇବେ ।

ବାହୁକାରେ ପାଠ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରଶାନ୍ତ ଜମିଗାର
ଅବଦୂଳଗଣ ମିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ବାହୁକାର ଟକାର ଏହା
କାହାର ଦେଖିଲୁ ଯେବେ ପାଠ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ?

ତୁମରୁକୁ ନହାଇବା ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦେଖିଲେ ଏଥାବଳୀ
ପାରି କାହିଁବ ଏ ହାତର ହାତ ଧରି ମନ୍ତ୍ରର କରାନ୍ତିରି ।
ଏହାର ନାମ ଦୂଷତ୍ତରେଣ୍ଟିଯା । ଅଜନନୀ ପ୍ରଦେଶରୁଣ୍ଡିଷ୍ଠି
ନହାଇବା ନାମ ଜନିବାର ଓ ଧରାଇବାକୁମାନେ ଏପ୍ରକାବ
କଥୀ ବନ୍ଦକର ଅଧିକାରୀ ହେବେ ତ ?

ମହାକଳ ପୁଣ୍ୟତଥିର କଳ ବନ୍ଦିପାଦାଚାର୍ଯ୍ୟର ଏବଂ କଳ
ତଥବେଦରେ ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ କଳ ଯୋଜାଇଲେ କଳ ବନ୍ଦି-
ତଥବେଦରେ ବାଧାର ଗୋପନୀୟରେ । ସହବର କଳ ମନ
ଚାରିବାର ଯୋଗିବ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ରଖାଯି ।

ମାତ୍ର କୁଳୀ ଓ କର୍ତ୍ତା ଦେଇବର ମହାଶାକର ପରିବହଣ ଏ ଲକ୍ଷ କୁଣ୍ଡଳ ଟଙ୍କା କମ୍ପି ଟାଙ୍କାର ଅଧିକ । କର୍ତ୍ତାରେକଥାର ବଢ଼ିଲେବ ହେବ ।

ଜୁଣେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇଲା ଯାଏ ଓ ସ୍ଵପ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବା
ଏକପ୍ରକାର ଦୂର୍ବୀ ଆହାର କରି ଏବନ୍ନାମ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇବା
ଯାଏ ତେବେବେ ବିଶ୍ଵାସ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୋଷାତ୍ମକ କରିବା
ଯେଉଁ କୌଣସି ଲାଘୁତି ଗାହାକୁ ସମ୍ମତ ଅବେଳାକାଳ
ଦରଶକ୍ତି । କେ କହନ୍ତି ଅନ୍ତର୍ବ୍ୟନ କରିବି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହ
ସାଧନେ ।

ଦୟାରେ “ଆଶବାଧିକାରୀଙ୍କ” ଏହାକମ୍ପର ହାତୁ
ମାତ୍ରକୁ ମନ୍ଦଯାଚିର ଅପଦାନକା ଦୂଷଣ ଦେବାପାଇଁ
ତହେବ ଦୈତ୍ୟକ ମୃତ୍ୟୁ ବନ୍ଦରୁଛି । ସହ ମାତ୍ରକଥାରେ
ସେମାନେ ଜାଗାଧିକ କଲା ଦୟାର ଦେବାପାଇଁ କାହାର କରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିଦ୍ୟାର ପାଦକ ଏକ ଶାହୀତ ବିନିକାରୀରୁ
ବୋଲି ଅଜ ହୋଇ ଦେଇ ମାତ୍ରଥବାହାର ଏତେବେଳେ
ମଧ୍ୟାମନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କରିବ କି କର୍ତ୍ତା ଏହି ଥୁମ୍ଭ ହୋଇ
ମାତ୍ରଥବାହାର ସହିତ ମିଳଇ । କିମ୍ବେ ପାଦକ ଗୋଡ଼ରେ
ଅଛି ଏହି ଅଞ୍ଚଳମନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସାହ ପାଇ ତରକୁ । ଏହିକେ
ବସ୍ତ୍ରବିନ ଗୋଟିଏ ଅନୁବଦ୍ୟା ଥାଏ ଅନେକେ ଏ ସମୟରେ
ବନ୍ଦ ସାହୀବଙ୍କର ଉତ୍ସାହର ବନ୍ଦର ରୁଧି ।

ଜୀବ ସମ୍ପଦ କେବଳ ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗ ଟଙ୍କା ଦେଇବି
ଯଥିବେଳେ ଶାର୍ମିଳାର ନିଷ୍ଠେର ସମ୍ବନ୍ଧେ ପରିଚାର
ଦୁଇକାର କିମ୍ବା ଦୋରାତ୍ମକ ପରିଚାର ପାଇଁ
ଯାଇବ ଅବୋକ ହଜାରକେ ସେମନ୍ତକୁ ସଠିକ୍ ବିବର
କରି ଦେଇବି ଆଖିବାକୁ ପରିଚାର

ପଦ୍ମ ତାରକାରେ କଥେ ସମ୍ମନାତ ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ଜମା
ହୁଏବି ଅଧିକାର ସମ୍ପଦ ତଳକୁ ଓ ଶତକର ବନ୍ଦରମା
ବୁଝାଯୁ ସମନ୍ଵୟ କରିବି ଏହାରେ ସମ୍ପଦ କମାନ୍ତର
ସମ୍ମନାତ ସମ୍ମରଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ବନ୍ଦର ବୁଝା
ହୁଏ ଏହା କମାନ୍ତରମାତ୍ର ଏହାର ପାଇଁ

ବନ୍ଦେର ଗହପିତା ସାଥ ଏ ସାହେବ ଓ ମାଲକ ଚନ୍ଦ୍ର ମହିମ ଶୈଖାର ସେବକର ସୁମଧୁର ମନ୍ଦିର ପୁଣ୍ୟକାଳୀନ ମୋହନ ବନ୍ଦେର ବନ୍ଦେର ବନ୍ଦେର ! ଏ ଏହି ବାନ୍ଦେର ଏ ମୋହନ !

ମରାଧିକାରେ ଅବଶ୍ୟକ ପତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବାରେ ଏହା କିମ୍ବା ଏହାରେ କିମ୍ବା
କୁଣ୍ଡଳ ସଂଗ୍ରହରେ ଦେବତା ।

ଅଧ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶକେ ଗୁଣ-କଟାର ମହିନେ
ଧର୍ମନାଟା ଚାଲାଯକର ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କ ଜୀବନ-କାଳ ମହିନେ
ଶୀଘ୍ର ମୋହିତ ସମ୍ମାନ ଦେଇଲାଗାର ପାହାର ଶାଖା
ଏହି କୃଷ୍ଣର ଦେଖନ ବୁଝେ ଦେଖିବ ମୋହିତ
ମହିନେ ଯତାପାଇଁ ପାଇଁବୁ ଦେଖିବାରେ

ପାଦବୀର ଦାନଦା ଅକ୍ଷିତ ଦାନାଦାନ୍ତି । ମରନ ।
ଶାରୀ ରହିବ ପ୍ରେସର ଅନୁକୂଳ ନିରାବରାଣ୍ଟ ଏ
ମହିମାମ୍ଭାନ୍ଦିଲୀରେ ।

ଶ୍ରୋରଧାର ସମ୍ବାଦ ।

ତୁମେ ବାହ୍ୟମାନରେ କାହାଦିଲ୍ଲୟର
ପ୍ରମୁଖେ ଆମାଜ-ଏଜ ସିବ୍ୟାଚ୍ଚରେଇ ପୁଣୀରେ ବହୁ
ଅନେକମୁଦ୍ରା ଦେଇବ କହାଇଛି ପଢ଼ୁଥି ତାହା ସୁନ୍ଦର
ଏଗାମେ ଯେବେଳେ ବେଶେବକରି କାନ୍ତିମହିଳା ଧରି କରି-
ରହ ମାତ୍ରାକୁ ଘର କାହାଦିଲ୍ଲୟର ଦେଖିଲେ କାଠିମାର
କାହାର କରିବାକୁ ଏ ଡାମାରେ ବେହ ଘର କାହାର
ପାରିଲେ ମାତ୍ର । ଅର ଦେଇବ କହାଇଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵରାଚ୍ଚ-
ପରେ ତରି ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ କାନ୍ତିମାନକାରୁ ଶୀମାନେ
ଦସ୍ତରେ ଅନ୍ତରେବୋଲେ କୁନ୍ତଳେ ପ୍ରାୟ ଏବଂ କାହାର
ସଙ୍କଳି ତାଦାୟକୁ ଦେଇ ଅଛିରିଲେ । ଯେବେଳେ ଏହା ସୁନ୍ଦର
ତତ୍ତଵର ବୁଝିବାକୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ତତ୍ତଵ ମିଳି ମାତ୍ର ।

ଏଠାକୁ ଦୂରବାସ ବୋଶରେ ଶୁଣାଯାଏ ସେ ଯାହା
ଦରେ ନେତ୍ର ଧାରି ଶୁଣି ଅଛି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷମପାଇଁ କହିଲେ
ଗାଢା ବରେ କିମ୍ବା ଲଗାଇଦେଇ ଗୋଲମାଳ ଦେଖି କିମ୍ବା
ଦେଖି ପଞ୍ଚାଇବାରେ ଦୃଢ଼ ଦୟା ହାହାହି !

୪୦ ରେ ମୋଟଥାନ୍ତି କରିବ ସେ ଏ ର ଜଳନ୍ତରେ
ଏ ଏ ଉଚ୍ଚିତକାରୀ ମେଲକାରୀ ହିବନ୍ତିନ ହେଉଅଛି । ଏଥର
କାରିଗର ହେବଳ ଦୂରଶିଥି ଥିବା ଖାଦ୍ୟଠାରୀ ମାଟ୍ରାଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଧୋର ନାଶକ କରି ହେବାବନ୍ତିରେ ତତ୍ତ୍ଵ ଆକର୍ଷଣ ହାତିଲା

ଏହାକେ ଶାନ୍ତିକାମନ୍ତ ଉତ୍ସର ଦିନମ ହୋଇଥିଲା
ମୟ ପାଇଁ ବହୁ ଧରିବେଳ କେବଳ ଅଧିକାରୀ କୁଟୁମ୍ବ ଦେଇ
ଅବାକୁ ଜର ମାର୍ଗସ୍ଥିତ ବୋଲି କୃତିମାନେ ବନ୍ଦ ଥିଲା
ଅଛନ୍ତି ।

ବୁଝାବେ କଣ୍ଠେ, ଏ ଗୁପ୍ତ ସମ୍ବଲ ପଦେ ହେଉ ନ
ହେ ଏବେ କିମ୍ବା କଥା ଓ ଦୀର୍ଘବରର କଥାବେ
କୃତିମାବେ ନମୋଯୋଗୀ ଦୋଷଅଛବ ନିଧ ଏକଷ ରତ୍ନ
ତଳେପଥବଳର କିମ୍ବା ଅକୁ ଦେଖାଯାଇ ।

ପ୍ରକାଶକାଳୀ ।

ପଦ୍ମପ୍ରେରକ ମହାନଭାବମନ୍ତ୍ରେ ଆମେ-
ମାଳେ ଦ୍ୟାୟୀ ଗୋଟିଏ ।

ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠପାତେକା ସନ୍ଧାନକ ସମ୍ମାନେ

କୁଳାଶ୍ରୀ !
ନୂଲୁପ୍ତି ଦବ୍ୟାକୁ ସମୋଧନ କର
ପରାମ ହେବେ ।

ତଳକର୍ତ୍ତ ଉଷ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶୟବାର୍ଷିକ
ବ୍ୟାପୁଦେଖ ଜମ୍ବୁ ଗର ପୌର୍ଣ୍ଣିର ତା ୧୦
ଖରେ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୨୯ ବର୍ଷରେ ଘେବ
ଦେଲା । ରଥକଥରେ ମଲ୍ଲପାତ୍ରମର୍ମୀନା କେ-
ଣ୍ଠାରେ କଥାକଥରେ କାନୀକୁଣ୍ଡକେଣ୍ଠାରେ
ଅନ୍ତର ମନ୍ଦ ଅର ଦଳ ଅରୀ ଗୋଗୋଣ-
ପତ୍ରରେ ଭୁଲାନ୍ତ ଅପଦ ଡକାଇଥିବାର
ଦାଣୁର ସଫାର୍ମରେ ପ୍ରାଚିନ ଥିଲା । ସେଇ,
ଦୂଷ, ନାଳାବନୀ ଗୋଡା କଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଥିଲା । ହେଲେବ ବହ ନିବ୍ରମ୍ଭରେ ଯାଶ ବୋଲ
ପାଇଲ ଜାହ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଠାରୁବାର

ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ସମୟରେ ଦେଖିବ ଅଗ୍ରମାସମୟରେ
ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ହୁଏ ପଡ଼ିଲା । ଦେଖିବ କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ
ଶାକ ଶାକରେ ଦେଖିବ କାହାରେ ଦେଖିବ କାହାରେ
ଦେଖିବ କାହାରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବ, ଉତ୍ତରଦିନ
ସାତମାହର ଦେଖିବ ଦୁଇଶିବମୟରେ ଭାବ
ଦେଖିବାର ଓ ବାଜାରମେଳରେ ଥୀଏ ପଠା-
ଶମାକଳ ମରିବ ପାଖରେ ହିନ୍ଦୁ ମହିମାଯୁ-
ମାନଙ୍କ ମରିବ ଭାବ ଗୋଲମାନ କରିଲ ।
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପ୍ରଚାହିଣେ ଓ ନିଧିଯୁଘର ତେ-
ପୁଣି କଲେବକର ଯାଇ ବାଜା ବନ କରିବ
ଦେଖିବ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଭାବ ଦେଲେ କୋହିଲେ
ଭାବ ଗୋଲମାନ ଘଟଥାନ୍ତା । ଅବଦିନ ସକାଳ
ଦେବାକୁ ପଠାଶମାନଙ୍କ ମରିବିଦିଏ ପାଖରେ
ଗୋଟାଏ କଟାବୁର ପଢ଼ିଥିବାର ଦେଖାଗଲ
ପଠାଶମାନେ ସେଥିଲାଗେ ଭାବ କୋପିଥିଲା,
ଭାବିଷ୍ୟରେ ଅଠାଶମାନେ ମରିବିମାନଙ୍କ
ପାଖକୁ ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍ କରି ଗୋଲମାନ କରି-
ବାକ କଥାଅଛି, ଅତିଥିର ସଙ୍ଗରେଥି
ଦେଲେ କଣାଇବୁ । ଅବଦିନ ଯାହା ବେଷ
ଭାବ ଦେଖିବାର ସମୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସାମ୍ଭା-
ରେ କିମ୍ବା ନାହିଁ ଲଗାଇଦେଖାରୁ ଉପର
ଭଜଗଲ । ଏଥରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ବିଶେଷ
ଜଣ୍ଠି ଦୋଇଅଛି । ଆଉ ଏକଥାରେ ଭାବ ଅବ୍ୟା-
କଞ୍ଚି ମାରଦିଦ୍ୱୟ ବିଶକ୍ତିଦ୍ୱୟ ପ୍ରତିଶାମମାନଙ୍କରେ
ଲାଗିଥାଏ, ମାରଦିଦ୍ୱୟ ଦେଇବୁ ବେଳଗଲୁ ସଦର
ଭଜଗଲ, ଦାଟ ଗୁରାପଳ ଦେଇ ଦେଇ ଲାହି
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭାରତର ମେଘକ ଅମୁର ପ୍ରାର୍ଥନ
ଏହିର ଅନଳକୁ ନିବାରଣାରେ ରଜବ ପ୍ରତି
ମାନଙ୍କ ଧାରଧାମଶ୍ରୀ ମାରଦିଦ୍ୱୟ ନିବାରଣାରେ
ପ୍ରତିଶାମକୁ ଶ୍ରୀପାଦି ପାହାଯ କିମ୍ବା
ମଧ୍ୟ ପରାମାରେ ମରିପରିବେ ।

ରସଲକୁଣ୍ଡା }   ତମିନେ
ଶଳାଂତି }   ଶ୍ରୀ ହରଦର୍ଶ କୋଟା ପଣ୍ଡା

ମହାଭାଗ ୧

ବିଶ୍ଵ ରା ୨୭ ଉପରେତୁ କାଳିଅ-
ପାଳ ଆନାର ଅଧୀନ ମହେସୁଲ ଗ୍ରାମ ନିବା-
ତସୁ କେନାଳରେ ବରିକଣ୍ଠା ଅଭିମନ୍ଦରେ
ଆହୁଥିବା ରୂପର ବୋହାର ଅଗ୍ରେ ବସିବା
ଜ୍ଞେନବିଲ ଅଛଳର ବନ୍ଦୁଧର୍ମର ଚାକ ଏକ
ଢିତ ହୋଇ ଲୁଣ କରି କେଉଁଥିଲୁଣ । ଏହା
ଦିନ ବେଳରେ ଏହିପ୍ରାଳର ଦେବମାନଙ୍କ
ପରମଦିଦିନ ବାହିଶ୍ଵା ଜିକଟରେ ଗଣେ ଥାନାରୁ

ବସ୍ତୁକୁ ଆମଣ କର ଲାହାର ଥାଳ ଅପଦ-
ବଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଘଟନା ସମୟରେ
ବି ପ୍ରକାରରେ ଦୂରଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ (ଗୋଟିଏ
ଶୀ ଓ ଗୋଟିଏ ସୁରୁଷ) ବେଳାଳରେ ଧର୍ମ
ମରଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଶୁଣେବାରେ, ଏହି ଜଳା-
ଏଇ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟା ଶାଖ କଥା ହେବ । ଯୁଣ ଆକାଶ-
ଦକ୍ଷବନିରୀ ସମସ୍ତେ ଏହି ଶୈଶ୍ଵରଙ୍କ ।
ଏହନୀ ଭୋଗରକର ସୁଲଭ କାହିଁଥିଲେ ଜାଗି
ନା । ପ୍ରାୟ ୧୦ ଟାଠାରୁ ସନ୍ଧାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି
ଘଟନା ପଡ଼ିଥିଲ । ଉକୁମ୍ବାକରୁ ଅଛଟିପୋଣ୍ଡୁ
ଶମାଇଲ ହେବ ।

୧୮ ତାରିଖରେ ମହେଶ୍ୱର ପ୍ରାମର ପତ୍ର
ପାଖରେ ଶାଶ୍ଵତାରେ ଦକ୍ଷାର ଲୋକ ଏକ-
ଦିନ ଦୋଳ, ଲୌକିମାନଙ୍କ ଅଧେନାରେ
ବସିଥିଲେ । ଏହାକେଳବେ ଖେଳାଣ୍ଟୁ କୌବା
ଲକୁ ପାହରୁଥିଲେ, ଅଭଗୀମାନେ, ସ୍ରାଵରୁ
ଜାଗା ବର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କରେ । ବନ୍ଦୁ ଜାଣିବା
ଆବଶ୍ୟକ ହେ, ଏହି ସଂକଳନ ପୂର୍ବରୁ ଲୌକି-
ମାନମାନେ ସନ୍ଧାନ ପାଇ ବାଲିଆପାଇ
ଆଗାମେ ଏହାର ଦେଇଥିଲେ, ଏହି ସେ-
ଠାରୁ ସବୁ ଯେ ମହାଶୟ ଉତ୍ତରେ ଯା ରୋଗ-
ବଳ ଆଶ ପ୍ରୋତ୍ସହିତ କହି ମହାଶୟ ଅସି-
ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ସଙ୍ଗୀତ ବଳଧୂ-
ବଳ ପାଏଇଥାବି ଅନେକ ଲୋକ ଥିଲେ ।
ଏହାପୁରୀ ଲୌକାର ଲୋକ ଯୀଠି କିମ୍ବା
ହେବେ । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଦକ୍ଷାର ବାରାନ୍ଦି
ଲୋକର ସମ୍ମର୍ଶ ଉତ୍ସବରୁ ଦୃଶ୍ୟରେ ଓ ପ୍ରକାର
ତମ୍ଭୁଳକ ବାଣୀ ହୋଇଥିଲା ଦେଖିବା ଲେବେ
ହୁଅଥିବା । ଯାହାବେବି, ସଂ ଛାଇ କି ଲୌକି-
କରେ ଅନୁରାଗକାମମାନେ ଝାରୁଦିନ ଦେଇ
ପଳାଇ ଗଲେ । ବନ୍ଦୁକ ଫରର କର
ଦେଇଲେକିମ୍ବା ମେଘାର ବରିଅନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ସୁଃ ସାହେବ
ପ୍ରଭତ ଥେବ ଗେବ ସକାଳ ଦୟୁଷକୁଣ୍ଡି ।
ଆଜିପର୍ମନ୍ତିରୁ ୧୯ ଜଣ ଚେତ୍ର ଚକ୍ରର ବୋଲି
ଅଛନ୍ତି । ଶାଶ୍ଵରଶାହାର୍ କେବେବଜଣ କଳ-
ବୁଦଳ ଅପା ପ୍ରତିବାଟରେ ଆହାରାତ ବିଭ-
ାଜନ୍ତି । ମାତ୍ର ମୋଦବିମାର ଭଲଭୁବେ ବିକାଶ
ଦେବାର ଦର ବାହୀ ।

ଅମେରିକାକେ ଗୁରୁଥୁଁ, ସତ୍ୟମିଥ୍ୟା ହରାଇ
ଜାରି, ସୁଲିସ ଓ ବଦୁଲୋକମାନଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା
ବମା । ବେଳେ ଝୟକୁ ପାପ କିଳାରତଙ୍କ
ଧ୍ୟ ମହାଶୟ ମୋହଦମା ପ୍ରମାଣିତରେ

ଯଥାପଣେ, କେତ୍ରୀ କରୁଥିଲନ୍ତି । ଏଥିଗାଇଁ
ଗୋଧନ୍ତିଏ, କିନ୍ତୁ ମହିମା ଅନେକଙ୍କ ବରଳୁ-
ଭାବର ଦେଇଥିଲନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟର କୟା
ଚିରବାଳ ହେବ । ମରତୋହରା ସେ ମହା-
ମିଥିକ, ଭାବୀ ସେ ସନ୍ଦର୍ଭରୁପେ ହୃଦୟଜ୍ଞନ
କରୁଥିଲନ୍ତି ।

ଅବସେଷରେ ଅମ୍ବେଳାଜେ ନହାଇଲୁ
ମାର୍କେଟ୍ ମହୋଦୟର ଦିକ୍ଷରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଁ, ଏ ମୋକଦମା ବିଧମତେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପ
ଦେବା ପଞ୍ଚରେ ସଂଘର ହୋଇ ପକୁଳ
ଅଶ୍ଵମାନଙ୍କୁ ଦଗ୍ଧ ଦେଇଲୁ । କରେତୁ ସଙ୍ଗ-
କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ସନ୍ଦେହ ଲାର୍ଜା ।

ଯେବେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମୋଚନ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦେଇବୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଦିଲ୍ଲି ହେଲେ ଉପରେ
ଦିରିବେ । କିଛିଧନ୍ୟବକାଣ୍ଡେ ତେବେଳାର କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତୀ ଦୂରଗୋଟା ଧାନ୍ୟଲା କିନ୍ତୁ ବଜାନ୍ତି
ବାହିଶ ଏ ଦୂର୍ତ୍ତିର ସମୟରେ ସେ ବାହିଶରେ
ଦେଇ ଅଭିନ୍ନ କଞ୍ଚ ପାଇବେ । ବାରାଣ୍ସି
ସେମାନେ ମଧ୍ୟମଳକୁ ଥାଇ ମୁହିଳ ଫେରିବ
କରିବାକୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କେହି ପ୍ରାକୃତିକୁ
ନାହିଁ । କେହିଁ ଅଗାତ୍ମି ଓ ଜୀବ ମିଶାଇ
ଏଲାବେ ବିଦେଶ, ଏମାନେର ଦୋଷଧାଳ
ରୁହାନୀ । ପଶାନ୍ତେ ଏମାନେ ଖାଦ୍ୟକୁ ଖରିବ
ଦେଇବାକୁ ଗଲେ ମଦଦକଢ଼ା ଅନ୍ୟକ ତଥା
ସେଇ ଅଗାତ୍ମି ଓ କମ ମାତ୍ରାର କୁଟ ପଣ୍ଡଳ ।
ଏହି ବାରାଣ୍ସି ଏପ୍ରତାର ଅନ୍ତରିକ୍ଷର୍ଯ୍ୟ ଧାରନା
ଦିଇଅଛୁ । ଆଜି ଏ ଅନ୍ତରେ ବଳିଷ୍ଠ ଭାର୍ତ୍ତା
ଗୋଟିଏ ଦେଇ । ଭାବ ।

80

କେତେବେଳେ

To THE EDITOR, UTKAL DIPICA
Sir,

In the last issue of your journal you have noticed that the Cuttack Town School which was teaching up-to the Minor Scholarship Standard is being raised to the status of a higher class English School. We shall have then six high class English Schools in the town viz, the Collegiate School, Peary Mohun Academy, the Mission School, the Church Mission School, the Samyabadi Institution and the Town School, but I regret that no steps are being taken by our *education*

tionalists to open a private or a aided college. In the whole Orissa there is only one college namely the Ravenshaw College at Cuttack which stands unrivalled. Owing to the absence of a rival college, the authorities of our Government College think that the Students of the college cannot but submit to their idiosyncrasies. For instance there were last year more than 30 students in the First year College class of whom 25 only have been promoted to the Second year class and the rest are left to their fate. No reasons have yet been assigned for these boys, having lost the chance of their promotion. The marks, obtained by them as well as by those who have been promoted, have not yet been given out. Some of these unfortunate boys are in no way inferior to some of those who had the fortune to go up to the Second year class. It is very singular that while almost wholesale promotions have been given in the School classes of the same institution, as many as seven students of a college class, have been deprived of promotion and have lost the chance of appearing at the next C. A. Examination. From this it can be easily inferred that the tutorial staff of the Collegiate School have shown better results than those exhibited by our learned professors of the College. If I think the teachers of the College have done their duties

satisfactorily and they are not responsible for what has happened with regard to the students of the First year class, then there seems to be some mystery in the whole affair. Before the annual examination of the students was held a notice had been circulated to the effect that the Examiners, who were the Lectures of the College, would not give out the marks obtained by the students. The Lecturers themselves do not appear to have clearly understood this mystery and to an outsider like myself it is a great puzzle. Who do you think, Mr. Editor, is the proper person to

solve this mysterious problem? It is certainly the Director of Public Instruction.

Under these disadvantages I earnestly request the authorities of the private and aided H. E. Schools to take steps to open College classes instead of starting new H. E. Schools of which there are too many already in the town. Some of the H. E. Schools may be conveniently amalgamated with others and such amalgamated institutions may, with advantage have college classes attached to them.

Pro Bono Publico.

The 13th March 1889

ବିମ ସଂଗ୍ରାହନ

ମୁଦ୍ରଣ-ପ୍ରକାଶ

ମୁହଁରେବସର ମନ୍ଦିର	କାଳି	କଟ୍ଟାଯାଇଥାଏ
ଅରୁ କଥାରେମ ତାପ	କାଲେବର	ଅନ୍ତରିମ କାଳେବର
କୋପିନାଥ ସାହୁ	କାଳି	କାଳି
କଥାରେମ କୋପ	କାଳି	କାଳି
ଦୁଧକଷେତ୍ର ଦ୍ୟାତି	କାଳି	କାଳି
ଶା ଦୂମମେ ତୁଗାଠି	କାଳି	କାଳି

ବ୍ୟାପନ

କୋଣ୍ଡିବୁଦ୍ଧାଶ୍ସମ୍ବରୀ

ନିର୍ମଳହାତୁଳ କିଛିପୁକବିଳ ଟୀବା ୫
ଅର୍ଥ ସହି ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂରବାଜାରରେ
ଦେବାନରେ, ଉଚ୍ଚୋତ୍ତମପ୍ରେସରେ ୫
ବାର ଶମ୍ପରବ ଦୁଇସରିବଠାରେ ତାଙ୍କ
ହେଉଥିଲା, ମୁକ୍ୟ ଦୁଇଟକା ।

ପେଟେରୁ ବର୍ଷା ସମୟରେ ମେଘକିଷିତର
ବସ୍ତୁମାଳ ମୟମଣି ହେଉଛିମନ୍ତେ କରକର
ଚିନ୍ତା ଦରଖାର ଏ ଲାହା କାନ୍ତୁରାଜିତୁମୁଖୀ
ବିଲାହାର ଅବଶ୍ୟକ ଅତେବକ ଏହିଥୁ
ଏ ସବସାଧାରନଙ୍କ କରକର ଦିଅଯାଇ
ଅକୁ ତ ଯେ କେହିବ୍ୟକ୍ତି କାନ୍ତୁ କରକର
ଇତ୍ୟାଦି ଦେବା ବିଷୟରେ ଲାହା କରିବେ
ଦସମାନେ ସେତୁ କରକର କରିବାକୁଠିଦିନ
ଅପଣା ଦରଖାସ୍ତରହିତ ବଢ଼ିବ ମେଘକିଷିତର

ମେଘରୋଗ ।

କେବଳମନ୍ତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନାୟକଙ୍ଗାର ନିର୍ଭାବ
ଦି ଦେବ । ଦୂରତ୍ବ ପ୍ରମେତୁବିଧି ଯେଉଁମାତ୍ରକୁ
ଆହୁମନ କରିଥିଲୁ ସେମାନଙ୍କିରୁ ବିନାଶ ଗୋଟିଏ
କରିବାର ଭୁଲିତ ନୁହେ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥବିଦ୍ୟା-
ସକାଗେ ଜୀବନର ମାତ୍ର ଧରିବାର କରାନାକେ ।

ଏହି ଜୀବନ ପଥାରୁଛିରେ ଏଠିଥିଲାକୁ ସେବା
କରିଲୁ ମୁହଁର ସେବା ଏବଂ ତିନି ଗ୍ରାମ ସପ୍ରା-
ଦିଚର ପ୍ରସରନ ସେବା ଅବଶ୍ୟ ଆବେଳ୍ୟ ହେବା
ପେର୍ଲିମାର୍କ ଥିଲେଗା ନ ହେବେ ନିର୍ମୟ
କହୁଅଛୁ ଏ ବାଖ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଜା
କୋର ଜୀବନର କେବଳମୟ ପରିଲୁ କହିବ ।
ଶ୍ରୀର ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକରେ ପ୍ରତିଶତ ନ ହେଲେ ଅଛୁ
ଯିବ କାହିଁ ଅନେକ ମେଣ୍ଟି ଆବେଳ୍ୟ ଲାଭ
କରି ପ୍ରମାଣସାଧନମାନ ଦେଇଅଛିନ୍ତି ଯେ ଯତ୍ତୁ
ଅଛିନ୍ତିରେ ପୁଣ୍ୟକାଳରେ ପ୍ରସରି ହେବ
କଲିବତା ଅଛେଇଟୋଳ କିମ୍ବା ଦିବଳରେ
ସ୍ତ୍ରୀ, କେ, ବନ୍ଦ କିମ୍ବା କିମ୍ବାରେ ଏବଂ ବଟକ
ଦିବାଦିନାର ପ୍ରିୟକିମ୍ବାନଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନକାଳସ୍ଥରେ
ଏହି ଜୀବନ ବନ୍ଦ ହେଉଅଛୁ । ମୁଖ୍ୟ ଏକବି-
ହିତ ଟ୍ୟୁ ବା । ପୁରୁଷ ଓ ମାଦରିଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗାତ୍

ଅମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରମୁକାର ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋହାକରେ
ଶମମର ଉତ୍ତମ ମୁଖୀ ଓ ଅମ୍ବା କଳୀମକାରେ
ପ୍ରତ୍ୟେତ ଏହି ଯାହାକର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ସେ
ଆମୁ ଦୋହାକରେ କଲେସକଲେ ପାଇଥାଇବେ ।
ସେଥିରେ ଗୁରୁ ଛନ୍ଦାବି କିନ୍ତୁ ବଜାଇପ୍ରାୟ
ମଣ୍ଡଳୀଳାର୍ଥ ଆର ଯାହାକର ବୃଦ୍ଧତ କରି ପାଇ
ଦେଶୀ ମୁଖୀ ଦରକାର ହେବ ତାଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣର
ଅଠବାହିତ ପ୍ରସାର ଫରମାଷଦେଲେ ଆମ୍ବେ
କମ୍ପୁର ବିଷଳଦେବୁଁ {ଫନେଲ ପରିଚୀନୁତେ}
କତାବ ଅପେକ୍ଷା ସୁରକ୍ଷା ମୂଳ୍ୟରେ ପାଇ
ଯାଇବେ ।

ଶ୍ରୀମାତ୍ର } ଆ ଅଭିଭବିତକାଳୀ

ବାଲ୍ମୀକି

ତଳାକିରଣ ଶ୍ରୀ ଦଇରେ ହବିଲୁ କଟକ
ଚୌଥୀର ବଜାର ବାବୁ ଗୋପନୀୟ ଶ୍ରୀ
କଷା କିଳଟ ବାବୁ ଅର୍ଦ୍ଦବିହାର ଛର କମ୍ପାନୀ
ଦାକାକରେ ବିଦ୍ୟ ଦେଇ ଆ ପଥ—

୧୫ ପରି କାହିଁ	୦ ୯୫ ଟ ୨୫	୦ ୮୫ ଟ ୦୫
୧୬ ପରି	"	୧ ୨୫
୧୭ ପରି	"	୧ ୨୫
୧୮ ପରି ଉତ୍ତରାଜ୍ୟରେ, କାହିଁ	"	୧ ୦ ୮୫

ଶ୍ରୀମତ ପାଦ ଗୋପାଳଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଜ୍ଞାନପାଠ ବସା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆମୁଲାଙ୍କର ଦେବାଳାନରେ ଉନ୍ନତକୋଆ ଓ କଲାଳ ପରେ ସମୀଖ୍ୟାନରେ ଲୁଗା ଓ ଜ୍ଞାନପଦବୀ ଓ କଲା କଲା ଭମାଧ ସତ୍ସାରର ବିଜ୍ଞାନ ହେଉ ଅଛି ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଚୀନବର୍ଗଙ୍କ ନିଧିରେ କହିଲୁ ଅଛି । ଉନ୍ନତନ ଅଛି କେତେକ ଫେର୍ମାନ କଲାମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ସାଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଳ ଯାହାକାର ପାତା ଅବଧିକ ଭାବୁ ଦେବାଳାନରେ ଅଛୁଟା ପର କଲେ ସୁଲଭ ମଳ୍ଯରେ ପ୍ରାୟ କୋଣ ଥାଇବେ । ଏହାଜା ଅମ୍ବେମାନେ କଲେର ଖାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ସାଥେ ଦୋବାଳାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି ଅଛୁଟା । ତେହି ଅନ୍ତର କରିବାକୁ ଗୁର୍ହିଲେ ତାଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଲାଗିବ । ଏହି ଉତ୍ତର ଖାତ୍ରମାନ ବିଜ୍ଞାନ ଦେବା ପଦ୍ଧ ଅପରା ମନ୍ତ୍ରିତ ସାଥେ ରଖି ବ୍ୟାକ୍ରମ କୈବେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କଲା ଟେଲିକମ୍ କରିବାରେ ବଡା ଦେଲେ ଥାଇ ଥାଇବେ । ମାତ୍ର ତାହାର ପଦ ଜ୍ଞାନପଦବୀ ଭାବ ଯାଏ ଉପରେ ଥିବ । ଯତ ଦେଲେ ଖାତ୍ରଙ୍କ ତର ମୁଖ୍ୟ ଭାବୁ ଦେବାଳା ହେବାକୁ ହେବାକୁ ।

१८६८

ବଳର ପେନ୍ଦା ହ	ହେତୁ ପର୍ବି ।
କଟ୍ଟଇଲେ ଝାହ କଟିଲେ	ବ୍ୟୋମଜାଗରଣ ।
ଧଳେ ।	ବାତ କେନ୍ଦ୍ର ତ
ବଳେଦିଶାକ	କଣ ବାଟିକ ତ ସାଥୀ
କରିଯାଏନ୍ତି ଲେଇ କରିବା	ପଢ଼ି
ଯେତ ପରାର୍ତ୍ତ କରାଇ	କହିବ କରିଯାଏନ୍ତି
ଛାଇ ।	ସବୁର କରିଯାଏନ୍ତି
କୁଳୀ ଅନ୍ତର ନକରା	ସବୁର କରିଯାଏନ୍ତି
କରିବା କାହାର ନପାର୍ତ୍ତ	କେବଳୁ ଅଣି
ପରି ଓ କରିବ ।	୩. କୋଣର କରିଯାଏନ୍ତି
ଯେବେଳିକ କାହାର ଯାହା ।	କାମିତ ଓ କୁରୁତା ।
କାହା ପକାଇବ ପଠିବ	କିମ୍ବା ଅଭିନନ୍ଦି
ବାପର ଓ କରାପା	ସତର କାହାରେ ।
କେତେ ଦୂର	ଅନ୍ତରେବ ଯେବୁକୁଳ
କରିବ ହାତ	ଆହ ଏ ପେନ୍ଦିଲିଲେ
କରିବ ସାହାର	ଲେଖ କରେଇ ପେନ୍ଦି
କାହାର ପାଦାର ପଢ଼ି କରେ	କହ କିମ୍ବାର ପେନ୍ଦି
କୁଳା ପାଶୁର କୁବା ।	ଯେବୁନ୍ଦି ଲେଖାଇ
ପରେବ ପେନ୍ଦି—ଅର୍ତ୍ତରୁ	ପରେ ଫେର କାହାର
ପୁଣି କେବ ।	କେଲେବୁନ୍ଦିର କହ
ଅର୍ଥର ପୁଣ ।	କ କହେ ।
କେବଳ ସୁଧ କିମ୍ବା ।	

ପୋଷନ୍ତର ତେବଳର	କଣ୍ଠ ସାଇଂବାରେ
ଦେଖିବାମାତ୍ର କାହାର	ଚିତ୍ର
କହେ ପୁରେ	ଶବ୍ଦରେ କରିବାକାର କାହା
କୁହାର କାହା ଜୀବାହ	ଜୀବାର ଆଜି
ଲେଖିବାକାରରେ ଏବା	ମହିମାମା
କେ ଶୁଣିବେ କଥା	ଯେଉଁ କି ପ୍ରେସ୍‌ରେ
କାହାର	ବବାରଙ୍ଗୀ ବାହା ତେବଳ
ଅନ୍ଧାର କଥା	କୁଣ୍ଡ
୫୩୫୨୦ ରା	ମହାଦୀକାରୀ ତେବଳ
୫୩୫୨୨ ରା	ପାଇ ପାତ୍ରମ୍ଭୟାୟୁ ତେବଳ
୫୩୫୨୨	ବାହା
ଦୋଷା ତେ ଲୋକାଦିବ	ତେବଳ ବାହା
କରୁନ ଧ୍ୟ କରିବାକାର	ଏମିନେବେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୀବା-
କରୁନ ବାହା କଥା ତେ	କାନ ଜୀବାର କରିବା
ସବକା	ବବାର ବବାର କରିବା
ଦେଖିବାମାତ୍ର କାହାର	ବରାକାର କଥା

ପିରାଗ

ଏ ମାହିତ୍ତୁ କେତେବେ ପାଞ୍ଚଶ୍ରୀ ଜାତି
କିମ୍ବା ତେ ଜରନାର ବୋଟାଲୁଚର ଫାଟରେ
ଦେବେ ପାଣିଗଲା ବନ୍ଦ ଦେବ ଗରୁର ମହିଳା
ଅରେ ଲେପିଦେଲେ ମହିଳାର ତୁ କୁଳ ଧରିବ
କାହିଁ ।

ବର୍ଣ୍ଣିତ ତମକ୍ଷା ଓ ସାଡରେ ଲଗାଇବାର
ହାତ ମୁଖ ଥିଲା ।

ଅଭ୍ୟବହାର କୁଳ ଉତ୍ସାହ

କୁହକାରୀଙ୍କର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରତିବାଦ
କରି ଚଳଇଲେ ଗୁପ୍ତ ଆର୍ଥି ହୋଇଥିବା
ସଥି ।

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ରିକା

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଞ୍ଚଳୀମକ୍ତୁ ୩

ପ୍ରଦୀପ ଏକ ସ୍ମରଣୀ ୧୦

ମାତ୍ର କୌଣସି ହଜ୍ଜାଥଳ ଯେତେ ସୁଧ
ଦେଲେ ଉଠିବ ଖର୍ଚ୍ଛା ଟ ୨୫ ରୁ ଉଶା ଦେବ
ଖାଇ ।

ଦୁଇଏ ଓ ଦୁଇଯୁଦ୍ଧର ସକାଳେ ଜଣେ ପ୍ରଥମ
ଅହି ହିନ୍ଦୁଏ ତିବିର ଦେଶରେ ଗଲା ।

ଅସବ ଦିଲାଇ ଦକ୍ଷାରେ ପୁଣ୍ୟ ଦନ୍ତାବ୍ଦୀ
ହୋଇଥାଏଇ ।

ବିଜ୍ଞାନକର୍ମ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନକର୍ମଙ୍କ ପଠାଇ
ପାଇ ହେବା :

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭଙ୍ଗମ କାଳିତଥା ମହାନ୍ ଲଙ୍ଘନ କରିବାକୁ ରଖିଛନ୍ତି

ଯାହା ହୋଇଥିଲା ତାହା କାହିଁକି ନ ହେବ ।

ଦେବ ହୃଦୟମାଜ୍ଜର ପ୍ରଥାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ! ଅପ-
ମାନେ ଶୁଣିବା ହେଉଳୁ । ମନୁଷ୍ୟ ଦୂରଗୋଟି
କଥା ବିବେଚନା କର ଗଲାନ୍ତି । ଶୋହିଏ
ଇହନ୍ତେବୁ ଓ ଗୋଟି ଏ ପରିନ୍ଦେବ । ନାସ୍ତିକମା-
ନେ ଏହି ସମ୍ବାଦର ସୁଖକୁ ସବୁ ଜୀବ କରନ୍ତି ।
ପରତାରୁ ୧୦ କି କର କି ବିଶ କର କି ସବୁ କି
ଅସୁର ସବୁ ପ୍ରକାରେ ଅର୍ଥ ଛାର୍ଜନ କର
ଆପଣାର ଜୀବିତାବିଧ ସମ୍ବନ୍ଧରାର ସୁଖଭୋଗ
ଦୟବାରେ ରହ ଆବୁ । ଅତିଥିକ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ବାଦ
ସୁଖକୁ ସୁଖ ଜୀବ ନ କର ସମ୍ବାଦର କଷ୍ଟ
ଶୁଭାର କର ସମ୍ବଦ୍ଧା ପରମାର୍ଥ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଗୋକ ଇହନ୍ତେବୁ ସୁଖ ଓ
ପରିଲେଖି ସୁଖ ଦୂର ଲାହ କରିବାର ଅଭିଲାଷ
କରନ୍ତି । ଅନେବ ମୁଁ ସାମାନ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ରାବ, ମୋର
ଅସବ ବିବେଚନା କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ,
ସେହି ବାଟେ ବହୁତ ମନୁଷ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ
ମୁଁ ସେହି ବାଟେ ଯିବାକୁ ସବ ଲଜ୍ଜା କରେ ଓ
ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସେହି ବାଟେ ଯିବାକୁ ଅଭ୍ୟର୍ତ୍ତନା
କରେ ତେବେ କି ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କର ତୋପର
ଭଜନ ଦେବ ? ଆପଣମାନେ ବିବେଚନା
କରନ୍ତି, ସେବେ ହୃଦୟମାଜ୍ଜ ଅନୁମତି ଜାଇ
ପରିଜାଗ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କର ଇହନ୍ତେବୁ
ପରିଲେବ ଉଦୟ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିଲୁ କି ଗୋଟିଏ
ନୟ ତେବେଇ, କି କେହି ନଷ୍ଟ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଆଗେ ପରିଲେକ କଥା କହୁଅଛୁ । ଶୁଣ,
ପରମାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ତରଜାତି କହି ନୁହେ ।
ଜୀମଣିଗବହୁତାର ନବମ ଅଧ୍ୟାୟର ଶାଖାକ-
ରେ ଅର୍ଜନକୁ ଶ୍ରୀହରାମ କୃଷ୍ଣାହୁଅନ୍ତରୁ—
“ମାଂ ହ ପାର୍ଥ ତୁମ୍ହାରିବେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ପାପଯୋଜନ ।”
ତିଥେ ବୈଭବିତା ଏବଂ ଉଚ୍ଛବି ପାଇଁ ପରମାର୍ଥଙ୍କ ।

ହେ ପାର୍ଥ ! ମତେ ଯେ ଅଶ୍ଵୟ କରନ୍ତି ବେ
ଗୁଣ୍ୟାଳ ହେଉ ଯା ହେଉ କି ଦେଶୀ କି ଶୁଭ
ଯେବେଳେହ ହେଉ, ସେମାନେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରନ୍ତି ।
ଆଜିଏକ ସବୁ ବର୍ଣ୍ଣର ଯେବେ ମୋଖରେ ଅଧ-
ିକାର ଉତ୍ତର ଦେବେ ତଳବର୍ଣ୍ଣର ଅହାଶ୍ୟ
ଦିକାଳ ଯେବେ ନମ୍ବରବର୍ଣ୍ଣର ଲେବାହର୍ଷ କରେ

ତେବେ ପରମାର୍ଥରେ କିଛି ଦାନ କାହିଁ ।
ଏ ବିଷୟ ଆଜି ଅନେକ ଶାଖରେ ତ ପ୍ରମାଣ
ଅଛି କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ରାମବନ୍ଧୁଗ୍ରାମୀ ସେ କି ମାନେ
ସେ ହିନ୍ଦୁ ଲୁହେଃ ଏ ନିମନ୍ତେ ସେଥିରୁ ଉଚ୍ଚ
ବଚନ ତ୍ରଦାର କର ଲେଖିଲା ।

ଆହୁର ଶାସ୍ତ୍ରକାଳୀନ ମେଷକପ୍ରଥା କିପରି
ମଳ କର ଅଛି ଦେଖ । ଗ୍ରା ପୁରୁଷୋତ୍ତମମେଷ
ପେଉଠାରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ବିଜେ
କରିଥିଲୁଣି ସେଠାରେ ଏହି ଛୁଟ ଅନୁଗତ
ଜାତର ପ୍ରାତିଶାର୍ଦ୍ଦବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରଥାଦଙ୍କୁ
ସେବା କର ସାରିବା ପରେ ସେହି ପଢ଼ିରେ
ପୁନରୁପାଦି ଆହୁ ଲୋକେ ଲୋକ ସଙ୍କଳଣୀର
ଏକହି ତିରିକ ହୋଇ ବସି ଭୋଜନ କରିଛି ।
ହନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟିରେ ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରଥାଦର ଉତ୍ତିଷ୍ଠା ଦେବବା
ଅସମବ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଆହାରାୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ହର୍ଷ
ମାହରେ କି ଦୋଷ ସପାତିତ ହୋଇ ପାରେ ?
ଭାଦାର କଣ୍ଠ ମାତ୍ର ସୁକୃତିବିଦି କାରଣ ଜଣାପଡ଼ୁ
ନାହିଁ । ହନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଧର୍ମର ପରାକାଶ୍ରୀ
ଲାଭ କରିଛି ସେମାନେ ଆଗେ ଅନୁଗତିକାଳ
ଭାଗ କରିଛି, ସନ୍ଧାରୀ ହେଲେ କି ଅବଧିତ
ହେଲେ କୃକପାଳରେ ସୁଦା ଦେଇନ କରିଛି,
ଆମେ ଭାଙ୍ଗ ପାଦ ପୁଜା କର, ଆହାରାୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ
କରିବା କେ ପଚାରେ ।

ପେର୍ଚୁଳେ ପରମେଶ୍ୱର ସବୁଦ୍ୟାପି
ତୀର୍ଥକୁଳ ସନ୍ଧି ବିଭିନ୍ନକୁଳ ସବୁର ଅଗ୍ରହ ।

ଏ ଅକ୍ଷୁଟର ପତ୍ରେ ଲୋଟିକ ସବରେ ହୁଏ ଉପରେକ
ହୁଏ କଥ, ଦାନାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବରବାରେ ସମ୍ମେ ମୁସ୍ତି
ହେଲା । କଥେ କହିଲେ ସେ ଶିଖଙ୍କ ଆଏ ଯେ ତୁମ
ହୁଏ । ଅର କଥେ ବହୁଲେ ଅର ପ୍ରକାର । ଏହିର
ଅଧିକାରୀ ହେଲା । ମୁଁ କହୁଣ୍ଡ ଯେ ଆ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମାନେ
ସେ ହୁଏ ତାର ସେ ମାନେ ସେ ହୁଏ । ଯେବେଳେ
କଥେ ବ୍ୟାକର ମନେ ଯେ ଶ୍ରୀନାଥ, ସେ ବୋଲି ମାନେ
ସେ ମନ୍ଦିରମାନ୍ଦ ମେହିର ସେ ଆ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କେ ସେ
ହୁଏ । କଥା କ କନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଦେବ ପ୍ରଦୂଷ ହାତା ଧୃଗୁଳୁ
ଥିଲେ ବୁଝା ବ୍ୟାକର ଆର ଆ ଜଗନ୍ନାଥ ବ୍ୟାକ କହଇ
ଅର୍ଜନ କଲୁ କହୁଣ୍ଡ ପ୍ରଦୂଷ ଅବସନ୍ନ ମୁଁ ବହିଲେ ସେ ଜଗନ୍ନାଥ
ମାନେ ସେ ହୁଏ ତାକାର ।

ଦେବତାରେ ଏହି ସମ୍ବୋଧନାପଦ
ଅନୁଗତକାଳିକ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର କି
ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳ ? ଅଛିଏବ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଭଗବାନ୍
ଦୁଃ୍ଖ ନିକଟରେ ଅନୁଗତକାଳ ସେ ଜ୍ଞାନ
ନାହିଁ ପାଦା ପ୍ରମାଣୀକୃତ ହେଲା ।

ପୁନରପି ଲୋକଙ୍କ ସୁଖସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ ଅନ୍ତରଜାତି ଗୋଟିଏ ମହା ପ୍ରଭବକଙ୍କ ହୋଇ ଥିଲା ତାହା କିଏ ଅଣ୍ଟିକାର କରିବ ? ସମସ୍ତ-
ଜିର ଥାଣି ଅଗରେ ନାହିଁଛି, ତକଣର୍ଥ ବାଲରେ ବସି ଦେଖ କେବେ ବିଦେଶୀଯୁ
ଓ ସହେଶୀୟ ବଣିକମାନେ ସମ୍ମଦ୍ଵବନ୍ଧରେ
ଜାହାଜ ଘେନ ଗମନାଗମନ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠିବା ।
‘ବାଣିଜ୍ୟ ବସନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ’ ବାଣିଜ୍ୟପର
ଧନବୁଦ୍ଧି ଆତ୍ମ କାହିଁରେ ହୁଏ କାହିଁ ଓ ଧନ
ସବୁ ଝହିକ ସୁଖର ମୂଳ କାରଣ । ହୃଦ୍ୟମାନ-
କର କପାଳରେ ତାହା ନାହିଁ । ଏହା ଅନ୍ତରଜାତ
ଜାତ ତାହାର ପ୍ରଭବକଳବ । ଏ କହିବ ମୁଁ ବଢ଼ି,
ସେ ବହୁକ ସେ ବଡ଼, ଏହି ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥମାନ
ହେଉଥିବ ଦେଖ ଉତ୍ତର ସାକ୍ଷିଥିବ, ଦିନକୁଦିନ
ହୃଦ୍ୟମନେ ନର୍ଦ୍ଦମ୍ଭ ହେଉଥିଲୁଣ୍ଠିବ । ଧନସ୍ଵାକର
ସସାରରେ ସୁଖକାହିଁ ? ବ୍ୟାକ୍ତିଗୋପାର୍ଥମାନେ
ହାତି ବାଜିଆହା ପଦ୍ମବିନ୍ଦନାର ଗାୟଥିଲେ
ତାହା ହଥଅଞ୍ଚରେ କି ଆଗ ପାଇ ବିବାହଲେ ।
ନନ୍ଦିଶ୍ଵର ବାହାର ପିପର ଥିଲ ସେ ସବୁ
ବନପତିର, କେବେ ଲେବ ଯାତ୍ରା ଅଣିବାରୁ
ସାଇ ଧନମେତିରେ ସାମାନ୍ୟକାରିର ଗଣ୍ଡିର
ବହନ୍ତି । କେବେ ଅବାଳାତି ଓ ମୋଦିରମୋତି
ହୁହ କି ଦେଖ ବସି ବେଳେ ମରି ଯାଇ ଜୀବି
ବି ବେଳେ ଭ୍ରମବାସେ ରହନ୍ତି । କେବେ ବା
ନାତ କୁହିର ଦୟରେ ଜାତ ଫିକ ଦିନାକଳରେ
ମୋଦିରରୂପ ଖାଲି ପୁଣି ସେହି କଥାକୁ ସେହି
କଥା । କରଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନେ ଖଣ୍ଡ ମୁହଁପିନା
କିବି ନିଶଚ୍ଯ ତିବଣା ମାରଦେଇ ଦୂରୁଥାନ୍ତି ।
ଅପଣାଠାରୁ ଜାତମର୍ଯ୍ୟମାନରେ ବହନ୍ତି ଦ୍ରିଗା-
ବ୍ୟକ୍ତି ସେବେ ଲେଖାପଥା କରି ଦଶତଙ୍କା
ତପାର୍କର କରେ ତେବେ ତାତ ନିମା କରନ୍ତି

ତ କାହା ଏବେ ଖାଇ ଲୁଗା ଯୋଡ଼େ
ପିବନ୍ତି । ମହାଜାୟନମାନେ କରିବାରକ ଭାଙ୍ଗି
ଥାଳ ବଳେ, ଏଥିରୁ ତାଙ୍କ ଦଶ ବୁଝିବ ।
ଏବେ ଦୂର୍ଦ୍ଵା କେବଳ ଧନ ଅନ୍ତରକୁ ଘଟୁଥିବ ।
ଏମାନେ ସେବେ ଅନ୍ତରକାଳୀନୁ ବ୍ୟାଗକରନ୍ତେ
ଦେଶବିଦେଶ ଗମନକରନ୍ତେ ଦେବେ ଏହାକର
ସୁଖର ସୀମା ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ଉଠିଜମାନଙ୍କ
ପର ଜୁଦାର ବଜା ପ୍ରାୟ ହୋଇ ହିନ୍ଦୁମାନେ
ସେବେ ଅପଣାର ମହିନେ ଲୋପ କରିବେ
ଦେବେ ସେ ତାଙ୍କର ନିଜର ଦୋଷ ବୋଲି
ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଅଜଣା ହିନ୍ଦୁଜମାନେ
ଥିଲେ ସେ ବଜାହାରପୂର୍ବକ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
ମନ୍ଦିର ସାଧନ କରନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଉଠିଜମାନେ
ସେବେ ବଜାହାର କରିବେ ତେବେ ତାଙ୍କ
ପଶ୍ଚରେ ସେହା ଦୃଷ୍ଟିଯୁ
ଦେବ । ଅଛେବ
ହେ ହିନ୍ଦ । ଅପଣାନେ ଅନ୍ତରକାଳୀନୁ ଭାଙ୍ଗିବ
କର ଆପଣାର ଭାନ୍ଦିଯାଙ୍କ କରନ୍ତୁ । ଉଠି-
ଲେବର ମଙ୍ଗଳସାଧନ କରନ୍ତୁ ।

ସେବେ ଅପଣାନେ ବୋଲନ୍ତୁ କମେ କମେ
' ଏହାକାର ' ଦେବ, ଅମ୍ବାକୁ ଅନ୍ତର
କାଳ ଦୂରାର ଦେବାକୁ ଦେଖାକୁ କରିବାକୁ
ଦେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେକାଳକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ
ଅନ୍ତରକାଳୀନେ ହିନ୍ଦୁଜାତର ସାନ୍ତ୍ଵା ଅବଶ୍ୟକ
ହେବ, ହିନ୍ଦୁକର ସର୍ବା ଦିନକୁ ଦିନ ଦ୍ରୁଷ୍ଟ
ହେବ, ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ମାନସକ ଭାବର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦୋଷ ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଭାବୁଗତ
କାରି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । *

ଅନ୍ତରକାଳ ସେ ପାରିବିବ ମଙ୍ଗଳସାଧନ
ପ୍ରତି ଅନାଦିଶବ୍ଦ ଓ ବ୍ୟାକଗୁଣର ସମ୍ମୁଖୀ
ବରେଥି ତାହା ପ୍ରାୟକୁ ଦେଖାଗଲା । ଏବେ
ସେହି ହିନ୍ଦୁମାନେ ଆପଣାର ଆଗରକୁ ପେଘର
ଦେବାର ମନରେ ଦାଢା କରନ୍ତୁ ଓ ମନରେ
ସେହି ଘଟେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରକାଳୀନୁ

୧୯ ।—କରଣ ଭଣ୍ଡକ ପାବ କଲେ ପ୍ରାହୃଣ

* ଉତ୍ସବର ଜାତ ସେ ହିନ୍ଦୁମାନର ପ୍ରଥାନ ଧନ ଓ
ସେହି ସୁଧାରର ଅର ବାହାର ପାର୍ଶ୍ଵ ମାତାର ଉତ୍ସବରତା
କେତେ ଏକଷବ୍ଦରେ ଅରେ ଉତ୍ସବରରେ ଦେଖିଲୁ ଉତ୍ସବର
କୁହାର । ବ୍ୟାକାଳ ପ୍ରଦର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରି, ଅପଣାନେ
ମନରେ ଦିନିବ କର ।

ପାଦା ବୋଜନ କରିବେ ନାହିଁ । ଗରୁଡ଼ କ
ରଣ୍ଯାର ସନିଲେ କରାଗମାନେ ଘୋଜନ
କରିବେ ନାହିଁ । ଏହପର ନିଷ୍ଠମ ଭାବରୁ ଓ
ତାହାର ନିଷ୍ଠମ ମଧ୍ୟରେ ପରିନିବି ହୁଏ ।
ତାକୁ ଦେଖ ବଜାରରେ ସେହି ଉତ୍ସବାଳୁଙ୍କାଳ
ଉତ୍ସବାଳୁଙ୍କା ବିଜୟ ହେଉଥିଲୁ ଓ ଯାବାକୁ
ଏବକାଳରେ ଥୋବା ପାଶ ଶ୍ରୀମାନ୍ ମୁଷ-
ଳମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଲୁ ସାହୁଆରୁ ତାକୁ
ଦିଶନ କରିବାରେ ପ୍ରାହୃଣ କି ଅପର ତାହାର
ଅପରି ନାହିଁ । ଗଢ଼ିଜାତ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ
ଅମ୍ବେ ଦେଖିଅଛି ସେ କୋର୍କ କିନ ସାନ୍ତ୍ଵାଳ
ସେହିମାନଙ୍କର ହିନ୍ଦୁର ଅଭିନ୍ୟା
ଆହାର କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ, ସେମାନେ ଗୁରୁଳ
ତୁଳା ଭାଙ୍ଗା ଉତ୍ସବାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିଜୟ
କରୁଥିଲୁ । ସେ ଦୁଇଧରୁ ସାହୁଆରୁ ବାହୁଆରୁ
ବିଜୟ କରିବାର କାଳୁ ରାତ୍ରିବାରୁ ତେଜ୍ଜ୍ଵା
କଲେ ଏହପର ଦରବରରେ ପଡ଼ିବାରୁ
ହୁଏ ।

ଅନ୍ତରକାଳ ଦେବହେବେ ରହିବ ନାହିଁ ।
ତାକୁ ସେବେ ଏକାବେଳକେ ଦରି ଜ କରିବ
ତେବେ ସେ ରାତ୍ରିଗତ ଜାରି ଥିଲେ ସେବି ହିନ୍ଦୁ-
ମାନଙ୍କର ମହିନେ ସହିତ ସେପ ଲରିବ ।
ଅର୍ଥାତ୍ କିମଣି ଦେଶ ଦର୍ଶନ ଦେବ ଓ ଉତ୍ସବ
ବିଜୟର ଲେବେ ଦରିଦ୍ର ଦୋଷ ଜାରି ବିଜୟ
କରିବାରୁ ସରୁକର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପରାର ବିବାଦ
ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକଳିତ ହେବ ।

ଅଛେବ ସେହିମାନେ କବେତନା କରିବେ
ସେ ଜାରି ନିଷ୍ଠମ ପାଇଁ ମୋର ଦୁଇମା ଦେବି
ଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀମ କେଲିବାରୁ ଦେବ ।
ମୋର ପ୍ରସ୍ତାବ ସେ ହିନ୍ଦୁଜାତ ସେପର ଦୁଇ-
ଜାତରେ ଥିଲ ସେହିପର ରହୁ । କେବଳ
ନିଷ୍ଠମର୍ମରୁ ଏବେ ସେ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁବିଦିଶାର
ବିଜୟ ଦୋଷ ପ୍ରତ୍ୟେବେ ଅପଣାକୁ ରାତ୍ରି ମନେ
କରୁଥିଲୁ ତାହା ରହିବ କରି । ସମସ୍ତେ
ସମସ୍ତକ ଆହାର କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିମାନ୍ଦିର
କରିବ କରିବାର ବିଜୟ ନିଷ୍ଠମର୍ମରେ ବିବାଦ
କରିବ କେବେ ସେହି ପାର୍ବିତନଙ୍କର ନିଷ୍ଠମର୍ମରେ
ସରଗାନ୍ତ ଦେବ । ଦିନବିର୍ତ୍ତିର ଲୋକେ
ତାହାଙ୍କ ପରେ ଯୋଜନାର ଜ କରନ୍ତୁ
କିନ୍ତୁ ତାହା ପରେ ଖାଇବାର ଦୋଷ ନ
ରଖନ୍ତି ।

*୩୫ ।—ମୋରୁ ଶ୍ରୀରୂ କୃତି କରି ବିଜୟରେ
ତିନି ପରମାର ହେଉଥିଲୁ । ସେ ତିନିରେ

[୭]

ମିଶ୍ରାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଦେବତାଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବତାଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ କଥା ତେଣିବ ଥାଏ । ଏଥରେ ହନ୍ତୁକୁ ଅନ୍ତରଜାତ କାହିଁ ରହିଲ ମତେ ଦେଖାଇବା ହେଉନ୍ତି ।

୪୯ ।—ଦିନ୍ଦ୍ର ମୂଳାରେ ବିଥ ଉଚିତ ହୋଇ ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ରୋଗ ଲଗୁଆଛି, ତାକୁ ସମ୍ମ ହନ୍ତୁ ବନ୍ଧନ କରୁଆଛନ୍ତି, ଏଥରେ ସେ ଅନ୍ତରଜାତ କାହିଁ ଥାଏ କହିବା ହେଉନ୍ତି ।

୫୦ ।—ଗୋରୁର ଚରବିକୁ ଚରଲାଇ ବିଥ ସଙ୍ଗେ ମିତିତ କର ଲାଗୁ ମହଣ ବନ୍ଧନ କରୁଆଛନ୍ତି, ସେ ସବୁ ବିଥ ଦେବତା ହରୁଙ୍କଣ ସୁଭା ରକ୍ଷଣ କରୁଆଛନ୍ତି । କାହିଁ ତେବେ ଅପଣଙ୍କର ଅନ୍ତରଜାତ ରାତ ରହିଲ ?

୫୧ ।—ବିଜ୍ଞାନକୁ ପେଣ୍ଠି ସବୁ ଜିବିଥ ଅସୁଅଛି ତହିଁରେ ବାରପଣ ଦ୍ରୁବ୍ୟରେ ସୁରଦେଖ ଦିଶିଆଛନ୍ତି, ତାକୁ କେବୁଁ ହନ୍ତୁ ବନ୍ଧନ କରନ୍ତି କାହିଁ । ଏଥରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରଜାତ କିପରି ରହିଲ ?

୫୨ ।—ସବ ବୋଲି ଡିକ୍ଷାଧ ପାଇଁ ସୁରପାନ ମନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତେବେ ଏତ ସେପରି ସୁର ଦେଲ୍ଲ ନାହିଁ । ଆହାକୁ ସୁର ନୁହେ ବୋଲି ଜାଣି ଖାଇଲ ସେ ସୁର ପଡ଼ିଲା । ହେଉ ଅପଣଙ୍କ କଥାଟି

ସେବେ ହେଲ ତେବେ ବୃଦ୍ଧିମାନେ ନିୟମ କଲେ “ ଜିବିଥାର୍ଥେ ସୁରଂ ପିବେହୁ ” ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ସେ ବିଜ୍ଞାନ ସୁରପାନ କଲେ ସେବେ ମନୁଷ୍ୟର ଲାବନଟା ରକ୍ଷା ପାଇଲ ତେବେ ସେପୁଲେ ସୁରପାନ ଦୂଷଣ ନୁହେ । ଏଥରେ କଣି କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁତା ହିନ୍ତର କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଯେବେ ଥମେମାନେ ଅନ୍ତରଜାତକ ପରିଦ୍ୱାଗ କଲେ ଆସି ହିନ୍ତୁ ଅର୍ଥର ଆଉ ଅଂଶ ରକ୍ଷା ପାଇଲ, ହିନ୍ତୁଅର୍ଥର ଦୁଢ଼ା ସମ୍ମାଦିତ ହେଲା ଓ ସମସ୍ତେ ଏକ ହୋଇ ଆସି ରକ୍ଷାକାରୀ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ ସମୀପରେ ଆପଣାର ପ୍ରାଚି ଓ ରାଜତକ୍ରି ଅର୍ଥର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ, ତେବେ ଏତେ କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁତାରେ ଅନ୍ତରଜାତକ କି ପରି କଥା ?

୫୩ ।—ଗୋପାଳମାନେ ଦୁଃଖକଳଣାରେ ଭାବ ରକ୍ଷଣ କାନ୍ତି, ଏହା ବିଦେନ କାଣେ, ଏଥରେ କି ଅନ୍ତରଜାତ ଗଲା ନାହିଁ ?

୫୪ ।—ମିଶ୍ରାନ ଦୋକାନର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ସବନମାନେ ହିନ୍ତୁଅନ୍ତି, ତାକୁ ବନ୍ଧନ କଲାପରେ କି ଅନ୍ତରଜାତକୁ କେହି ରଖିବାକୁ ବୋଲି ପାଇନ୍ତି ?

୫୫ ।—ଦାଉକେ କେହିଟୁଣି ତୁଙ୍କା ସର-

କାର ଦେଉଥାନ୍ତି, ଅର ଦାଉରେ ତୁଙ୍କା ଭାଙ୍ଗାନ୍ତି, ଏଣେ ପୁଅକୁ ଦୁଖ ଦେଉଥାନ୍ତି, ସେ ମଳ ମୂରିଭ୍ୟାଗ କଲେ ତହିଁର କିଛି କିଛି ସେ ତୁଙ୍କାଭାଙ୍ଗରେ ମିଶିଯାଏ, ତାକୁ ଖାଇଲେ କାତି ଗଲା ନାହିଁ; ପରିଷାରବୁଝେ ଜଣେ ନିମ୍ନବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ ପାକ କଲେ ଜାତି ଗଲା । ଏ ବିଷୟ ବିଜ୍ଞାନ କରବା ହେଉନ୍ତି ।

୧୦୮—ପୁଣି ତୁଙ୍କମ୍ ତମକ୍ଷାରବୁଝେ ହୁଏ । ତୁଙ୍କାକୁ ଥୋଇ ତାକୁ ଭାଙ୍ଗନ୍ତି । ସେପରି ତୁଙ୍କମ୍ ଖାଇବା ଓ ଭାବ ଖାଇବା ଏଥରେ କି ପୁଅକ୍ ବାରେ ପ୍ରିର ହୋଇ ବିଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ।

ସେବେରେ ମୋର ନିବେଦନ ସେ ମୁଁ ଯାଦା କହିଲି ତାହା ଯେ ଅପଣମାନେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଏପରି କିଛି ନୁହେ, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତକୁ ଏ ବିଷୟ ଜୀବବାର ଅବସର ନ ଥାଏ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକରଣରୁ ସେମାନେ ଏ ବିଷୟମାନ ଅନୋଳନ ନ କରନ୍ତି, ଥର୍ବେବ ମୁଁ ଏ ବିଷୟମାନ ଆପଣଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଅଣିବାର ଯଦି ବୋଷ ହୋଇଥାଏ ତେବେ କ୍ଷମା ଯୋଗ୍ୟ ମୁଁ—

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଶର୍ମୀ ।

ଅମ୍ବଲପତ୍ର ଦେଖ ।

104

କାନ୍ଦିଲା ପାତାର ମାତ୍ରାରେ

ଶାସ୍ତ୍ରାଦ୍ୱିକସମ୍ବନ୍ଧାଦପତ୍ରକା ।

ବିଜ୍ଞାନ
ପତ୍ର ଖୋ

ଅଗ୍ରେମ କାର୍ଯ୍ୟକ ମୂଲ୍ୟ ୩ ୯୯
ପଦ୍ଧତିକେତ୍ର ୩ ୨୯

১৩৭৭

କଟକ
ଶ୍ରୀ ଦୁଇ ମାର୍ଗ
ପ୍ରକାଶନ

ଶ୍ରୀଗୋଟିଏକାବ୍ଦୀ ସମ୍ପଦ
ହେତୁକାଳ

ରଜ୍ଞମପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ବେଶ ପଡ଼ିବାରୁ କୁଳ-
ବସନ୍ତବରଷାର ବଢ଼ ସୁଯୋଗ ପଡ଼ିଥିଲୁ । ଅବେଳ
କେଳଙ୍ଗାଳୁ ସେମାନେ ମାଳାପାତାରେ ୧୦ବର
ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ଅଧାନକୁ କେବ ହାତଅଛନ୍ତି ।
ଗତ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ତ ୨୦ ଶ ଲୁଣକୁ ମଜ୍ଜାମହ-
ରତାରେ ସବଦାରମାଳେ ଅଠ ରକ୍ଷିତୁଳେ
ମାତ୍ର ବାବୁ ଲୁଣକମୋଡ଼ଳ ବନ୍ଦବାଟୀଙ୍କ
ସୋଗେ ସବଦାରଙ୍କ ୧୦ପଣୀଯୁ ଧ୍ୟାନଚିନ୍ତନ
ଏହି ଅବସେଷ ମାଲିନ୍ଦୁଟିଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଓ
ସବଦାରଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସେମାନକୁ ଆପଣାଦେଶ
ଖେଳଣ୍ଡିବ ପଠାଇ ଦୟାବଳ । ଲୁଣକବାବୁଙ୍କ
ପଢ଼ରେ ଏଥର ବିପ୍ରାରତ ବିଦୟକ ବର୍ଣ୍ଣିତଥାଣୁ ।
ସ୍ଵାମୀରୂପକୁ ଏଥର ପ୍ରକାଶ କରି ପାଇଲୁ
ନାହିଁ । ଅଗମିରେ ପ୍ରହାଣିତ ହେବ ।

ପ୍ରାଚୀକୁରେ ଶ୍ରୀଏ ଇଂବିଲାମାନ ପ୍ରକାଶିତ
ଦେଲ ସେଥିରେ ଯୋଡ଼ିବ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରସାଦ
ହୋଇଥିଲା ଯଥା; ସାମ୍ୟବାଦ ମୁଲକୁ ଧ୍ୟାନ-
ମୋହିଲ ଅକେଜନିବଳ ମିଳାଇଦେବା
ଏବ ଶାକରମୁଲକୁ ଠାରନବଲେଜ ଦିଗଭା ।
ସମଶ୍ଵେତ ଭନୋଟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫ୍ଲେ-
ଛମାୟା ଏହ ଶୁଦ୍ଧବିଦରେ ଦେଖାଯାଉ
ନାହିଁ । ଅନାବିଷ୍ଟ ପ୍ରକଟିଗୋରିତାରେ ବିଶ୍ଵ
ପ୍ରକାର କାହିଁ ବରଂ କିମି ହେବାର କଥା ବିନ୍ଦୁ
ପଢ଼ିପ୍ରେରବଙ୍କ ପ୍ରସାଦମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ
ଅନ୍ଧକାର କାହିଁ ବେଳ ଏବ ଜ୍ଞାନକାରୀ

କଲେଜରେ ସମ୍ମେଲି ଯେଉଁବାର ଅବଶ୍ୟକ
ହୋଇଥାଏ କହିର କଣ୍ଠ ପ୍ରଳକାର ହେବ ।
ଆମେମାନେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ସମ୍ମେଲି ବିଶ୍ୱବ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାବର ସମସ୍ତାଧାରଣକୁ ବିବେଷ
ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲା ।

ଆମର କୁଳକ ଦୂରବସ୍ତୁପରି ବଜୀଯ
ଗବ୍ରୀନେଥବସ ଦୃଷ୍ଟି ପଥାର । ହେବେଠେ
ମୋଲକ ସାହେବ କୁତୁହାର ଯେ କୁଳ
ଗୋଦାମରେ କୁଳକର ଆହାର ଓ ବସା
ବିଷୟରେ ସହ ଲାହୁ କୋଲ ଏଲାଇତାପ୍ରଭାବ
ବେଶର ବିଶେଷ ପ୍ରାଦୂର୍ଧାବ ଏହ କୁଳ
ବିଶାକାରମାନେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମିଥ୍ୟା
ପ୍ରଲେହନକୁବ ଫୁଲର କେନ୍ଦ୍ରୀଯ ଥୁବର
ମୋଦାମରେ ସେମାନଙ୍କମାରୁ ଚାକୁପଡ଼
ଲେଖାର କିଅନ୍ତି । ଏନେକ କୁଳ ଫେର
ଅଶ୍ଵବାର ଖର୍ଚ୍ଛ ହାତରେ କି ଥୁବାରୁ ବାଧ୍ୟ
ହୋଇ ଚାକୁପଥରେ ସାନ୍ଧର କନ୍ତୁ । ଶେଷ-
ଲକ୍ଷ ମନ୍ୟବର କେଲା ବାଦାଦୁଇ କୁଳ
ଗୋଦାମରେ କୁଳକର ବିଶେଷ ସହଦେବା
ତୁବେଶରେ କଠିନ ନିୟମ ଜାଣ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ
ଏହ ସେହି ବିଶାକାରମାନେ କୁଳକୁ ଫୁଲର
କିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଥର ଦୟାଦେବା ଅପା-
ତୁରେ ଜଣେ ବିଶେଷ କମଳିତ ନିୟମ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଦେଇ ସାହେବଙ୍କ ବୟାପର୍କ

କାର୍ଯ୍ୟରେ କୁଳିଙ୍କର ଅନେକ ବିଜ୍ଞା ତୁର-
ଦେବ ବିଳଶତା ଥିଲା ହେଉଥିଲା ।

ପୁରୁଷରେ ଏଥର ଦୋଷିତାରୀ ଉପଲବ୍ଧରେ
ପ୍ରାୟ ୫୫ ବଜାର ସାତୀ ହୋଇଥିଲେ ।
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ସାହର ସମ୍ମ ମାତି ଏହି
ଯାହିକ ବର୍ଣ୍ଣନାର୍ଥୀ ଦିବାଦର ପେଣିହ
କଲୋବସ୍ତୁ ବାଜାରପଥରୁ ଦୋଷଥିଲ ତହିଁରେ
କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ମୁଖ ଘଟ ଲାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ପାଇଦେବ ଥାଏ କି ଦେବାରୁ କେହି ବସାଗ-
ରର ପାପ କେଇ ପାଇଲେ ଲାହିଁ ସ୍ଵତରଂ
କରାଦର ଅଗଦରୁ ସତ୍ତିମାନେ ଦାଣ୍ଡ ପାଇବାଟି
ପୁଷ୍ପଶୋଭଟ ଏହି ଗୋଟାରେ ଓ କେହି,
ଦରେଦରୁପ୍ରତିର ବାଟିରୀ ଶୃଗନଳା ପ୍ରଭତି
ପ୍ରାମମନଦରେ ରହି ଖର ବାବର ଖାଇ
କଢ଼ କଢ଼ ପାଇଲେ ଓ ପ୍ରାମବାସମାନକୁ
ବାଟିଲା କାହାର । ଏହି ଜାଗରରୁ ଦେଉ ବା
ଅଜାଜାରରୁ ଦେଉ ବିସ୍ମୃତିକାରେଗ କଢ଼
ଜାଗର୍ତ୍ତ ଦୋଷଅଛୁ ଏହି ପ୍ରକାଶନ ମାତ୍ର
ତର ମରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାରୀ ସାତୀ ବାଦାର-
ଜଳେଣି କିନ୍ତୁ ଦେବ ଦହ ଲାହିଁ କରଂ ଜଳ-
ମାଥ ସତକର ପ୍ରାନେ ନୃଦୟ ଦୋଷଅଛୁ
ଏହି ସାତୀ ଜେଇବା ସଜେତ୍ ମୋଧସଳ-
ମାନକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ । ବଢ଼ା-
ଗର ପାପ ଦେବାରେ ଓ କାରଣରୁ ଦରକର
ଦେଉ ଆମେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇ ଲାହିଁ ।
ବରଷା କରୁଁ ଏଥର ଅନୁସନ୍ଧାନକଥାକଥ କରି-
ପାଇବ ଏହି ଜ ଏହିବାର ଉପାୟ ଦେବ ।

ଅମ୍ବୁମାଳେ ଏଥୁପୁଣେ ଲେଖିଥିଲୁ ତ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୂରତଃକ ଲୋମାମୁର କେନ୍ଦ୍ରିଯା
ଠାରୁ ଉଠିବ ପର୍ଵିଜଳ ସମ୍ମୁଦ୍ର ହୃଦୟକରେ
ଯେଉଁ ରେଖିବାଟ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା
ଅଛୁ ଗହିର ଅନୁଷ୍ଠାନ କମେଡ଼ ଏ ନାରତର
ଆମେ କଲିବହାରୁ ପାନ୍ଧୁଶ୍ଵରେ । ଧେମାଳକ
ଦିବେବନାରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟ ସୁଧାର ଏହି
ଲାହାର ଫଟର ଏହି ଏଥିରେ ଜୀବନକ
ବାଣିଜର ମର ନ ଦେବ ଜୀବ ଦେବ ।
ଏହି ମେଲିବାର ପରମାଣ ଖୁବ୍ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏଥୁଥିରେ ମହାନାମେ ଓ ଚାନ୍ଦା ଏହି ଯୋଗେ କେ
କଢିବାପାଇବା । ଏହି ଦୂରତଃକର ପେଶରୁ କହୁବ
ପ୍ରମାଣିତରେ ଦେଇବାଟ କରୀଏ କମେଡ଼
ଟ କମ୍ବା ଲୁହ ଟଳା ଏହି ମୁମାଳ୍ଲି ପରାମର୍ଶ

ହେଲେ ଶତାବ୍ଦୀ କଷ୍ଟୀ ଦେବତା
ଯେବେ କୌଣସି କନ୍ଧାମ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୟବସାୟୀ
ଦଳ ଏକଟଙ୍ଗମୀଳ କରିବାକୁ ଅପ୍ରସର ହେବେ
ତେବେ ଗର୍ଭମେଘ ଏଥର ମାପ ଓ ଇଞ୍ଜୁଗିଟ
ବରହଦେବ । କିନ୍ତୁ କଥା ହେଉଥିଲେ ଯେ
ଦେଶୀୟଲୋଭଗାନେ ଏ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅଗ୍ର-
ସର ହେବେ କି ? ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ-
ମଳଧର ଅଳାଟଳ ହେବ ଲାହଁ । କିନ୍ତୁ
ଦୂର୍ଗାଧିକରଣ ଅସ୍ତ୍ରଦେଶୀୟର ସାହସ
ତେଣ୍ଟା ଓ ଅଧିକାରୀ ଲାହଁ । ଯେତେ
ଲାହୁ ଉପାୟ ବାଦାକୁଆକୁ ଲଂଘନମାନେ
ତାହା ମାତ୍ର ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ି ଏବଂ ଆମ୍ବେମାନେ
ଦେବତା ଅପଣା କଥାକ ଓ ଗର୍ଭମେଘର
ଦୋଷ ଦେଇ ଦିନ ହରାନ୍ତି ଦେଉଅଛି ।
ଲଂଘନମାନେ ବଢ଼ିଲେବ ଦେବାର ଭୟାୟ
ଜାଣନ୍ତି, ଅବଶ୍ୟ ବଢ଼ିଲେବ ହେବେ ଆମ୍ବେମାନେ
ତେଣ୍ଟା କି ବଲେ ଭୁବନ ରାଜନେ
କି ଦେବ ।

ଡକ୍ଟରାର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିକଳ ଖାମରେ ହିନ୍ଦୁ
ଦେବାଳୟ କିମ୍ବାଲା; ଅଜଳ କୌଣସି
ପ୍ରଦେଶର ଦେବାଳୟ ସଞ୍ଚା ଡକ୍ଟରାଠାରୁ
ଅଧିକ ଦେବ କାହିଁ । ଏମାଳା ମଧ୍ୟରୁ ସାଥୀ-
ଭାଇ ଦେବାଳୟ ଗୁଡ଼ିତ ପୃଷ୍ଠାର ଧର୍ମକ
ମହାସ୍ଵରୁଷମାନଙ୍କାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ମେମାଳା
ଦେବାଳୟର ସମ୍ମାନ ସଙ୍ଗେ ଦେବତା
ରାଜ ଦେବିନାନ ମାତ୍ର ଓ ଯାକ୍ଷାପତ୍ର ଓ ସବା
ବର୍ଣ୍ଣ ନମମେ ଯଥେଷ୍ଟ ଭୂଷଣରେ ଉପରେ
ସାଇଅରର କିନ୍ତୁ ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର
ଅଭିଭୂତ ଆଜି ଡକ୍ଟରାର ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତି
ଓ ସମ୍ମାନାଳୀ ଦେବାଳୟ କଷ୍ଟ ବା ଦରକ
ଦୋଷରୁ । କଗଜିଂକପୁର ଅଧିକରେ
କବିତା ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିର ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚାଶ
ଦେବାଳୟ ଏକ ପଢ଼ିବ ଭୂଷଣରେ ଏହିର
କାହିଁ କିମ୍ବାତନ୍ମନେ ଜାଣ ଦେବପତ୍ର କିମ୍ବା
ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କା ସବାରୁ ଏହିର
ହିଂସକର ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରୀ ମାତ୍ର ବା କୌଣସି
ପାର୍ଶ୍ଵ ନିମ୍ନର ଦୋଷପାରୁ କାହିଁଓ ସେବ
ମହାମନ୍ଦିରର ସମ୍ମରତ ସମ୍ମରତ ବ୍ୟବହାର
ଦେବାଳୟ । ଅମେଲାରେ ଶୁଣି ଅକଳ
କେବଳ ଏବେଦେବକଣ ପ୍ରମାଣେ କେବେ
ଏ କଗରର କିମ୍ବାପୁ ସବାଲ୍ଲୁ ବ୍ୟବହାର
ମହାସ୍ଵରୁଷମାନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବାଳୟ

ଭାବାକଥାରେ ନିମନ୍ତେ କରିଛି ନିଷ୍ଠା
ଦେବବାନମନ୍ତେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲା । ଅଶାକରୁ ସବୁରେ
ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକମନେ ଜାଗର୍ତ୍ତ ଦେବେ ସେଇ
ବିମାନେ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ମରିକୁ ମଞ୍ଚରେ
ସମ୍ମରିଗୁପ କିମ୍ବାର କର ସେବାରେ ତୁମ୍ହେ
କରିବେ ନାହିଁ ଓ ପ୍ରାତାର ଖାର୍ତ୍ତଶୁଢ଼ିବର
ଦୂରଦୂର ଦୂର ହେବ । କରିଛି ନିଷ୍ଠାରବନ୍
ଜାତ ଏକୁପ ସମ୍ମରିମାନ ଦ୍ରଶ୍ୟବେବାର ଅନ୍ୟ
ତଥାପି ନାହିଁ ।

ଆମଦ୍ବରଗବତକୁଳିପ୍ରତାଧୀନ
ସତ୍ତା ।

ଏ ଜୀବରେ ସ୍ମାରିଟ ଉପରକଣିକା ସମ୍ମାନ
କାହିଁବିପଦ ଭିତ୍ତିରେ ଭଲୋଟ ଅର୍ଥାତ୍
ମାବକଦ୍ରବ୍ୟ ବେଳା ବିଷେଷ, ସାହାର ଭାଗାବନା
ବିଷେଷ ଏବଂ କାନ୍ଦମାହାସୁ କଷ୍ଟୟୁରେ ବର୍ତ୍ତମା
ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରଯାସ ଅଣ୍ଟିର ସମକୃତ ଶାଖା
ଓ ଅପର ଦିଶ୍ୟାକ ଅଣ୍ଟିର ନିରବର ସତ୍ତାଙ୍ଗୀ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଇହ୍ୟ ବିଧି ଅନେକ
ଶାଖାକ ପ୍ରମାଣହାର ଅପଣା ବର୍ତ୍ତମା କଷ୍ଟୟୁର
ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ପରିଷାଠିରୁଠି ଶ୍ରୋଗମାନକୁ
ଦୁଖର ଦେଖିଲେ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଥେମାକିଛି
ତିନ୍ତା ଓ ଏବଂକିର ବିଲାପ ପରିପଦ
ପ୍ରାୟ ହୋ ଥିଲ କିମେରେ ସତ୍ତାଙ୍ଗୀ
ମହାକୟର ବର୍ତ୍ତମା ଠାବେ, ନୃତ୍ୟକଣ୍ଠରେ
ସୁରତ୍ତିର ଦେବାର ଦେଖି ଅମେଦାର ବଜ
ପ୍ରିଯ ଦୋହରାଇ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି
ସମ୍ମର୍ମତିରେ ଥିଲା ଅମେଦାର ଅଧିକ କୃତ୍ୟ
ଦେଲ ନାହିଁ । ଅମେଦାର ଦିବେଚନାରେ
ଏଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାର ଦୋଷ ନାହିଁ । ଏହାମେ-
ଯୁରେ ଭଲୋଟ ଗୁରୁତବ ପ୍ରତିକ ଭିପ୍ରତିକ
ହେବାରୁ କୌପିଦୀର ସମ୍ମର୍ମତିର ଦେବ
ଧାରିଲ ନାହିଁ । କୌଶିର କଷ୍ଟୟୁରେ କ୍ରୂଣ
କରିବାର କିମେରେ ସେ କଷ୍ଟୟ ଶୋଭାକ
ମନରେ ମହିଳା ଦୁଇବା ଏବଂ ମେତ୍ରପାର
ଭ୍ରମ ଓ ବିଦେହର ହୋଇପାରେ ସେ ସମୟ
ଦୂରଦୂର ଅଧିକ । ଏଥର କରିବାରୁ ସମୟ
ଦରକାର ଅଥବା ଲେଇବେ ଏବବା କିମେରୁ
ଆରୁ କଥବିପାର କ୍ରିବିବାରେ ବର୍ତ୍ତମାଶୁଣିବାର
ଅଥ କରିଯାଇ ନ ଥାର ଧୂରଙ୍ଗ କନ୍ତୁମନେ
ସମେପରେ ଦେଖିବାରେ ଏବଂ ପହିଁରେ ନା
ବର୍ତ୍ତମାଦ୍ଵାରା ଦେଖିବ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରକାଶିତାକାଳ

ନା ବେବଳର ସମ୍ମୁଖୀ ଦୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଉଦ୍‌ଦେଶ-
କରି ସର୍ବପ ଅମେମାନେ ଏତିବ କହିଲେ
ସଫେରୁ ହେବ ସେ ମାଦକଦୁଇୟ ସମ୍ରିବରେ
ବଜ୍ରା ବେବଳ ଜାଲାସ୍ତକାର ମହିର ଓ ଚହଞ୍ଚିର
ଅବସୂରଣ ବଜ୍ରୀଙ୍କା କର ମନ୍ତ୍ରକର ସାମାନ୍ୟ
ପରିବୟା ଦେଇ ବହୁତା ଯେଷ କଲେ । ଏକୁ
ଅଳ୍ପାନ୍ୟ ମାଦକଦୁଇୟ ସମ୍ରିବରେ ବଜ୍ର କହିଲେ
ନାହିଁ । ପାତାଳକାଳରେ ହିତ୍ସମାଜରେ
ସୁର କପ୍ରବାର ପ୍ରତିକିଳ ଥୁଳ ବ ବ ମନ୍ତ୍ରକଳ
ଦେବୁ ଦେବ ନିଷେଧ ଦେଲ ତମାଗରେ
ତହୁଁର ବ୍ୟବଦାର ବ ନିୟମ ଅଛୁ ଓ ତଥା
ବ ଅନ୍ୟ ଦେଉଥିବ, ଅଥ ଓ ରଙ୍ଗେ ସମ୍ରି-
ବରେ ବ ନିୟମ ଅଛୁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଧୁସ୍ତ୍ର-
ମାଳକ ମଧ୍ୟରେ ରଙ୍ଗେଇର ଯେପରି ଭାଷା
ଅବର ତାହା ଶାସ୍ତ୍ରବିଦ୍ୱାତ୍ତ ବିଦ୍ବା ଏବ ତହିଁର
ବ ମନ୍ତ୍ରକଳ ଦେଇଥାଏ ଏ ସବୁକଥା ଶୁଣିବାଲୁ
ଅମେମାନେ ଅଧି କରିଥିଲୁ । ଏହିପରି ସାକାର
ଜୀବାଧାରା ଏହିନାମମାହୀସ୍ମ୍ୟ ବସ୍ତିରେ ଅଳେବ
ପ୍ରତ୍ୟେ ଉତ୍ସପ୍ତିର ହୋଇପାରେ ବାହୁଦ୍ୟ ଦେବୁ
ହେ ସମ୍ମ ଏଠାରେ ଲେଖିବାକୁ ଅନ୍ତମ
ଦେଲୁ । ଅମେମାନେ ଆଶାବର୍ତ୍ତ ବ ସମ୍ମ ଏକୀ
ମନ୍ତ୍ରକଳ ଅଳେବ ବଜ୍ରା ପ୍ରଦାନ କରିବାଲୁ
ଦେଖୁା ବ କରି କରି ଏହି ବରୁଦ୍ଧର
ଜୋହିଏ ବିଷୟକୁ ଦୂରରୁ ଅଧିକରଣରେ
ଲେବକୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେବାର ବନୋପସ୍ତ
କରିବେ ତାହା ଦେଲେ ଅଳେବ ଦୃଶ୍ୟା ଲଭ
ଦେବ ।

ବିଦେଶୀ କଲେଜ

ଗର ସପ୍ରାଦରେ ଅମ୍ବେଳାଙ୍କ ନୃତ୍ୟର
କଲେଜର ପ୍ରଥମ ବାଚିକ ଶ୍ରେଣୀର କେବେ-
ଗୋଡ଼ ବାଲକମାନ୍ଦ ଉତ୍ସୁ ଯାଠମାଳକୁ
ଛାଇଅଛୁ । କଲେଜର ତ୍ରୈଷ୍ଠାଵୃଦ୍ଧାଳେ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବିଷୟର ବୋଲି ସୁବ୍ରତ
କର କି ଥିବାରୁ ଅଜ ଆମ୍ବେଳାଙ୍କ ପୁଣି
ଦୂରକ୍ଷର ସହିତ କେତେବୁଟିଏ କଥା ଲେଖି-
ବାଇ କାଥ ହେଉଅଛୁ ।

ଏହିର ପାଦବ କରିଗାନ କଲେଜର
ଅମ୍ବାଳ ଅଟକି । କହୁଥିବାରୁ ଯେ ଏହି ବାର୍ଷି
କବୁଳିତାରୀ, ସୁଭଗ୍ରୀ ଶିଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
ଆବାଦର ଅଭିଭାବ ଅଧିକ କିମ୍ବା ଦେଖିବେ
ଏକ ଏହି ଉଚ୍ଛବ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାଣୀର ଅଭସ୍ତା
ଓ ପରାମର୍ଶ ଅଟିଲେ ଏହା ଅଳ୍ପ ଜାହାନ୍ତି ହଣ୍ଡା-

ଲବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ବଜାଦେଖରେ
ବିଶେଷତଃ ବଳିତଥାରେ ଶିଖାର ଅପର ତୁ
ଶିଖାଲବର ରୂପାୟ ତେଣାତାକୁ ଅନେକଗୁଣ
ଅଧିକ । ସ୍ଵତଃଃ ଅମ୍ବେମାକେ ଖାଦ୍ୟାକୁ ପରିଚ୍ଛା
ଅଛୁଁ ସେ ସେଇଁ କଠୋର ନିୟମ ବଳିତ
ଥାରେ ପ୍ରତିକିରି କୁହେ ଗାମା ଏହି ଅନ୍ତର
ଅନ୍ତକାଷତଃ ତେଣାକେ ଚଳାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ
କିମ୍ବା କିମ୍ ?

ବଲିକବାର ଗୋଟିଏ ବଳେଇବ ଶତ
ସୁଖ୍ୟା କେବେ ତାହା ଶୁଭର ବଳେ ଅଶ୍ୱୟା
ନେତ୍ର ଦେବାକୁ ଦୁଆଳ । ମେଟୁପରିଣାମ
ବଳେଇବ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ଶ୍ରେଣିରେ ଦୂର
ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକ ଶତ ଅଶ୍ୱୀନ ବରନ୍ତି
ଜେବେଇଲୁ ଏଥେମ୍ବୂ, ସାଧନ ଓ ବିକ୍ରି
ପ୍ରଭାବ କଲେଇମାନବରେ ମଧ୍ୟ ଛାକୁ ଶ୍ରେଣୀର
ଶତସଂଖ୍ୟା ଏକପରିବ୍ରତ ନ୍ୟୂନ ନୁହେ । ସହ-
ଶ୍ରେଣ୍ଟ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଇରେ ମଧ୍ୟ ଏକ-
ପତ ଶୁଦ୍ଧ ଅଶ୍ୱୀନ କବନ୍ତି । ତାବା ଜଗରର
ପ୍ରଧାନ କଲେଇ ଜଗଦ୍ଵାରା ବଳେଇରେ ମଧ୍ୟ
ଛାକୁଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଶତ ଅଛନ୍ତି ।
ଦୂର ଏହ ବଳେଇମାନଙ୍କରେ ପରାମା କର
ବାହୁଁ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ଶ୍ରେଣିରୁ ଦ୍ୱାଶ୍ୟ ବାର୍ଷିକ
ଶ୍ରେଣିରୁ ଶତ ଉଠାଇବାର ଶୁଶ୍ରା ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ କଲେଇରେ ଜ୍ଞାତସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ
ଅମ୍ବୋକେ ଅନୁଷ୍ଠାନଦ୍ୱାରା ଅବଗତ
ହୋଇଥିଲୁ ସେ ଗତ ୧୦ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଦୂର
ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ କଲେଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବୌଣ
ବିଠାରେ ଉଶେଷସା ପ୍ରମୋଦନରେ ବହିତ-
ଦୋଷ ନାହିଁ । ଦୂର ଅଶ୍ୱୟଦିବ ବିଷୟ ଏହ
ସେ ବୈଦେନିଷା ବଳେଇର ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ
ଶ୍ରେଣିରେ ବେଳକ ମାତ୍ର କ ୩୦ ଏ ବାଲକ
ଅଶ୍ୱୀନ କବନ୍ତି ଏବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତ
(ସାପ) ଜାଏ ପ୍ରମୋଦନରୁ ବିଷ୍ଟ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ॥ ॥ କଟକ ବଳେଇତାକୁ ଏହ
ବୈଦେନିଷା କଲେଇ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ବଳେ-
କଠାରୁ ସେ ଅଧିକ ଦେବ ତାହା ଦୂର ପାଇ
ଦେଖି ସମସ୍ତକୁ ଶ୍ଵାବାର ବରବାକୁ ଦେବ ।

ସୁଖ ଏହା ନୁହେ—ସହିୟ ଜାଣନ୍ତି ଯେ
ପ୍ରକାଶ ସବାରେ ଭୃଷ୍ଟୁକୁ ବାଲକ ପ୍ରମୋ-
ଦଳ ଆଇଲ ଏହ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପଢ଼ିରହିଲ
ତାହା ଦେଲେ ଏତେ ଶୋଭିର ବିଷୟ ଦୁଆଳ
ନାହିଁ । ଦୂର ଦୁଆଳ କଷୟ ସମସ୍ତ ବାର୍ଷିକ
ମୋହନରେ ଦେବ ହେଲ । ସମ୍ବାଦର ଫଳ

ପ୍ରବାଣ ପାଇଲା କାହିଁ । କବ କେତେ କମର
ପାଇଲା କାହା କେହି ଜାଣିଲା କାହିଁ ଅଥବା
କେତେବେ ବାଳକ ପ୍ରମୋଦକ ପାଇଲେ
କେତେବେ ପଢ଼ ଉଛିଲେ । ସାହାର ର୍ଦ୍ଧ
ହେଉ ଅଥବା କରୁଣାୟମାନଙ୍କ ସହର ସବୁଙ୍କ
ଅଛି ଅଥବା ସହାୟ ଓ ମୁରୁବଳ ଅଛି
ଅଥବା ଖୋଷାମଦିରେ ସେ ବିଶେଷ ପାଇ-
ବର୍ଣ୍ଣ ତାହାର କମର ଯାଦା ହେଉ କା କାହିଁ
କୁଏ ଭାଠିବା ତାହାପରିରେ ଖୁବ ସହଜ ।
କିନ୍ତୁ ଗରୁବ ସହାୟକମ୍ପୁଳ ତେବେ ଶୁଭମାନଙ୍କ
ପରୁଚର କବ !!!! ଖୋଷାମଦିର ଏପରି
ମହିମା ସେ ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣି ଅଛି ପ୍ରମୋଦକ
ପାଇ କାହିଁ ଏହିବାର ଏକ ବାନତ ଏବଂ
ମେମ ସାହେବଙ୍କ ସୁଧାରସରେ କୁଏ ଭାଠି-
ଗଲ । କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟେତ୍ର ତରି ଗାନ୍ଧି-
ମାନେ ମହିମା ଶିଖାର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଖୋଷା-
ମଦଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଶେଷପଟ୍ଟ ହେବଅଛନ୍ତି ।

ତେଣାରେ ଏହା ଏକମାତ୍ର କଲେଜ ।
ଏ ଦେଶୀୟଗାନଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଲାଭର ଏହା
ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାଚୀ । ଏହାର କୁଦଳରେ ତେ-
ଣାର ଦୂରତି, ଏହାର ଅବଳତରେ ତେଣାର
ଅବଳତ । ସ୍ଵତର୍ଥ ଏହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସମ୍ଭବ କରିବା ଦୃଢ଼ିତ । ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମ୍ପ୍ରେ
ସମ୍ଭବ ଏକଟିତ ହୋଇ ଏହି ଯୋର ଅଭିଭାଗ-
ରର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା କର୍ତ୍ତ୍ତୁମା । ଗହିଣୀମେ-
ନ୍ଦ ଏହାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଅବର୍ଣ୍ଣା କରିବା ମଧ୍ୟ
ଲୁହା ।

କାଚ ସମ୍ବାଦ

ଅମ୍ବେମାନେ ବିଗନ୍ଧପ୍ରାଦୁରେ କେବାଇଥି
ସେ ଦେବତା ଓ ପ୍ରତୃତାର୍ଥରେ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ
ଲେଖିବ ଏହି ଗାନ୍ଧାରୀର ପୂଜା କରିବ ।
ଏହାହିଁ ଗାନ୍ଧାରୀ ଅଦେଶ । ତେବେ ଶ୍ରାଦ୍ଧାତ
ତ୍ଯାରେ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରରେ ଗ୍ରେହକ ବସନ୍ତ-
ବାର ପ୍ରଥା ବିପରୀ ହୃଦୟମାତ୍ରରେ ପ୍ରତଳିତ
ଦେଇ । ପ୍ରକୃତାର ଚାନ୍ଦମାର୍ଗ ବାହୁ ଏ
ବିଷୟରେ ଏହି ବହୁ ଗାନ୍ଧାରୀ । ଦରବା କରୁଁ
ଦେଇ ପଣ୍ଡିତ ଏଥିର ସଦ୍ଵର୍ତ୍ତବ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ । ଅମ୍ବେମାନେ ବୋଧ କରୁଁ ବ
ହେଉ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀୟ ଧରମଦେତତ ଧନ୍ୟତା
ପରି ରୁଦ୍ଧ ସମାବେଶବିହିତ ମାତୃ ଧର୍ମ
ତ୍ରୈତା ବରିଭବୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀୟ ଧରମରେ
ଦୋଷିଣୀର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀୟ ଧରମରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅଗମୀ ସାହିତ୍ୟରେ ଅନ୍ତର ଦେଖାଇ
କିମ୍ବା ଦେଲୁ ।

(୪) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳିତଥା କାଳିତଥା
ଏ ଅଧିକାରେ ଶୁଣି କାହାର କାଳିତଥା
ଯାହା ଯବା ଅଧିକାରେ କୁଣ୍ଡଳ ଦୋଲ-
ଥିଲ ଗାହା ନମ୍ବିଲିଖିତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାବୀର
ହେଲା ।

ସପ୍ତମଶଙ୍କା ଓ ଚତୁରଦିନାଧଳା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବର ଓ ଭଲାଙ୍ଗ ପାଇଁ ବସ୍ତି ଓ ଏକଶର
ଦିଶାର କଳାବର୍ତ୍ତୀ ଦେବେ । ଅଛି କିନ୍ତୁ
ଚକ୍ରକ କାହିଁ ।

(୫) ସବୁକାଣ୍ଡ ସଞ୍ଚାରକଳ କହିବାରୁ
ତଗାରଙ୍ଗ ଯେ ଶୀ କରିଗମାନକ ଲାମ ଓ
ଦସତିର ଆଜିବା ସମ୍ମରୁଷେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଥାର କାହିଁ ଅଛିଏକ ପ୍ରିକ ହେଲ ଯେ ପୃଷ୍ଠ-
ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଛପରେ ଆଜିବା
ପ୍ରସ୍ତୁତ କହିବାର ଭାବ ଥିଲ ସେମାକେ ଭାବୁ
ଆଜିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବର ଆଗାମୀ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ
ପ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

(୭) କିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କିଷ୍ଟମାହଳୀ ଅନୁ-
ବେଧସହ ସହି ଉଦ ଏକ କାଗଜରେ ଶାପ
ଦୋଷ ଦି ଜୟ ଅନ୍ତରେଷ୍ଟକ କାଗଜ ସଙ୍ଗେ
କଥକ କରିଯିବାର ପ୍ରିର ହେଲ ଏବ ପ୍ରତ୍ୟେକି
ପ୍ରତ୍ୟେକି ମାର୍ତ୍ତ ଗାସ ତା ୩୧ ରିକ୍ତ ଥିଲୁ
ତାହିସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମହାନତ ପଠାଇବା କଷ୍ଟପ୍ରଭ୍ରତେ
ଦେ ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ଯାହା କ
ହୋଇ ଆମାନୀ ଅନ୍ତରେ ମାମ ତା ୩୦ ରିକ୍ତ
ମରବେ ମହାବିନ ବାଜାସିଲାକରୁ ମହା-
ନତ ପଠାଇବା କାରିବ ନିଃଶ୍ଵର କରିଥିଲ ।

(୭) ଉତ୍ତଳପରିବହାର ଚର୍ଚୁର୍ଥ ଅଧିକାର
ଅଗମୀ ଅନ୍ତେକ ମାସ ତା ୧୪ ଦିନ ଉତ୍ତଳ
ଜଳ ଦେବାର କଣ୍ଠେ କର ଏହ ସଙ୍ଗର ଗାଁର୍ଯ୍ୟ,
ବିବରଣୀ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବା ସକାରେ ଉତ୍ତଳପାପୀଙ୍କ,
କାଲେଖର ସମାବହାରିବା ଓ ଉତ୍ତଳମାଦର
ପଞ୍ଚମିତିନାତକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ
ଅନୁଷ୍ଠାନକ ପତି ହର ଦିନ ମାର ସତରଜ
ଦେଇ ।

କଟଳ । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବିଦ୍ରୋହ ଦାସ ।
୧ ଗଣ୍ଡାର । କହଳ ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ସମ୍ମରତ ।

To THE EDITOR, UTKAL DIPLOMA
SIR,

I shall feel obliged by your kindly giving publicity to the following letter in the columns of your journal:—

In the last issue of your paper *Pro bono Publico's* suggestion to start a private college in the Town is, in my opinion, an excellent one. We have enough of H. C. English Schools in Orissa, what we are really in want, is a private college. To speak the truth, many Students after passing the Entrance Examination are compelled to put a stop to their college education on account of high rate of fees in the Ravenshaw College. Besides those that continue their studies in the said College in the face of thousands of obstacles, bid farewell to their studies in the midst of their College career owing to the tyranny and injustice of the authorities of the Ravenshaw College. To convey this wise suggestion of *Pro bono Publico* into practice I beg to make a suggestion which is as follows :—The Cuttack Town School which is now going to be raised to the status of a High Class English School from April next, if in my opinion be raised to the status of a college would do well. The managers of the Town school, will, I believe, hardly feel any difficulty if they raise the school at once to the status of a college instead of a High Class English School; for B, A's and M, A's are now available at a very low pay. To support the school they can surely get Government and as well as private aids and besides not less than 20 or 30 students every year. In this case they ought not to shrink from doing so. It matters very little, though they have issued a prospectus of raising the Town school to the status of a High class English school. It is not now too late for them to reconsider the matter and modify the prospectus. I hope the managers of the Town school will not hesitate to carry this humble suggestion of mine into practice and by their so doing some good many poor students from thousands of difficulties and tyrannies of the existing college authorities.

publico to amalgamate some of the existing High Class English Schools in the town for the sake of permanency and strength is equally good and wise. As for this, I beg to suggest that let Cuttack P. M. Academy and Samyabadi Institution be amalgamated and the managers of both the institutions co-operate with one another for the welfare of the school. With respect to good results the Cuttack P. M. Academy is next to the Collegiate School in the town and sometimes in Orissa, if amalgamated with Samyabadi Institution it would beat down in time even the Collegiate School. I hope the secretaries to both the Institutions will spare no time to amalgamate the two schools under the name of the Katak P. M. Academy and work double tides to improve the condition of the school within the best of their power. As the matter stands now Babu Lalit Mohon will have no earthly objection to yield to this, for by doing so, he ought to think that he is neither going to perpetuate the name of Babu Krishna Chandra Mahanti nor that of himself but of one who out of no selfish motive founded the school in the face of many difficulties and oppositions from the *august personages* of the existing college quarters.

In conclusion I entertain a sanguine hope to see Katak P. M. Academy and Samyabadi Institution amalgamated under the name of the Cuttack P. M. Academy and the Town School a Town College.

Katak. } I beg to remain
19-3-89. } Sir

Young & Co.

Alpha.

— 1 —

19

ମୁଲ୍ୟ-ପାତ୍ର

କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ପାଇଁ	ମତ୍ତେଜ	ଟଙ୍କା
- ସମ୍ପଦିତ ପାଇଁ ମାନ୍ୟବାର	-	୩ ୫୫
- ପରିବହନ ମହାନ୍ତି ପାଇଁ	-	୩ ୫୫
- ବୃଦ୍ଧିକାଳ କାର୍ବୋପାର୍ଶ୍ଵ ଆମଦାର	-	୩ ୫୫
- ସମ୍ପଦିତ ମହାନ୍ତି କଟକ	-	୩ ୫୫
- ମାନ୍ୟବାର ତାତ୍ତ୍ଵ	-	୩ ୫୫

ବିଜ୍ଞାପନ

କୋଣ୍ଟର୍‌ବ୍ରାଣ୍ଡୁସ୍‌ରୀ।

ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାଶକ ଶୀର୍ଷା ଓ
ଅର୍ଥ ସହି ମୁଦ୍ରା ହୋଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାମାକାରୀ
ଦୋକାନରେ, ଭବ୍ୟାଶାଖାପ୍ରେସରେ ଓ
ବାବୁ ସମସ୍ତରେ ମୁଖ୍ୟମାନରେ ବିଜ୍ଞାପନ,
ମୃଳ୍ୟ ଦୂରଟରୀ ।

ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ ସାଧାରଣାବିନ୍ଦୁ ଜୀବ ବରତ୍ତ
ଦିଆ ପାଇଅଛି ଯେ ଅମେ ପରିଷ୍ଠ୍ୱ ସହାୟା-
ମାନ୍ୟ କେବେକ ଦତ୍ତ ହେଲ ଅବେ ଏ କାନ୍ଦି-
ରାଇ ବାଲୀମାନଙ୍କାର ମନ୍ଦରର ନିକଟସ୍ଥ
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକଳିତ ବିଦ୍ୟାର ବିଦ୍ୟାର
ଅବସ୍ଥାର ବିଦ୍ୟା ଲେବିମାନଙ୍କର ପରିଷ୍ଠ୍ୟ କୁ
ଅକୁ ପ୍ରଫ୍ଲେଜିଳମନ୍ଦରେ ଯେ କେହି ଅମ୍ବଳ
ଅବସ୍ଥା ଗୁରୁତ୍ୱ ଉବାର ପିଲାପଣ ଦେବାର
କାନ୍ଦିରାରେ ଅମେ ପାହାର ବାର୍ଷିକ
ପାଇବାରେ ସମସ୍ତରେ ସହବାଲ
ଦେବୀ ।

ପ୍ରାଚୀକାରୁ ଏଣ୍ ଏଣ୍ ଓ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏ ଏ ଆ ଠାରୁ ଏ ଏ ପରିଷ୍ଠ୍ୟ କୁମାରୀରେ
ସାଧାରଣ ରେଗେଲିର ବିଜ୍ଞାପନରୁ ରହିଛି ।
କଟକ ବାଲୀରା } ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ସହାରା
} ବାଲୀଦୂଷଣ
କଟକ } କଟକ

NOTICE.

A Key to the New Royal Readers No. I is in Press and will be out in a week.

Price ... annas three only.
Apply to the undersigned.

Gouri Sunker Roy
Secretary Printing Co.
Cuttack.

THE GRADUATES' AND UNDER-GRADUATES' ASSOCIATION.

A paper to be read by Babu Dibya Sing Misra B. A. on Sunday the 24th instant at 5 P. M.

Subject— The caste system in India.
Place— Printing Company's Hall.
Cuttack : Akshoy Kumar Ghose
21—3—89 Hon. Secretary.

NOTICE.

It is hereby notified that the Cantonment Committee are willing to let out the following works on contract from 1st April, 1889 to 31st March, 1890.

Lighting.

Pond.

Conservancy.

Watering the Roads and Trees

Tenders are invited, sealed Tenders to be forwarded to the Secretary Cantonment Committee by 12 noon on the 28th March after which date and hour no tenders will be received.

The tenders to be endorsed "Tenders for _____" outside the envelope enclosing them.

Tenders will be opened at 12 noon on the 28th March before 3 of the Cantonment Committee.

The Committee do not bind themselves to accept the lowest tender.

Cuttack, } S. E. ATKINSON Coll.
For Secretary to
13—4—89 } Cantonment Committee.

କମଳାର ମରୋଷ୍ଯ

ମଦର୍ସ ସିଗଲ ପିଲିପ ଓ ହେର ପିଲି
ଏ ଜୀବ ବାଇ ଓ ପେଟିବା ଓ ଜୀବ ଅବେ
ଅବେକ ଦେବାରେ ଭିପାରୀ । ଜୀବର
ସ୍ଥିଥ ପ୍ଲେଟଟ୍ରିନକୋଣ୍ଟି ଉପ୍ରେଇ ଅମର
ପରିଧିକାର ଦୋକାନରେ ବିଜ୍ଞାପନରେ
ମାନ୍ୟ ମାନ୍ୟ ଅକୁ ପ୍ରାଚୀକରଣ ଅବସ୍ଥାକ-
ମନେ ବିଲାର କାଳ ପାଇ ପାଇରେ ।

ପିଲ	ବା ୧ ଟ ୩୫
୧୩୩୩	ଶ୍ରୀ ଅବତବରନଦିବର କୋମାନ

ପାଢ଼ିବିବୁଗୋଲ ପ୍ରଫ୍ଲେଜିର ।

ଏହି ସ୍ପୃତ ଅବସ୍ଥା କାଳ ପାଇକର
ଶବ୍ଦିତ ପରିଷ୍ଠ୍ୟ ଶୁଣିବାକୁ ଅବସ୍ଥାରେ
କରାନ୍ତି ହୋଇ ପାଇବୋ । ମନ୍ଦିର ଟ ୩୦
ବାବୁ ସମସ୍ତରେ ମୁଖ୍ୟମାନରେ ପ୍ରସତ
ଦୋକାନରେ ଏହି ନିମ୍ନାମରଜାରଙ୍ଗ ନିବି-
ଦିବେ ପାଇବା ।

ଏ ଲକିମାନକ କରିବାରୀ

ଜୀବର, ବାଲୁବାର କଟକ

ବିଶେଷ ସହାୟ ।

ହକର ଓ ମହେଲବାହିମାନର ସୁଧାର୍ତ୍ତ
ଅମେ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ପିଟାଅଥେବୀ
ଏଥୁରେ କାନ୍ଦିରାଇ ଜାଗରୁକ ଓ କବିତା
ଜୀବ ବିଜ୍ଞାପନ କରିବ । ଏହା କାନ୍ଦିରା
ବିଲମ୍ବ, ହୃଥି, ପେନସିଲ, ପିଟାଗଜ
ପ୍ଲେଟଟ୍ରିନ ସବାର୍ଥ, ବିରାପ୍ରତାର ରେଲିଏ,
ଦଳ-ଗାତ, ବିମିନ, କୋଟ, ହେଣ୍ଟ ଓ
ବିଲଗେଯୋତା, ନାଲାପାଇବାରଙ୍ଗା, ଖେଳିବାର
ବିଶେଷ, କଲ୍ପ, ଗାର ଇଣ୍ଡାର ଏବେ ଅବସ୍ଥା
ଅବେକପ୍ରତାର ଦୁଇବ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ କରିବ । ଯାହାର
ସେଇ ଦୁଇବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିକାର ହେବ, ଲେଖିଲେ
ଅଭ୍ୟବ୍ୟର ଓ କଷେଷ ବାବାରା ସହିତ
ପଠାଇବାର ଦୁଇବ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ କରିବ ।
ମନ୍ଦିର ଅଭ୍ୟବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୁଇବ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ
ଅଭ୍ୟବ୍ୟର କରି କର ପଠାଇବାର ଦୁଇବ୍ୟ
ବିଜ୍ଞାପନ କରିବ । କାନ୍ଦିରାର ପରିଷ୍ଠ୍ୟରେ
କମିଶକ ପ୍ରାଚୀକରଣକାରୀ ନିଅଯିବ ।

ମହେଲବାହିମାନର ଅମ୍ବାର ପିଲାପଣ
କମିଶକ କାରଣ ବାରଣ, ବ୍ୟାଧ କୁଳର ବି
ଲା, ଗୋଟ ପୁରୁଷ ଓ ଶ୍ଵର, ଗୋଟିଏ ଅବସ୍ଥା
ବିଦ୍ୟନ, ଅନାର, କୋଷ୍ଟକି, ଅଭ୍ୟବ୍ୟର
ଭେଦାବ କରିବାର ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଗାହାର
ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭ୍ୟବ୍ୟ ପଠାଇବାର ।

ଅଭ୍ୟବ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ଅଭ୍ୟବ୍ୟ ଦୁଇବ୍ୟ
ମହେଲବାହିମାନର ଦୁଇବ୍ୟ ପ୍ରସତ ଦୁଇବ୍ୟ
ବେଳକ ପରିଷିକ ପ୍ଲେଟଟ୍ରିନ ଭାଲୁପେନ୍ଲ
କାରିର ପଠାଇବାର ଥାବେ ।

ଅଭ୍ୟବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରି ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା
ନିମ୍ନାମରଜାର କାରଣ । ମହେଲବାହିମାନର
ପରିଷ୍ଠ୍ୟ କାଳ ସବୁ ବୁଝି ପାଇବେ । ହେବେ
ଏକବ ମାତ୍ର କହିଯାଇ ବି ଅମ୍ବାର କାରିର
ଦୁଇବ୍ୟ ବିଲାର ବା ପିଲାପଣ ହେବେ
ବିବାହ କରିବାର ପରିଷ୍ଠ୍ୟ କାରିର ଅଭ୍ୟବ୍ୟ
ପରିଷ୍ଠ୍ୟରେ କରେ ଅଭ୍ୟବ୍ୟ ପରାର୍ଥମାନ ବିଜ୍ଞାପନ
ପରିଷ୍ଠ୍ୟରେ ଓ ସବୁମନ୍ଦରେ ଓ ଅଭ୍ୟବ୍ୟରେ
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଓ ପରାର୍ଥ କାରିର

ଅମ୍ବାର କାରିର
କାରିର
କାରିର

ଅଲୋକ ଅବସ୍ଥା ଦୂର୍ଯ୍ୟ ।
ଅଶ୍ଵର ପରମା ଧଦି ।
ଅକୁଳଙ୍କ ଅମୁଳଙ୍କ ନାମ ।
ଅଲାବ ବିଜୁ ଉତ୍ସବେ ।

ଅନ୍ନାଦିମିଶ୍ରଙ୍କ ଚେକ ।
ଏକାଶନ ମେଳ ଧର୍ମ ।
ଏବାଜର ପ୍ରତ୍ଯେ ଜୀବନ ।
ନିଷ୍ଠବ୍ରଦ୍ଧ ଘରମସାଧନ ।

॥ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତାବିଦ୍ୟାକଥା ॥

BRIAN ADI LABA DHWTA

କୁଣ୍ଡ ଅଳାଟ ପରମେସ୍ତରଙ୍ଗ ଉପାସନା । ଦ୍ୱାଦୁଷ୍ଟ ସଂଜୀବି । ଶୁଣ ମଙ୍ଗଲକର୍ତ୍ତର । ଛାତ୍ର ହରିହର ।

ଅନ୍ତର୍ବାହିକ ପାଦାଶ୍ଵର, ବିଷନ୍ଧୁ ଚରଣମୁକେ । ମାଗୁଳ ନିଷ୍ଠ ଶରଙ୍ଗ । ଘୋଷା । ଅକାମ ଅଦ୍ସପୁରୁଷ,
ଦୂରକ ପାର୍ବତୀ ପ୍ରକାଶ, ମୁଖ କଟାନରେ ଘୋଷ, ଯେନ ଭାବ୍ୟ ଲମହଣ । ୧ । ହୋଇ ଧର୍ମଅଭିଭାବ, କଣ୍ଠାୟୁ କର ସାରାପାର,
ଦନ ପତରକ ତାର, ତୁମେ କର ପଞ୍ଜୀଖମ । ୨ । ଶିଖ ପଣ ସର୍ପରାଶ, ରଷଜାରେ ତୁସ ନାମ, ମନ କହେ ତୁସ ଗଣ, ଅନ୍ତରେ ତୁସ
ପଦମ । ୩ । ତୁ ଜ୍ଞାନକର କର୍ମ, ଦେଖିବ ଅନାତ ତୁମ, ଅବଧିର ପୁରୁଷେ, ଦାନ ଦିତ ମୋତ ଜ୍ଞାନ । ୪ ।

ବେଶିକ ଅବଧିକା

۸

ଅଳେଖ ପାଶା ବାରକୁଣ୍ଡ ଅନାଦ ପରମେଶ୍ୱର ଲାହୁର ଜାବକୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ସବ୍ୟଧିକାରକ ମହାନମହିମାଧାରୀ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ଅଳେଖ ଅନୁର୍ଯ୍ୟନାମୀ ତତ୍ତ୍ଵବାର୍ଗ ବିଶ୍ୱାସିତାର ଏକେଷରପୁରୁ ଅଭୟଧିଦିଷ୍ଟବୁରେ ଗରଣ ରଖାଇର । * ।
ଅନାମ ୫୦-ର ଯୋହଂ ସୁମୁଦ୍ର ଉତ୍ସବ ୫୦-ବାଜାଟୁଟୁ ୬୦ ବିଜ୍ଞବ୍ସତିର ୫୦ ପ୍ରକାଶପ୍ରକଳନ ବିଶ୍ୱାସିତା ପ୍ରାଣେଷ ପ୍ରାଣକାଥା
ଅଧିଧର୍ମବାର ମହାବାଜାନାମୀ ଅଧୃତ ପରିଚାଳା ନମିତୁ ଆପଣଙ୍କର ମେ ଅଧାର ବିବେକପଣ୍ଡି ବର୍ତ୍ତମା କର ଅମ୍ବାନକୁ
ଜ୍ଞାନ ଧର୍ମ ତତ୍ତ୍ଵ ଘର୍ବ୍ରି ସାର୍ବତ୍ର କର୍ମ ପରାନ ବର ହେ ସତ୍ୟରୂପ ଅମ୍ବାନକୁ ସତ ଶାନ୍ତି ଦୟା ମନୀ ୫ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଦକଟା ପ୍ରଦାନ
କର ଅପଣଙ୍କ କାମରେ ବିଦ୍ୟା କଷକୁ କେ ପ୍ରଦ୍ର କଳମୟ ଅମ୍ବାନକୁ ଅନ୍ତକୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଧର୍ମଧାର ଅମ୍ବାନକୁ
ଅର୍ଥରୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରଦ୍ର ସତ୍ୟ ଅମ୍ବାନକୁ ଅଶ୍ଵତ୍ରୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅମୁତମୟ ଅମ୍ବାନକୁ ଦୂରରୁ ରଥା କର
ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ପୁଣ୍ୟଦେଶୋ ଅମ୍ବାନକୁ ସମୟ ପାପରୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଜାହୁଳ୍ୟ ଜ୍ଞାନପରିମୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ଅନବାରରୁ ଦୂରାରକର
ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ମହାତ୍ମାବଦିଦ୍ୟା ଅମ୍ବାନକୁ ଅନବାରରୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ କଣ୍ଠଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ସତ ଅମ୍ବାନକୁ ଶର୍ମାୟୀ ୫
ବିବାହକୁ ଧର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ସତ୍ୟକଳାନ ଅମ୍ବାନକୁ ସମୟ ସକଟରୁ ଦୂରାର କର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ କଳ୍ପନାକ ସମୟ ପ୍ରବର୍ଷରୁ ରଥାକର
ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ବଦ୍ଧନାଶକ ଅମ୍ବାନକୁ ସମସ୍ତବ୍ସତ ଦୂରାର ହେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅଭାବଅନ୍ତରୁ କଳୁଣାମ୍ବା ଅମ୍ବାନକୁ ଶତମନୀ ପ୍ରଦାନ କର
ଅନୁବାନରେ ଥାପଣକ ଶୋଭରେ ଥାରଗକର ହେ ଦୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ଜ୍ଞାନଃ ପିତାଯକରେ ବସନାନକର ଅମ୍ବାନକୁ ପଦାସଦା-
ରଥାକର ଓ ଅଧିନ୍ଦ୍ର ଦରକୁ ଗାନ୍ଧାରକ । ୫୦ ସତ୍ୟ ଜୀବ ମନ୍ଦିର ବର୍ତ୍ତ ମନ୍ଦିରମୟ ଶାନ୍ତି ପିବନଦ୍ରେର ୫୦ ମହାନନ୍ଦପୁର ୫୦ ଶଶି
ମନ୍ଦିରକଥାପୁରଃସା ୫୦ ଜୀବର ହର ୫୦ ଷ୍ଟୋର୍ବନ୍ଦୁମୟ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ।

୫୦ ଶା ଅବେଳ ଅକ୍ଷାତାର ବୃଦ୍ଧିକ ଅବୟ ପାଦବୁକୁ ଅକ୍ଷଣ ଗରଣ । ଅଲେଖ ଅନାଦ ପ୍ରସ୍ତ ନରଜଳକ ଅବୟ ପଦପୂରୁଷ ଅଶେଷ ଶରଣ । ୫୧ ଶା ମୁହଁ ଅଳା । ତଳତରୁ ଅଳକ ଅସ୍ତାମକ ଅବୟ ପାଦବୁକୁ ଅଶେଷ ଶରଣ । ୫୨ ଅଶୋଦକ ଅଚାମ୍ପୋ ଲମ୍ବା । ଅଶାମ ଅରମରଂ ଲମ୍ବା । ଯେହିଙ୍କ ଲମ୍ବା । ୫୩ ଲମ୍ବା । ଅମୋହ ଦନ୍ତ ପରମ୍ୟ ତୀରାର୍ଥ ଲମ୍ବା । ୫୪ କିଳି କୁରୁତା-
ଶରଂ ଲମ୍ବା । ୫୫ ସନ୍ଦର୍ଭାପକ ଅକାର ଶକ୍ତିକୁରୁତୁପାପୁ ଲମ୍ବା । ୫୬ ଉମେ ଶା ପୁରୁଷେଣ ଲମ୍ବା । ୫୭ ଉମେ ଶା ସଦଗୁରୁଷେଣ
ଲମ୍ବା । ୫୮ ପୁରୁଷ ପରମ ଶକ୍ତିଶେଷ ଲମ୍ବା । ୫୯ ଉମେ ଶା ଅକାଦକୁରୁବଥର ଶକ୍ତିଶୁରୁଷେଣ ଲମ୍ବା । ୬୦ ଉମେ ଶା
ପରଥର ପରଦେଖୁ ମହାପୁରୁଷମେଣ ଲମ୍ବା । ସମ୍ମାନ ମୁକ୍ତାପାତର ଲମ୍ବା । ୬୧ ଲମ୍ବା । * * * ।

ଅଳାଦୟୁଃ ସେବଂ ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଚତୁରତ ଓ ଅକ୍ଷାତ ଦିନର ଏତିବାନନ୍ଦ ନିରାକାର ସମ୍ମାଧାର ସବେଶର ସନ୍ଦର୍ଭାପକ
ସନ୍ଦର୍ଭିମନ୍ତ କାଣ୍ଡିକାରୀ ଦୟାକୁ ପାନକରି ଦର୍ଶନାରୀ ଅଳର ଅମର ମନ୍ଦିର ପବିତ୍ର ପୁଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ପରଂପୁରୁ ଅଳାକ ପଦିକାରୀ ଦାନ
ଅନ୍ତର ସବିହ କର ବସୁନ୍ତ କକରେ ବସନ୍ତ କର ହେ ପାଶ ନାଥ ପରେଥାମନୀକୁ ପ୍ରସବ ହୋଇ ସବାବଦା ରମ୍ଭା କର । * * * ।

ଅଳାଦ ଜ୍ୟୋତିରବନ ଅତିବାନ୍ଧର ସବେଷିକାରୀ କର୍ତ୍ତା ତରଣେ ଗରଣଂ ଲମ୍ବା । ୬୨ ତୁରୁବର୍ଗ ଜୀନବାରୀ ଗରିନାଆୟ
ଶା ଶୁଭ ଦର୍ଶା କର୍ତ୍ତା ସ୍ଵପ୍ନ ବାବେ ଶରଣଂ ଲମ୍ବା । ୬୩ ନ ପାନୋ ନ ପାଣି ନ ବୈପ୍ରସ୍ତୁ ପାପ୍ରୁ, ନ ତର୍ଣ୍ଣ ନ କରା ନ କର୍ତ୍ତା
ନ କାଣାଇ । ନ ଚରି ନ ମନୋର ନ କୁଣି ନ ଶୁଭ । ସବାନନ୍ଦରୂପ ଦରେ ବଂ ତମାମ । ବିରୁ ଶର୍ମିଳ ନିର୍ବିକର୍ତ୍ତା ନିର୍ମାଣଂ ନିରାକାର-
ମବାରଗମ୍ୟ । ଶୁଣାଗତମଦ୍ବୁନ୍ଦୁ ମନାତ୍ମି ଶୁଣ୍ୟପୁରୁଷେ ପରିଷ୍ଠାପନେ । ଧରଣାଦ
ଚବ୍ଦମିରେବନ୍ତିପତ୍ରେ । ସୁଧାଦସୁରେଦ୍ଵବ୍ରି ବିମୋଦ ମଦେଣ ସମାର୍ତ୍ତମାନେ ପରିଷ୍ଠାପନାରେ । ସମାଜୋ ଦିନାନୋଜମ୍ବର୍ଯ୍ୟକମୋଟ
ପ୍ରାସର୍ଯ୍ୟକୁଳ୍ୟ ଦୁର୍ବୁ ଲାଭନଂ । ନ ସିନ ନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସବୁରାବଦାରଂ । ପ୍ରସନ ସବାନନ୍ଦ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି । ୬୪ ରିବମଦେଇ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ।

ସାଧନସୂଚି ।

କହୁଅଛୁ ମହିଁ ଶୁଣରେ ସମଳ ଅଲେଖ ପ୍ରକୃତ ବିଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟ ଅପନେ ଯେ । କର
ଅଶାରେ ଲୟେ ଅଶା ତରିଲେ ଦେବ ଅଶେଷୁ ଯେ ଦର ଅଶାରେ ଲୟେ । ୧ । ଅଶାଶବ ଶତ ଆକରେ ମହିଁଲେ କୋରିଜନେ
ଦେହ ନାହିଁ । ଅରୁ କର୍ମମାଳ ପରିଷ୍ଠାପନ ବିଳା ଜାତ ଉଧାରଣ ନାହିଁ ଯେ । ଦେବ ବିଦ୍ୟରେ ଦରେ । ନାମ ପ୍ରକରିତି ମୋର ନାମ
ମବାରଗମ୍ୟ । ଶୁଣାଗତମଦ୍ବୁନ୍ଦୁ ମନାତ୍ମି ଶୁଣ୍ୟପୁରୁଷେ ପରିଷ୍ଠାପନେ । ଧରଣାଦ
ଚବ୍ଦମିରେବନ୍ତିପତ୍ରେ । ସୁଧାଦସୁରେଦ୍ଵବ୍ରି ବିମୋଦ ମଦେଣ ସମାର୍ତ୍ତମାନେ । ଧରଣାଦ
ପ୍ରାସର୍ଯ୍ୟକୁଳ୍ୟ ଦୁର୍ବୁ ଲାଭନଂ । ନ ସିନ ନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସବୁରାବଦାରଂ । ୬୫ । ଶାନ୍ତି
ବେଦମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତମ କର ଅକରନ ପ୍ରକରିତି ତରିଲେ ନାମକୁ ଦରିଲେ ବୋଲିଲାର ମରାଜନ ଯେ । ଶାନ୍ତି ନ ହୁଏ
ବାର ଦ୍ୟାରୁ ଦେବ ଅଶ୍ୟ ଯେ । ୬୬ । ଶୁଣ୍ୟ ଲୋକ ଦୂରା ସତ୍ତା ପରିଷ୍ଠାପନ ଏକାଗ୍ରେ ଅମନେ ମନ । ପରିଷ୍ଠାପନରେ ଜ୍ୟୋତି ବିଂହାରରେ
ବିରାଜେ ଅଳାଦକୁ ଯେ । ଦାଳ ମାଗ ଶରଣ । ମୁଣ୍ଡରେ ନାହିଁ ସଂଶ୍ଲେଷଣ କାହିଁ ଯେ । ୬୭ । ଅଳାମରୁ ନାମ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛି ନାମେ
ଅଶ୍ୟର ଚିତ୍ତ । ଅଶ୍ୟରରେ ପରିବାର ମିଳିଲେ ପାପ୍ରୁ ସହାରୁଷ କିମି ଯେ । କେବେଳେ ଥିଲିନ୍ଦେ । ଶାରେ ଗୋବିନ୍ଦ ଅରଥର
କରୁଥିଲେ । ବିଦ୍ୟରେ ପରିବାର । ୬୮ । ଶାନ୍ତି । ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି । ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ।

ଦୁଇ ଅଳାର ଅଶ୍ୟ ଶୁଣି । ହେବ ଅତିରି ହେ । ବୋଲିଥ ଯେ ସବୁରୁ । ହକ୍କନାରୀ ବିରାଜରୁ । ସବାନନ୍ଦ
ବିଜ୍ଞାତ ବିଜ୍ୟତ । ଶୋଷା । ଶୁଭ କହୁକି ଅବୁନ୍ଦ । ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି । ନାମ ପରିଷ୍ଠାପନ
ଗର କୁମିର ସହକ ପରିଷ୍ଠାପନ ଅଭିନ୍ଦ ତାବେ ପାର କରୁଥ ମୁହି । ଶାନ୍ତିରେ ଅଛିଲ ଶୁଣି, ତାବେଇ ଥରେ ମୁଶିଶା ରଖିଅବେ
ଚିତ୍ତପାଇ । ଏବ ବିଦ୍ୟର । ୬୯ । ଶ୍ରୋଗମାତ ସହିତକେ, କବସନ ନିଲବେଳେ, ବୋଲିବା ଦେଇ ତାବେ । ନେହର ପ୍ରକାଶ । ୭୦ ।
କହ ପଣ୍ଡିତ ବଚନ ମିଳି କ ସତ ବଚନ, ଯକ୍ଷମନି ଧରୁ ପ୍ରମାଣ ଦେଖାଇ ପାଖାର । ୭୧ । ମହିତ ହୋଇ ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅରତ ତାବେ
ନବୀର । ନବେ ଗଜାଧର ଦାସ, ନାମକୁଳ ମିଳ । ୭୨ ।

ଅଲେଖ ଅନାଦ କର, ଅଦନାଥ ପ୍ରାନ୍ତପର, ନବ ଲୋକାନ୍ତକ
ଶୋମର ବରରେ ସବନ ଅରତ । ଶୋଷା । ସବେଶଧ୍ୟ ମୁହି, ସକ ଗୋମାତ ବଜେ ଦବାନାର । କର୍ମଲକ୍ଷଣେ ପାର ମନ, କୁମିର
ଗରେ କର ଶାନ୍ତି । ୭୩ । ଅଶ୍ୟରୁ ଅବୁନ୍ଦ ରମ୍ଭା ଅନ୍ତର୍ଧାମି । ଶାନ୍ତିରେ ପରିଷ୍ଠାପନ, ଅପନେ ଜ୍ୟୋତିର ଜ୍ୟୋତି । ୭୪ ।
ଦିନବନ୍ଦ ଶାନ୍ତିର ଦିନବନ୍ଦରେ ଦିନବନ୍ଦରେ । ପରିଷ୍ଠାପନ କାହିଁ ନାହିଁ । ୭୫ । ପାଣାନ୍ଦେ ଜନିତେହ, ପାନେ
ଗୋମାତ ହାରେବେ ଏଷ୍ଟାହ ଶୁଣା ଦାନେ କର ଗନ୍ତ । ୭୬ । ଭବ । *

ବିଜ୍ଞାପନ ।

୧ । ବିଜ୍ଞାପନ । ଶାନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳାରାମ ମାତ୍ର କବିତ୍ତି ପାଶୁର ଶୁଣିତ ଅଳାଟ ପରିଷ୍ଠାପନରୁ ଅଭିନାମନର
ଅଳାଦ ଧର୍ମପୁରୁଷଗୁରୁରେ କବିତ୍ତ ବେଦିତିକ ପ୍ରମାଣକୁ ଲମ୍ବା ମନ ମନ୍ତ୍ର ।

୨ ଜ୍ୟୋତିରକାଳ

୧ ସମ୍ମାନ ଦିନବନ୍ଦମାନ

୨ ତ୍ରୈଷନଦୀରଥାସନ

୩ ସବୁଠିମନ

୪ ଲବଦ୍ଧିକରାତି

୫ ପରିଷ୍ଠାପନ

୬ ପରିଷ୍ଠାପନ

ପ୍ରମାଣକ ଶା ନବୀର କରୁଥ ଅବ୍ୟକ୍ତ ମହାରକର ନିକଟକୁ ମନ୍ଦିର ଓ ଜାହମାରୁକ ସହିତ ତ ୨୦୪୪ ପାଇଲାରେ ଅହେପରେ
ଦେଲେ ଶହୀର ଶହୀରରେ କରୁଥ ପାଇଲାର । ପରିଷ୍ଠାପନ କରିଲାର ନିଲାର । ୨୧ । ପାଣାନ୍ଦେ ଜନିତେହ, ପାନେ
ଗୋମାତ ହାରେବେ ଏଷ୍ଟାହ ଶୁଣା ଦାନେ କର ଗନ୍ତ । ୨୨ । ଭବ । *

The image shows a close-up of a textured, light-colored surface, possibly concrete or a wall. It features large, bold, black, blocky letters that appear to be spray-painted or stenciled onto the surface. The letters spell out "GO" twice, once on the left side and once on the right side. The letters are slightly weathered, with some edges blurred and the overall texture of the surface visible through the paint.

ସାଧୁତିକମନ୍ଦ୍ରାଦିପତ୍ର ବା ।

ପ୍ରକାଶକ
ହେଲ୍ପି ଗୁଣ

ତା ୫୦ ଦିନ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଗ ସଙ୍କଟ ହୋଇ ଯାଏଥାଏବୁ ମାତ୍ରେଇ ତ ଦିନ ଉପରେ ଯାଏଥାଏବୁ

ଅତ୍ରିମ କାର୍ଣ୍ଣକ ମୂଲ୍ୟ ୩ ଟଙ୍କା
ପ୍ରସ୍ତରେସନ୍ ୩ ଟଙ୍କା

ପ୍ରକାଶକ ।

ଭାବରବର୍ଷୀୟ ଭାବନଗର ଭାବରେକୁ
ସାହେବ ଲିପିମ ବରଥାନ୍ତରୁ କି ଆଜାମି ଅପ୍ରେ-
ଲିମାଖ ଗା । ଉଠାନ୍ତରୁ ଯେଉଁମାନେ ଦିନା-
ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀ ଦେଲୁଧପେହଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଭାବ
ବାଡ଼ିଙ୍କୁ ମୂଳ୍ୟ ଦେଇ ଦୁଇ ଲୋକା ପ୍ରାଣେ
ପୁଷ୍ପବାଦ ଘରନା ପଠାଇବେ ସେମାନଙ୍କର
ଭାବ ପଠାଇବା ସମୟରେ ଛାତ୍ର ପୁଲି-
ନାର ଜ୍ଞାନାୟଳ ଛାତ୍ର ଭାବୁ ପୁରିନାର
ମୂଳ୍ୟ ପାହିତାରୁ ମନଅର୍ଥକର୍ତ୍ତାବା ଅସବା
ହିନ୍ତି ଯେତେ କମିଶଳ ଲାଗିବ ଭାବା
ଆଗରୁର ଦେବାରୁ ଦେବ ଓ ବୌଧାରୀ କାର-
ଣରୁ ଉତ୍ତର ପୁରିନା ପ୍ରେରକ ନିକଟରୁ ପେରି-
ଆସିଲେ ମନଅର୍ଥର କମିଶଳ ଫେରିବ ମିଳିବ
ନାହିଁ । ଅଛେବ ବୃଦ୍ଧ ପ୍ରେରିଂଜଙ୍କାମା ଆପଣା
ମୋହମ୍ମଦିଲିପି ଖ୍ରୀଦିଲମାକିନ୍ତୁ ଇଧରକିମେଇ
ଲିପି କଣାଏଦେଇ ପାର୍ଥକା କରୁଅବ୍ରତ କି
ଆଜାମି ଅପ୍ରେଲମାଥ ଅରମ୍ଭତାରୁ ଯେଉଁମାନେ
କାନ୍ଦିବିଶ୍ଵାଶ ଦେଲୁଧପେହଳ ଲିପିମରେ
ପୁଷ୍ପକ କେବା ଭାବଶାପକ ଲେଖିବେସେବାନେ
ପ୍ରତି ପଢ଼ିବୁଛି ମନଅର୍ଥର ଝର୍ଣ୍ଣା ଦୂରପଣ୍ଡା
ମୂର ଅନ୍ତରୁହ ପ୍ରଥମ ପଠାଇବେ ଏ ଖାଟୀ
ଗାଇଲେ ତାତ୍ତ୍ଵ ଲିପିମରେ ପୁଷ୍ପକ ପଠି-
ଚାହିଁ ।

ବିଟକ
ମୁଦ୍ରଣ ମାତ୍ର
ପୃଷ୍ଠା ୫୮୯

ଶ୍ରୀ ଜୋହାଗନ୍ଦେବ ଦୟା
ବୈକୁଣ୍ଠ

ମହାମାଳ୍ପ ଗବ୍ରୁତଜେନ୍ଦ୍ରଲ ଥିବେଷ
ଶୁଣୁବ କରଅପ୍ରକ୍ରି ଏ ସରଭାଷ ବାଯକମାସ୍ତ୍ରର
ମହିଳୀମାରେ କଥାକୃତିଭାବେ ଚୁକ୍ଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ରେ ଜୀବିଂ ବରଦା ବିଷୟରେ ସେହି ଏକ
ଶବ୍ଦ ଜୀବା ଲେଖି କଥାରୁ ଉତ୍ତର ଦିଲମା
କଳ ନ୍ୟାପରେ ଏଣେବ ଧ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ ନିଯାମିତ
ନାହିଁ ।

ଅଗାମୀ ବର୍ଷର କଳେଟ ଗତ ବୃଦ୍ଧିବାର
କଳ ବଢ଼ିଲେବୁ କ୍ୟାନ୍ତ୍ରସବୁ ସାହିତ୍ୟରେ ଛାପ-
ପ୍ରିତି ହୋଇଥିବ ଓ ଅଜଳାନ୍ତି ଉହିରୁ ହିନ୍ଦ୍ରା-
ଗତ ହବରଣ ଏଠାରେ କଣାଏନ୍ତିବ । କଥିଲ
ଦୁଇର ଯେ କେବଳ ଅବୃତ୍ତି ସମାଜ
ହୋଇଥିବ ଓ ଶିଖ କୁନ୍ତର୍ତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ମୁହଁରଙ୍ଗ ଗତବର୍ଷ ଲବନ ଭାଷରେ ବସିଥିବା
ଅନ୍ଧା କର ରୁଟି ଯିବାର ଅଗା ନାହିଁ ।

କାଶମେର ମହାବିଜ୍ଞାନ କିରୁକିଷେ ସେଠି
ରେଣ୍ଡିତଙ୍କ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧରି ସମ୍ପଦ କରି
ମହାମାନ୍ୟ ଗବତ୍ତୀର କେଳାଇଲକ ସହିତ
ଦିଗ୍ବୁଲକରିବା କାରିଗ କଲିବଗାରୁ ଆସିଥିଲେ
ସେହି ପଢ଼ିଲେ ଗବତ୍ତୀର କେଳକରିଲକ ମନ
ମାନନାହିଁ କୋଳ କଥକ ଦେଇଅଛି । କହେଲ
କିଏବେଳ କାଶମେରକୁ ଫେର ଯାଇଅନ୍ତରୁ ।
ଶାତ୍ର ଗବତ୍ତୀରମେଥିଲ ନିର୍ମିତ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ମହାମାଳ୍ୟ ଗବ୍ରେନ୍ଡିଲରୁକୁ ଶିମଲା
ଗସ୍ତର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଆମାମୀ
ସେମବାର ବଲବତ୍ତାରୁ ସାତ୍ରା ବରବରେ ଏହି
ଏକହାବାଦ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦିବହାର ଏକ ଅନ୍ତର୍ମାଳ
ଏହି ପ୍ରାଚୀମାଳ ଦର୍ଶକ କରି ଅପ୍ରେଲ ମାସ
ତା ୧୫ ହଜବେ ଶିମଲାଠାରେ ପ୍ରବେଶ
ଦେବେ । ଅନ୍ତର୍ମାଳ ବର୍ଷଠାରୁ ଏଥର ଶିମଲା
ଯିବାର ଦୂରସ୍ପ୍ରାହ୍ଵ ବିଲମ୍ବ ଦେଲ । ଶିମଲାଶ୍ରୀ
ଅନୋଲକର ଏକବି ଫଳ ହୋଲିବାରୁ
ଦେବ ।

ଅଗାମୀ ଜ୍ଞାନକାଳୀୟ ସମେତର ଅଧିକେତନ
ବୋମ୍ପାଦାରେ ଦେବାର ପ୍ରିୟ ଦୋହରାପତ୍ର
ଏବଂ ସେ ଯେତେ ବୋମ୍ପାଦ ଆଜିରେ ଅଜ୍ଞାନ୍
ଧ୍ୟାନମ ଲାଗିଥାରଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳଇ ।
ପରି ମଧ୍ୟରେ ବୋମ୍ପାଦାରେ ଖୋଟିଏ ସରା
ହୋଇ ପ୍ରିୟ ବୋରଙ୍ଗାଳ ଯେ ଅଗାମୀ ଅଧି-
କେତନ ନମିତ ପ୍ଲାନ୍ ଟ ୫୦୦୦ ଟା ଝର୍ଣ୍ଣ
ପଡ଼ିବ; ଏଥ୍ୟୋର୍ବ୍ରଂଘ ଏବଂ ଚନ୍ଦାକଣ୍ଠ ଖୋଲ
କୋଇଶକ୍ତି, ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଟ ୧୦୦୦ ଟାର
କୁଟା ସ୍ଥାନପତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏହିଳ ତୃତୀୟ
କ ହେଲେ କର୍ମ୍ୟ ସଂକଳ ଦୁଇଅଛି ତାହାରେ ।

ମଗୋରଙ୍କ ବାଜାନ ଚାମଦ ତାହାର
ଜଣେ ବଜାନୀ ସମ୍ପଦପାତ୍ରକୁ ମୁହଁର କରି-
ଶୁଭାର ସମ୍ମାନ ମେଲର, ଏବାର ହା ପ୍ରତିଶବ୍ଦୀ

ଭ୍ରମିତ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧକର ସ୍ଵମୀବଳ ଦିଲିତ
ଦେବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ତକୁ । ଏହିପରି ଏକ
ମୋଦିଦିମା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକାର କବ୍ୟମାଳି-
ପ୍ରେସ୍‌ର ଅଭାଲବରେ ଅଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ
ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣଶରୀ ଅପଣା ରଚା ଦିଲୁନରେ ଡି-
ଷ୍ଟାର୍ଟ୍‌ଫ୍ରାମ୍‌ର ସହବାସ ଦିଲାବାବୁ ବାଖ ବ ଜା
ଏହିପୃଷ୍ଠର ହେ ହର୍ବର ଦେଇବେ । ଉତ୍ସମଧରେ
ମୂର୍ଖଶରୀ ମୁକ୍ତ ମୃଦୁଲ୍ୟକବ ଅଳକାବ୍ରତ
ପକାଇଦେଇ ବୈଧବ୍ୟତର ଅନ୍ତରେ ବର-
ଅଛନ୍ତି । ଏମେବିଦିମା ଯେତି କଜଳା ଅଢ଼େ
ଦୂରଳ ଅନୋଳକ ଲମ୍ବକୁ ।

ଅଳ୍ପକୁ ଜୁଣେ ପଡ଼ିପ୍ରେରକ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ଏ ବର୍ଗମାଳ ସୋଇବେ କୁହାଯି
ଟବାକୁ ସେ ମାତ୍ର ଏ ଲେଖିବ ଦୋଷତ୍ତ
ମାତ୍ର ସବୁତୁରେ ମିଳି ଲାଗିଛି । ଲେଖିବେ ଦିନ
କିମ୍ବରେ କାଳ କଟାଇଅଛନ୍ତି । ସବୁଦେ
ଏକଥାର କର୍ମଶୂନ୍ୟ ଦିଗନ୍ଧିଆ କଟକିଲୁ
ଶୁଭଲକ୍ଷଣରୁ ଆଦ୍ୟମାତ୍ରା ଶୁଭବ ଦରି-
ଜେଇ ସବୁକାର ସୋଗାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସୋଇ
କିମ୍ବରେ ଅମରପ୍ରତିକ ଏହି ପୁରୁଷ କିମ୍-
ନ୍ୟାସକଳ ମେଘର କିମ୍ବ ସାହୁର ଦିଅପାଇ
ଗାହି । ପୁରୁଷ ସେମାନଙ୍କ କିମ୍ବଷ କିମ୍ବ
ଦୋଷତ୍ତ । ଅମଗାଳଙ୍କ ମତରେ ଗଢ଼ିକାହର
ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠ ସାହେବଙ୍କର ବନ୍ଦା ବନ୍ଦିବକର
ଅମନ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ହତାହେବା ଅଥବା
ଶୟାମଙ୍କରେ ଶତଳ ସୋଗାରବା ଛାତିବା ।

ମାନ୍ୟବର ପ୍ରେଟଲୁଟ କାହାଦୁଇ ମତ କବ-
ସୁରମାତ୍ରରେ ଏ ପ୍ରଦେଶ ଦୂରଗତ୍ତ ଅନ୍ତିମବା
କାଳରେ ଅଜ୍ଞାନ୍ୟ କଷ୍ଟପ୍ରସଥରେ କବଣ
ପୋକ୍ରାନ୍ତର ସୁଧା କରିଛେବାବାରଣ ଯାହାର
ନିକଟରେ କଟକ ପୁଞ୍ଜ ଓ କାଳେଖିର
ଏହୁ ତନକଙ୍କିରୁ ପ୍ରାଥମା ହୋଇଥିଲା ।
ସଥରୁ ମୃଦୁମାତ୍ର ଗତ ହୋଇଗଲା ଥବାରୁ କହୁ
ଦୂର ଅସି ଲାଗି । ଡେଣ୍ଟର କାଳେଖ-
ରୁବାର୍ବିଗାଳେ ବ୍ୟକ୍ତାବୁ କରିବାରେ ଅନ୍ୟଜ
ଜୀବ ଏବଂ ଧନୀ ଓ ବିଚିନୀ ବ୍ୟକ୍ତାବୀ
ବେଠିବର ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ କଟକା କଲେ
ଶବ୍ଦିମେଣ୍ଡ କେବେ କଷ୍ଟକୁ ରହିଥିଲାକେ
ଲାଗି । ଅତ୍ୟକ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଏ ବିଷ୍ଵରୂପେ
କରେଥ ମନୋଯୋଗ ନ ହେବାରୁ ଅମ୍ବେ-
ମାଲେ ଦୁଃଖିତ ଆହି ।

ଏଠା କଲେଜର ଶ୍ରୀମତୀ ମୁହାର କିଷ୍ଟ-
ପୁରେ ବର ଦୃଧବାର ସନ୍ଧାର ସମୟକେ
ଆଜୁବେଳେ ସମ୍ଭାବ ଏକ ବିଶେଷ ଅଧିକେନ୍ଦ୍ରିୟ
ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ଚିର୍କବିର୍ତ୍ତ ଦସ୍ତକୁ
ତଳୁ ଗୁଣାଶ କିଷ୍ଟପୂର ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ପ୍ରମୋଦକ
ଶିଖଯୁକ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ କଲେଜର ବିଧ ସମ୍ଭାବ
କରିବାର ଭାବ ଏକ ସବ୍ଦର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟପୂର ଅର୍ଥର
ହୋଇ ସମ୍ଭାବ ଦିଲାଦେଇଲା । ଉତ୍ସନ୍ତ୍ଵ ବାରିଶ
ଦେବପ୍ରାତେ ସମ୍ଭାବ ପ୍ରକାଶାବର ଦେଖିବା କରି
ବେ । ଅମୂଳକ କିବେଳାହାନେ ଉଚ୍ଚ
କଲେଜର ସ୍କୁଲବିଭାଗ ଓ ସେବାତାରେ
ପ୍ରମୋଦକର ନିୟମ କଟିଲା ଦେବା କୁତ୍ତିତ
ବେତାରେ କୁଳାଚିକୁ କ୍ଲାବ ପ୍ରମୋଦକ ଫ୍ଯାରିଶ
ପ୍ରଦିଷ୍ଟ କଲେଜରେ ସେ କିଷ୍ଟପୂର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
କଟିଲା ନିୟମ କରିବାର ପ୍ରମୋଦକ
କି ଦେଇ ଏଥୁର ଅନୁମନାକ ନଥ ସବକମିଶ୍ଟ
କଲେ ହଲ ହେବ ।

କଞ୍ଚକରେଣ୍ଟର ରେବନ୍ୟ ଗୋର୍ଜର
ଜୀବେ ମେମ୍ବର ମାନ୍ୟବର ରେବନ୍ୟ ପାଦେବ
ପେନସନ କେବାରୁ ନଳିବଳ ହଠାତେ ସେ
ଶୟାମ ସାମର ଆଦେବ ପୁନଃବାର ଗୋର୍ଜର
ମେମ୍ବର ହେବେ ଏହି ଏଥୁ-ର ସମାଦିଷ୍ଟ
ମାନ୍ୟବରେ ଭାବୁ ଅଛୋଇଲା ଲାଗୁ ।
ଆମୁମାନ୍ୟବର ବିଧ୍ୟାଯ ଦେଖି ଛାଇଁ ସେ ଏହି
ଫ୍ଲୋର୍ଟ ଦେଲି ସମୟ ସାହେବଙ୍କୁ ପୁନଃବାର
କରୁଥିଲି ପ୍ରକାରପରିବ ଭାବାକ ଶାଶ୍ଵତପ୍ରତି
ବହି ସାଧାରଣବର ଯେଉଁ ଅନୁଭୂତ ମତ
ଦୋଷାର୍ଥୀ ଭାବା ଲମ୍ବା କରିବାକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ
ହେବେ । ଏଣୁକୁ ଆଜି କିମେହିକୁ ସମ୍ମାନ
ହୁଅପରି ସାହେବ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ହେବେ
ଏହି ଭାବାର ପ୍ରାଣରେ ଆମୁମାନ୍ୟବର ପୁନୁରୁ
କମେଶ୍ଵର ଓର୍ବଲ ସାହେବ ନଳିବଳ ମିଶ୍ରନାମ
ପାଲିଙ୍ଗର ଗେନ୍ଟ୍ରମାନ ହେବେ ଏହିକଥା
ସମର ହୋଇ ବୋଧ ହେବାର ।

ଶୁଣେନାମ ବଲେତର ଶବ୍ଦଗୀତିଳ କଳକୁ
ଦଳ ସୃଷ୍ଟିହେବାକୁ ପାଇଲ । ଅଛ ଯାହାର
ଅଛ ଗୋଟିଏ କମଳା ଦେବୀ । ଟ୍ରୈଲେଜନ୍
ଚାଥ ଦର୍ଶ ଶୁଣେନାମ ବଲେତର ପ୍ରଥମ
ବାହିତ ଶ୍ରେଣୀର ଦର୍ଶ ଗଢ ଅଟେ ଗର
ଏହିଟେକୁ ପରମାରେ ଭରମରାଗ ଉତ୍ତାମ

ହୋଇ ଟ ୧୦ ଟାର ଏକ କୁଣ୍ଡି ଲାଭକର ସେ
କଲେଜରେ ଅଯ୍ୟାନ କରୁଥିଲା ବାଲକଟି
ପରିଶ୍ରମମତିମୂଳ୍ୟ କହେ ପୁଣ ଅବଶ୍ୟକରେ
ଜାହାର ସଟ୍ଟା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଜାହା ହେଲେ
କଣ୍ଠଦେବ ଏ ସେ କଣେ ମନ୍ଦିରରେ ମନ୍ଦିର
ଦେବର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ; କଟକରେ ଜାହାର କେହି
ସହାୟ କାହା । ଏହ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦିର ଦୋଷ
ଦେବରୁ ସମ୍ମରି ଜାହାର କୁଣ୍ଡି କବ କରସାର
ଅଛି ଏହ ସେ ପ୍ରମେସକରେ ମନ୍ଦିରକାର
ଦୋଷକରୁ । ସମ୍ମରି ସେ ଅନନ୍ତଜୀବାତ୍ୟ
ହୋଇ ଦିନବିହାରୁ ପଢିବାସବାବେ ଯିବାଆର୍ଦ୍ଦ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଏହର ସାହେବଙ୍କ ଅଳ୍ପମତି
ଏହ (transfer letter)ପାଇବାଆଗାରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କଲ । ସାହେବ ଅବଶ୍ୟକର ହୋଇ
ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପମତିଗତ ଦେବାକୁ ସେ
କାଥ ସୁରଖ୍ୟ ଅଳ୍ପମତିପଥ ଦେଲେ ମାତ୍ର
ସେହି ପଢ଼ରେ ବାରବରୁ ଉଚିତ ମନ୍ଦିରବାର
ଲେଖିଦେଲେ । ଅମ୍ବେହାଲେ ପରିମୁଦ୍ରିତ
ଏତବାର ଶତପିତ୍ତଙ୍କ ଲେଖେବନ କରିବ ?

ଗଲି ଦୋଳନୀଧି ସମୟରେ ଏକଥା ତପ୍ତି
ହେଉଥିବା ଅନୁଭବ ଉଦ୍‌ବ୍ଲାଶ୍ଵରରେ ଦକ୍ଷ
ପଥକ ବନାବେବା ଦୋଳନୀଧି । ଇବଳ ବୀର
ଗୋଟିଏପ୍ରଥା । ମେହିବ ତାରୁରଙ୍କ ଯାତ୍ରାରେ
ବାଜାର ଦେଖିଲାଇ କଲ ଦୋଳନୀଧି । ସମ୍ମା
ନୀରି କାହିବିବିଲ ଅନୁଭବିତଃ କାହିବର
ଅନୁଭବ ହରିଦୂଲେ ଏହି ବାବା ଦେଖିବାକୁ
ଅନୁଭବ ନାହିଁ ଦୋଳନୀଧିରେ । ଅମ୍ବାବିର
ସମ୍ପଦବାଚି । ଅନୁଭବର ପ୍ରଦୟନ୍ତା ଫରିଅବରୁଣ୍ଣି ।
ଏହି ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଯ ଥିଲା ।

ଗତ ବାଁୟ ଦିନରେ ମେଠାର କ୍ଷେତ୍ରର
ଅର୍ପିତ କୁଳର ବିଦ୍ୟାଲୟର ବାର୍ଷିକ ସ୍ଵଭାବର
ବନ୍ଧନ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଅନେକ ଉତ୍ସବ
ଲେବ ପହିଁରେ ଉତ୍ସବିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ବାହୁ ଦରମୋଦନ ପାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦବେ
ବର୍ଷାର ହୋଇ ସମ୍ମାନ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଦାନ କୁଳର
ଜନାବ ଜରମୁଖରେ ଏବଂ ବାହୁ ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡରାବାଦ
ମିଶ ବୋଲିଏ ଯହାରେକେବେଳେ ବକ୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ
ଏବଂ ସେ ଓ ବାହୁ ଉପାସନାର ମିଶ ଓ ବାଚ
ଉଦ୍‌ଘାତ ମେହି ଅଭିଭୂତ ଉତ୍ସବର ପ୍ରଦାନ
ସମ୍ମାନ ଉତ୍ସବରେ ଉତ୍ସବିତ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କୁଳର
ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡରାବାଦ ଜରମୁଖରେ । ସମ୍ମାନପୁରେ
ମୋହରିକ ନାମ୍ବି ପଦବୀ ମୋହରିବ ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡରାବାଦ

ବିଶ କାର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବା ପୌରିକର
କଷୟ ଅଟଇ ।

ଅମେରାକେ ଥାଣା କହିଲୁଛି । ଏ ପୂଜା ଧର୍ମ-
ଚନ୍ଦ୍ରଶୀ ସଙ୍ଗ ବି ଯହିଁର ଅଧିବେଶକ ନିୟମିତ-
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରତି ବିବାହ ଦୁଆଳ ଏବଂ କହିଁର
ଚର୍ଚାବଳୀର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଲିପି ଅମୃତାଳକ
କହିଲୁଛି ଅସର ଘର୍ଭରୁ ରର ଦୋଳଯାତ୍ରା
ଖମ୍ପରେ ପାତ୍ରମାଳକର ବସାଯର ନ ପାଇ-
ବାର ପ୍ରକୃତ କାରଣ ଜାଗାରୀକ ମାତ୍ର ଗତ
ଅଧିଦେଶକର ଚାର୍ଚାବଳୀରେ କେବଳ
ଲୋହାଶ୍ରୀ କି ଲୋକେ ତୀର୍ଥ ଦାଖଳକର
ଲଭେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ଲଭେଷ୍ଵଦା ଜାଗୁରସା-
ଦେବ ତାହା ଦେଲେ ନାହିଁ ଓ ଲୋକଙ୍କ ଗୁହାର
ଅନୁସାରେ ବିନିର୍ମିରସାଦେବ ଜାଗୁରାଜହାର
ଲଭେନ୍ଦ୍ର ଦେବାକୁ ଅଦେଶ ପାଠୀର ସ୍ଵରେ
ମାତ୍ର ପାତ୍ରା ଶେଷ ଦୋଷପ୍ରମାଣାରୁ କେହି
କେବାକୁ ଲହା କଲେ କାହିଁ । କି ବାବାରୁ
ଜାଗୁରସାଦେବ କି ଦେଲେ ତାହା ଲୋଖା-
ନାହିଁ । ବିଷୟକୁ ନିରାକୃ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ଏବଂ
ଶୈଶ୍ଵରର ଯାଦିବର ପାତ୍ର କଞ୍ଚି ଦୋଷଅତ୍ତ
ସେ ସ୍ମରନେ ଏଥିରେ ଜାଗୁରସାର କି ଦତ୍ତା-
ଦେବ ମାନୁଷମାଳକର ଦୋଷ ଦୋଷଅତ୍ତ
ସମ୍ପାଦାରଙ୍ଗରୁ ତାହା ଜାଣାଇବା ଏବଂ କହିଁର
ପ୍ରତାକାରର ଉଧାୟ କହିଦେବା ତର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦେଲୁଅର । ଦରସାକୁ ଅମୃତାଳକ କମ୍ପିର
ଏ ବିଷୟର ପୁରୀ ଶୁଣିଥବାପ୍ରମାଣେ ଅବସ୍ଥ
କହୁଛ ତଥା କର ଉପର ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ ।

କେବେଳଦିନ ଦେଇ ଶେଲ୍ସର ଜାମରେ
ତରେ ସାହେବ ବେଳୁଛ ବା ଛଡ଼ାଇବୁ-
ଯୋଗେ ଅକାଶରେ ବୁନିବା-ଟାଙ୍କାବିନିତିରା-
ବାସିମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ବିଷ୍ଟିଲେ । ମାତ୍ର
ତାହା ବିଷ ନ ଦେବାରୁ ସେଉଁମାନେ ଦେଖିବାର
ହେଠାଟି ବଣିଥିଲେ ସେମାନେ ବଜ୍ର ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ଦୋହିଥିଲୁବେ । ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ଧୋକ ଏବଂ
ଅନ୍ୟକୁ ଚାଲୁକାମିତି ତକ୍ତି ସାହେବ
ମନକାର ଗପ ସମ୍ମାନ ମଞ୍ଜଳିବାର କଲିବା
ଏଇ କଣ୍ଠାପଟ୍ଟିରେ ଅକାଶରେ ଉତ୍ତରାଶ
ଆୟୋଜନ କଲେ ଦର୍ଶକଦର ସାମା ରହିଲ
ଗାହୁ । ଅଛିମରେ ଧରିପକୁ କାଥୁରେ ପରି-
ପରି କର ତକ୍ତିରେ କମି ଫୁରିବ ଏ ଶେଷ ଆ

ସମୟରେ ପାନୁସ ଶତ ଦେବାର ଅବସଥି
ଦିଅନ୍ତେ ଯାହା ପ୍ରତିଶାନିତ ହେଲା । ଦେଖି
ଆଜୁସ ଦୁଇବେଗରେ ନିଷର୍ଗ କିଂଠ ଅନ୍ତରେ
ସମୟମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଟ ହେଲା ଏବଂ ଦେଖି
ଆଜେ ଗୁରୁତବ କିମ୍ବା କଣା କାହାରେ
ସମ୍ବାଦରେ ପାନୁସ କି କେବଳବାବୁ ଲୋକ-
କିମ୍ବା ଗୁରୁ ବାବା କେବଳ ଓ ଦୂଇକଳସର୍ବନ୍ଧ
କିମ୍ବା ସମ୍ବାଦ କି ଅଧିକାରୀ ସାହେବଙ୍କ କହୁ-
ଥିବା ବିଷୟରେ ସଫେଦହ ଦେଲା । ଗୁରୁବାବୁ
ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଷ ଦୂରେ ସାହେବ କଲାବାବୁ ଫେର
ଅଧିକେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ କହିବାରୁ କଣାଗଲ୍ଲ
ସେ ସେ ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ ଟୁଟ ଉର୍ବ୍ବକୁ ଛାଟି
ବରାବରେ ସୁନ୍ଦରଚନକମଙ୍କ ଛାଟି ଯାଇ କାହା
କି ୨୫ ପାନୁସରେ ବସୁଳବାବ ନାମକ ଏବଂ
ଗ୍ରାମରେ ଅବଜାହୀ ହେଲେ ବସିରେ ସେଠାରେ
ରହି ସହାଜୁ କୌଣସୀମେ ତୁମନା-
ବାବୁ ଅଧି ତହିଁ ଅରତିକ ବସିରବା-
ଟରେ ପଢ଼ୁଥିବେ ଏବଂ ସେଠାରୁ କଲାବାବୁ
ଅଧିକେ, ପାନୁସଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ କଲାବାବୁ
ଅଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମନ୍ତ କୌଣସିରେ କେବାର
ଥୁଲେ ସେ ତାହାଙ୍କ ଦେବରେ କିମ୍ବା ମାତ୍ର
ଅଧାର ଲାଗି ଲାହଁ ସେ ଗୋଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ
ଅକାଶରେ ନିଜୁଥିବାକାଳରେ ଦେବନ
ଭାଗ ଶାତ ବୋଧ ହୋଇଥିଲ ଅକ୍ଷୟ
କିମ୍ବା କଷ୍ଟ ଅକୁରାକ କର କାହାକୁ ଏ ସାହେବ
କଲାବାବ ଅମେରିକା ଏବଂ ଭାବରେ
ଏହି ଶିରା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥରକୁ
ଦେବ ୨୬୩୭ ଅଧାରରେ ଉଚ୍ଛିଅଛନ୍ତି ।
ଅଧାର ତାହାଙ୍କ କଲାବାବ ପରେ ଅଞ୍ଜନ
ଦେଇଥିଲା । ଧନ୍ୟ ଏହାକର ସାହସ ।

ଭାବିତବାନ୍ତିକ-ବଳାଦ ।

ଦେଇ କାଳପାତ୍ର ହେବରେ କାନାଶ୍ରେଣୀର
ହୁମ୍ମାକବ ମଧ୍ୟରେ ଜାନାପ୍ରକାର ବିବାହ
ନିଯାକଳାପର ପ୍ରଥା ପ୍ରତିକଳ ଅଛି । କିନ୍ତୁ
ମଧ୍ୟରେ ଆମ୍ବେମାଳେ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ମାରୁଆଛି
ବିବାହ ପ୍ରଣାଳୀର ବିବରଣୀ ପାଠବମାଳାର
ତଥା ଉତ୍ସନ୍ନମୁଁ । ମାରୁଆଛିମାଳେ ଏବେଳରେ
ଜାନ୍ତି ବିବେଶୀ ଏବଂ ସେମାଳକ ବିବାହ
ପ୍ରଥା ଅବେଳାଙ୍ଗରେ ଏଠା ବିବାହ ପ୍ରଣାଳୀ
କାରୁ ପୃଥିବୀ ହେଲେହେଁ ଦିବନିକ ତିଥୀ
ଦୁଷ୍ଟବିଜନହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧ
ହୁଏ । ଅଜ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟ କାହିଁରେ ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା

ବୁଦ୍ଧରୁ ବିବାହ ହେବାହମିତ୍ର ଜନାଗାରତୀଲୁ
ଅସ୍ଥିତି । ମାତ୍ର ଏଠା କ୍ରାନ୍ତିମାଳର ପଥରେ
ଜହିର ସମ୍ମନ୍ତ ବିଷୟର ପଦିଶ ପ୍ରତକଳ
ଅଛୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବର ଜନ୍ୟାସରତୀଲୁ ବିବସତ୍ର
ଆସି ବିବାହ ହେବାର କିମ୍ବା ପ୍ରତକଳ ଅଛୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସେପର ବିବାହକିମ୍ବାର
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କଥାରୁ ବଡ଼ କରଣ କାମ୍ପର
ପ୍ରତକ କାନ୍ତିମାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଦେଖାଗ
ଲମ୍ବାତକ ତାମା ଦେଖିବାରୁ ଘରେ କୃତଳ
କ୍ରାନ୍ତିମାଳର ବିକାଶକରି ସମ୍ବାଧୋତ୍ତବେ
ଜହିର ଅନୁକୂଳ । ଏମନ୍ତ କି ସେହି ପଢ଼ିର
ଅଳ୍ୟ ଜାହିରେ ଅନୁକୂଳଶ ହେବାରୁ ଦେ-
ଖିବାର ଅମ୍ବେମାନେ କାମନା କରୁ । ସତରେ
କର ବାହାରଲେ ସେବକ ଉତ୍ସାହରେ ଅପ-
କ୍ୟାଯ୍ ହୁଅଛା । ଦିଲରେ ବାହାରରେ ଅତ୍ରୀ
ସେ କିମ୍ବା ପଡ଼ିଲ ନାହିଁ । ସାଦେହମାଳଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବନରେ ବିବାହକିମ୍ବା ସମ୍ମାନର
ବେବାର କିମ୍ବା ଅଛୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ସେବକ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ସୁନ୍ଦର ପତ୍ରର ନାହିଁ । ଯାହାର
ଆପଦ୍ୟା ଅଛୁ ସେ ଅଳ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ସେବନ
କରିବାକି କର ପଦ୍ୟା ଉତ୍ସାହଲେ କାହାର
ପାର ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦିଲରେ ବିବାହ ଦେବାରୁ
ଯମ ହେଲେ ଅଛେବ ହୃଦ୍ଦାରେ ସେ କିମ୍ବା-
ର ମୁଖ୍ୟାଭବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଭାବିତ୍ବ ପ୍ରାଚୀନମାନ । ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ
ପଦାର କିମ୍ବା ଏହପର ସେ କର ପଥୁଷବା
ମାତ୍ରରେ ବାଟରୁ ବରଜ ହୋଇଅଛି ତେଣାରେ
ଉପହଞ୍ଚ ହୁଏ । ଘସ୍ତରେ ଯଥାଦିର କେତେବେ
କର୍ମ ଉତ୍ସାହ ପରେ କଳ୍ପାର ଅଧିକାସ
ହୋଇ ସାରନାହିଁରୁ ଧାରିଗୁରୁଣ ତେ ହୋଇ
ହୁଏ । ଉପରେ ବାହିକୁ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରାଚୀନମା-
ନବର ସଙ୍ଗ ହୋଇ ସମସ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦର କାହାକୁ ପ୍ରାଚୀନମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦରେ
ଶୋଇ ବୋଲିବୋଇ ହୁଅନ୍ତି । ଉପରେ
କାହାକୁ ଓ ତହୁଁ ଅରଦଳ କହାନ୍ତିଏ
ନିୟମଗଢ଼ିକ ଅଛିବସେଇ ଏହି ଅଭିମର୍ପଣ ।
କର ସଙ୍ଗରେ ଶୈର୍ଦ୍ଦିବରସମ୍ମାନେ ଅଧିକେ
ସେମାନେ ଗାସୁଷ ଓ ତାଳପଡ଼ିରୁଥା ଶୁଣିଥା
ପିବେ କାହିଁ ଲାକା ହେଲେ ଅଭାବ ହେବେ
ଏହି ଅମ୍ବୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରଃ କଳ୍ପାରରୁ ଗଲିଆ
ବିପାରୁ ହେବ । ଦେବତି ଅଳିଦାନିରୁ ଏମା-
ନବର କିମ୍ବା କିମ୍ବାରେ ବରତ ଧାର୍ମିକ
ଦେଖାଯାଏ ସେ କିମ୍ବାକିମ୍ବା କିମ୍ବାରେ

ମୋହିବ ନଦୀରେ ପ୍ରସୂତ ହୋଇଥାଏ ।
କହୁରେ ଧାରୀପ୍ରଦର ପୁଣ୍ୟ ବର ଗିଲାହୃଷରେ
ବରିଳବୁ କଳାପାଇ ମାତା ଆହି ବରିତୁ ଅଳାପା
ଜ୍ଞାନଦିଶରୁ । ବରିଯରେ ଥଥକ ଅଭ୍ୟନ୍ତର
ଦେଖୁର ଦେଖେ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଖା ଜ
ାଏ, ଦେବତା ଦକ୍ଷାଯରେ ଉଥିପାଇ ଓ
ସବୁରେ କହୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସ୍ଵଭବକରଃ ଦୋଷ-
ପତେ । ଧଳଇ ଟେଲା ମୁହଁରାବର ବିବାହ
ସବୁକ ଅଛ ସବଳ, ସବଳ ଓ ଅଛ ବ୍ୟୁ-
ଷାଖ କ୍ଷେତ୍ରର ଏବ ଯେଉଁ' ଜାତିମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବିବାହର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଛି ଦୋଷ ସାଇ-
ଅତ୍ର ସେମାନକ ଏମାନଙ୍କର ବିବାହ ପଢ଼ି
କରେ ଅବେଳାଙ୍କ ବର ଦେଖିବେ ।

১৯।৭৮

ଓଡ଼ିଆ ଓ ବେଳୁଥାର “ଓଡ଼ିସ୍ସିଆର୍” ଏହି ସୈଧେତାମାରେ ଗପ ଦୂରସଂପାଦନକୁ ପ୍ରକଟକରାନ ଲେଖିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାକୁ ହୁଲୁ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ “ଅନ୍ତରୀଳ ଉତ୍ସାହର ପ୍ରାପ୍ତି ଯେତମ୍ଭୁ କୃଷ୍ଣ ପାଦପଥରେ ବୋଠିଥିଲ ଅର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ଏମନ୍ତକୁବେଳେ ବାବନେ ମନ୍ତ୍ର ଅଳ୍ପ ବରଷା କରୁଥିବାକି” । ଓଡ଼ିସ୍ସିଆର୍ ଦଳାତକୁ ଅର୍ଥ ଯେ ଏହିମୁହଁ କର୍ତ୍ତାଙ୍କରି ଏ ମଧ୍ୟମୀମାନ ଜୀବିଷତରେ ଏଥିର ବାପ ପ୍ରତ୍ୟେବିଶା ଓ କୁର୍ରକୁର୍ରିବେଳେ ଏହି କି ଅଳ୍ପବଳ ଯେପରି ଜୀବନ ହୋଇଥିଲ ଅବେଳେ ଜୀବନର ଦେହି ହିନ୍ତୁ ଓ ତାଙ୍କେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଜାମ ହୁଏ । ତାଙ୍କେ ଏହି କି ‘କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅପର ମୁହଁର୍ର ଅନ୍ତରୀଳରକରଣ୍ଟ ସେ ଦଳର ହେଉଥିଲା ନାହିଁ ।’ ଉତ୍ସାହର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେଳେଅବୁନ୍ଦି ଏ “ଓଡ଼ିସ୍ସିଆର୍ ଚିତ୍ରାହୀଟ ଜାଗରେ ଏହି ବୀରବିଜ୍ଞାନ ଅପରିଦିର୍ଘରକରେ ବିଶିଷ୍ଟ କୁଅଳୁଟ ଦିଜେ କଟକ ହିଲେ ବାଲେଖିଲ ଏହି ନିଜେ ପୁରୁଷ ଏହି ଦଳାବଳର ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ସହଜ ତୁମାଙ୍କିଲ ହୋଇ ରହିଥିଲ । ଅଳ୍ପପରେ ଦୀ ଜଥା ଶରୀରରୁ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାକପ୍ରକାଶ ଦୂରକଥ୍ୟ ଦୂରକଥ୍ୟ ଓ ଜୀବାନମୟ ଯେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଖିବ ପରିବାହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି । ଏହାର ଓଡ଼ିସ୍ସିଆମାନଙ୍କ ପରିବହନ ବାରାନ୍ଦୁକଣ୍ଠା ଏହି ଦଳାବଳ ଦୂର ଏ ଦେଖିବ ତମକ କଥ ପାରିଥାଏ ।” ମହାନ୍ତିର୍ମାନଙ୍କରି କି “ଦଳାବଳ ଅବ କି

କଲେଶାଳୀ ନହେଁ “ଆଖି ଖଣ୍ଡ ମାତ୍ର କଗଳେ ସମ୍ପଦ”
ବସନ୍ତ ତୋଷାରେ ଚଲୁଥିଲୁ ତମ୍ଭୁ ଜାହାରକଥା
କି ବହିବା ପ୍ରକୟେରେ ଏହା ଦଳର ମୁଖସବ୍ରାତ
କାହାରକୁ ସହଗୋଗୀ ବୋଲିବାର ଉପାଦାନ
କାହିଁ ବସନ୍ତେ ହାମ୍ବଜା” ଏହି “ପରାବରତ
ମୂରିଷଠକ ପ୍ରକଳିବେ ସୁମୁମାଳ ପୂରୁଥାଏ” ।
ପରାବରତରେ ତୋଷାର ସମ୍ମାଦଧର୍ମାଳକରୁ
ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବକ ଓ ଅବଶ୍ୱିତ ଧାର୍ମାଳକରୁ
ସାର୍ଥଦାୟମାଳକରେ ଏହାର ବେଳା ଏହା
ସମ୍ବକୁ କୁବାରଙ୍ଗ ସହି ତୋଷା ଅଭଳ
ଦୁର୍ଜ୍ଞିପହାରଙ୍ଗ ତାରିଖ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଛନ୍ତି ।
ତୋଷାକୁ ପ୍ରବଳକୁ ଉତ୍ସବିଶ୍ଵର କଳାନୀ
ମାଳ କାହାକଥରୁଥେ କିଷାର ବରିପାର
କିବେଳାପ ଏହା କି କଳାଦଶର ପ୍ରସର ଯାତର
ସେ ଉପରୁତ କରାଯାଇଛନ୍ତି ଆହୁ ସବ୍ରାତାର-
ଶବ୍ଦର ମୁକୁତାମନେ ବରକୁ ଦରିବାର ବିପଦ
ଅଛନ୍ତି । ତୋଷା ଅମମାଳକୁ ସନ୍ତୋଷାର
ବୋଲିବାକୁ କଥା କଲୁଥିଲେ ସବା ଅମେ-
ମାଳକେ ଜୀବାକ ସହିଯୋଗୀ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପକର୍ତ୍ତା
ଜଳ କି ପର୍ବତୀ । ଅତେବେ କଳୁଥିଲୁ କି ସନ୍ତୋଷାକୁ ସମସ୍ତ
ମନୋବ୍ସମ୍ପୁ ମରରେ ଅମେମାଳେ କେବଳ
ନ ଆଏ ଏହା ଏହାକି ମୁହାର୍ଦ୍ଦିବରୁଥାଏ
ଦିନାତଳିବାର ତୋଷାର ଜୀବନର ବିଶ୍ଵ
ବ୍ୟାକାଳ ଫୋଲାଥିଲୁ ଏହି ମୁକୁତିଶେଷରେ
ଏହି ଦଳାଦଳ ଭାଣା କି ହୋଇ କରି ଦୃଢ଼ିବ
ଧାରାର ନିଜର କଥା ଘାରାଇଲୁ । କିନ୍ତୁ କରିବା
ମାତ୍ର ଏହି କଳାଦଶର ପ୍ରବଳର ଓ ସେମାଳକ
ମନୋବ୍ସମ୍ପୁ ଅଭିପ୍ରାୟ କିମ୍ବା ତୋଷାରେ ଦେବତା
ଦେବକୁ ଏ କଳାଦଶର ମୁଖୀ ଦୋଷାତ୍ମକ ଏହାର
ବିଶ୍ଵରୂପରେ ସହିଯୋଗୀ କିମ୍ବା କି କି ବହୁ ସଂପ୍ରଦାୟ
ଏତୋମାଳକ ନନ୍ଦାକର ଯେ କୁବାର ଦେବାର
କ୍ଷମତେବେ ଦେବାତ୍ମକ କେନାଥରୁଥୁ ଏଥରେ କିମ୍ବା ପନ୍ଦିତ
ଦେବ ଶାର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟେବ ଦର୍ଶାପାତାର ଦେବାର
ଓ ଶିଥାର୍ଥ ଓ ଅପରାକୁ ସାଥୀର କିମ୍ବା
ଅପରାକୁରୁ ମୁଖୀ ଏହି କଳାଦଶ ଶିଥାର୍ଥ
ପ୍ରବଳାନ୍ତରେଙ୍କ ମନୋବ୍ସ ସହିଥାଏ । ଏତୁମାଳ
ଅପରାକୁ କଳାଦଶ ଅଶ୍ରୁ ପଢ଼ିବ ଅମ୍ବାକାରର
ବିବାହର ଦେବ ଏ ସହିଯୋଗୀ ତୋଷାକ
ବିମାଦଧର୍ମାଳକୁ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଯେଉଁବେଳେ ପ୍ରବଳକୁ ସେ ଲଭିତର ଏହା
କିମ୍ବାକୁରୁ ସେହି ପ୍ରବଳର ପ୍ରକଳିତ ଜନେତା
ପ୍ରତ୍ୟେବ ଦଳର ଦୋଷ କୁବା ଦେବାରର
କିମ୍ବା ଅଭିପ୍ରାୟ କି ପାଇ ଏହି ମେ କୌଣସି

ଦଳର ବାର୍ଷିକରେ ସାଧାରଣ ମାର୍ଗର ପରିପ୍ରେ
ସହି ବା ସହିତାର ସ୍ମୃତିକାନ୍ତର ଜାଗର ଯେ
ସମାବନ୍ଧର ସମାଜୀକାର ବିଷୟ ନୁହି
ଏକଥା ଅମ୍ବେମାରେ ବହୁଳ ପାଇଁ । ହଦୁ
ଯୋଗିବର ବିଶୁଦ୍ଧ ସେଇବ ଦେଇଲୁଛନ୍ତି
ସଂପାଦାଦୀର ଦୃଶ୍ୟଶକ୍ତି ଯେ ସମାଜପରିଵାର
ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କୁଟୁ
ମାର୍ଗରେ ବାହାର ପଢ଼ିଅଛି ଏହି ଜୀବାର
ଅବଳ୍ୟ ଭାବୁମାନ ମୋରହିଲବଦେବ ଜାହା
ପେଶୁମେ ଓଡ଼ିଶାର ସମୟ ସମାଜପରିବାର
ଦଳର ମୁଖ୍ୟତ ଦେଶକେ ସହଯୋଗୀ ଓଡ଼ିଶା
ମଧ୍ୟ ଏକଦଳର ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହଣ । ଥିମେମାରେ
ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହଣ କି ଯେ ଏହି ଦଳରକ କଥାକୁ
ଜୀବାର ଓ ସୁଧୀର ଜୀବରେ ବିନ୍ଦୁ କର
ଏହି ଅବଶ୍ୟକ ଦେଖାଇଥିବ ଯେ ଜୀବା ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହଣ
କରିବାକୁ ସମ୍ଭାବନା ଦେବେ । ଅମ୍ବେମାରେ
ଜୀବା ଏହି କି ଯେତିକ ଉନ୍ନତାରେ କରିବିଲୁ
ମଧ୍ୟରେ ଏହିତ ସ୍ଵାର୍ଥପଦବୀ ଦୃଢ଼ ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଏହି ଏଥିରେ ଦଳାଦଳର ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହଣରେ
ବଢ଼ିଥିଲା । ଯେତେବେ ସମାଜକ ସ୍ଵାର୍ଥପଦବୀରେ
ହାତାହାତ ହୁଏଇ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରାତିକ୍ରିୟା
ଦେବେକ ତେବେ ଦଳାଦଳକୁ ଅମରାକ
ଦେବାର ଭେଟେବ ଆହୁ ଜୀବା ଅହୋ
ରହିପାରିବ ଲାହୁ । ମହିର ଦଳାଦଳରେ
ଏହି ନାହିଁ କରିବି କଥାକୁ । କେବଳ ଅଜ୍ଞାନ
ସ୍ଵାର୍ଥପଦବୀ ଦଳାଦଳ ମନ୍ଦ ଏହି ଜୀବାକ
ପ୍ରଶ୍ନାକୁ କି ଦେଇ ଯନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରକାଶ କରିବା
ସବ୍ୟାଧାରଗଲର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହଣ ।

ସାହୁବିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଏ ମୁଦରେ କୋଣ କଥା କବ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କ
ଏବଂ କଥାକୁ ଅଧିକ ସମ୍ମାନ ପାଇଲା
ପାହାରିବା କୁଣ୍ଡଳ ହୋଇଥିଲା । ଜାଗରନ୍ମାନ ପାପ
କିମ୍ବା ଶବ୍ଦରେ ।

ବସନ୍ତ ପତା କରୁଥିଲା କେବଳ ଦୂରମୟଗୁଡ଼ିକ
ଦେଖି ଏ କରିଲା ଓ ଆହୁରି କରିଲା ଯଥେକଳ
ପକାହାଇଲାରେ ଅଛି । ଏହାର ପାଦାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅରସର
ପଦାଙ୍କ ।

ପାଇଁ ଦେବତାଙ୍କର ଜୀବ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ ମୀ
ଦେଇ ପୁଣ୍ୟକାଳ ନ ଥିଲା । କେବଳ ଉତ୍ସବରେ
ମନେ ଏହାର ସାହାରୁ ଦେଖିବା ଯାଇପାଇଯାଇଲା ।
ପ୍ରାୟ ଆଶକତାର ଦେଖାଇ ପରିଚିତର ଦେଇ
କଥିବା ପଡ଼ିପାଇଲା ଅଛନ୍ତି ହୋଇଲା ।

କେତେବେଳେ କରିଲାଟି ହଜାରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ମର୍ଦ୍ଦଙ୍କ
ମୋହାରାମ ମୁଖ୍ୟ ।